

RUKASÀ NMENHOTHÒ TXESUSU YEXETXHÀRÀNHÀRA ON HA.

Teyoferu y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

¹⁻² Teyoferu y, ohyaka àmenhehe. Ehonomnà me rma haxa manaha, omoro ha. Amna kukur wawo nehxakon hatà, Txesusu. Noro yonyenhàyamo rma, nekarymatxownà, amna wya. Àro ma noro yomokàtxhe, nenytxehkatxownà hatà, nyamoro ha. Àrwo yonyhorunu yokarymany komo rma nyamoro ha. Ànekarymatxhàyamo rma menhotxownà hatà, anar komo. Yak natxhe, àmenhonyenhàyamo. Àro ke, uro xarha, àmenhehe, ohyaka.

³ Omeroro uhutwatxehkanàr hoko rma haxa wehxakonà, mexe rma haxa mak ha. Yaworo uhutwatxehkanàr hoko rma. wehxakonà. Àro ke, onà wyaro àkeko. Àmenhen haxa hamà, Teyoferu hyaka, àkeko. Omeroro ohxe wekarymatxehkehe, àwya, ronmenhoho ke, àkeko, ⁴ owya yaworo xaxa uhutwatxho me. Onenytxatxhàr hoko rma, yaworo xaxa uhutwanàr xe wehxaha, owya. Àro ke àmenhehe, ohyaka.

Kahe yawono wya Xowaw yonutoho yokarymatxhàrà on ha.

⁵ Xukneya hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Eroknes heno. Noro heno yehtoko rma, àto nehxakon hakahpa tà, toto. Sakaryeyasà

rma noro hatà. Khoryenkom mân yonye ro komo kukuru mok nehxakon hatà, noro heno. Akmeyas heno yohamàthàyamo kukur me nehxakon heno hatà. Khoryenkom mân yonye ro kukur komo rma mokyam nehxatxkon hatà, Akmeyas heno yohamàthàyamo. Tàhye nehxakon hatà, Sakaryeyas heno. Esakmew me nehxakon hatà, àhetx yosotà. Aron heno yohamàthàyamo wosàñ me nehxakon hatà, Esakmew heno, Khoryenkom mân yonye ro kukur komo wosàñ me rma hatà. ⁶ Ohxe nehxatxkon hatà, Sakaryeyas komo, àhetx xarha, Khoryenkomо nenýàr me. Noro rwon yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà. Tayweronàhyamatxho kom yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà. Atxke manaha katxho mehra ro mak nehxatxkon hatà, nyamoro heno. ⁷ Àhokhura mak nehxatxkon hatà. Esakmew yowan yaka atahohsàra ro mak nehxakon hatà, àhokru. Notxwakomotho me rma haxa nehxakon hatà. Horykomotho me rma rha nehxakon hatà, Sakaryeyas heno.

⁸ Ososathànanye yohà natamokyatxkon hatà, Khoryenkom mân yonye ro komo. Anatoko natamokyatxkon hakahpa harha tà, Akmeyas heno yohamàthàyamo. Àtoko rma Sakaryeyas haka rha natamokyakon hatà, Khoryenkomо hyaka. ⁹ Noro rma wahanonkatxownà hatà, ukukur komo, Khoryenkom mân yaka owomtoho me, ownyaku yaknyohso owomtoho me. Onà wyaro yohà wahanonkano yeryatxkon hatà, Khoryenkom mân yonye ro komo. Tàwyanye tohu txko yarymatxho hoye ro yohà, wahanonkano yeryatxkon hatà. Àro wyaro rma

àwahanonkaxaho nowomye hatà, Sakaryeyas heno, Khoryenkom mân yaka. ¹⁰ Àro yawo rma ownyaku yaknyohhyakon hatà. Mâmyaye nehxatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Khoryenkom yakoro nàrwonatxkon hatà, àwya ownyaku yaknyohnàtoko rma hatà.

¹¹ Àtoko rma nosonyhoy hatà, kahe yawono, Sakaryeyas heno wya. Kohkomo yanoto rma mok nehxakon hatà, kahe yawono. Yamata màhto nehxakon hatà, ownyaku yaknyohtoho màhto rma, howehehra hatà. Thatawo nehxakon hatà. ¹² Tâwya noro yonyetxhe rma, noseryehokekon mak hatà, Sakaryeyas heno. Noseryehyakonà rma haxa mak hatà.

¹³ Onà wyaro haxa nkekón hatà, kahe yawono, àwya. Sakaryeyasà y, oseryehpàra exko, kekon hatà. Oseryehpàra exko. Takoro orwonàmrà yonytxeko, Khoryenkom, kekon hatà. Àro ke hohten hatà, ohetxe, Esakmewu. Omuru rma nenuryan hatà. Xowaw me ryhe mesohten hatà, kekon hatà, kahe yawono. ¹⁴ Teryehorye rma haxa mpànà manaha ha. Teryehorye rma rha mpànà natxhe ha, toto komo xarha, thenyenohnà komo, noro yonunur ke mak ha, kekon hatà, kahe yawono. ¹⁵ Ehonomnà me mpànà na ha ha, noro ha, Kohkomu nenyàr me, kekon hatà. Ufa xkun yonhàrà ro mak na ha ha. Kawawaheno rma yonhàrà ro mak na ha ha, kekon hatà. Noro yowan yawo rma haxa na ha ha, Khoryenkom yokato. Enuruhtxehwo ro, ewan yawo rma haxa na ha ha, Khoryenkom yokato, kekon hatà, kahe yawono. ¹⁶ Ehsayewyana kukur komo yokuya harha,

noro ha, Khoryenkomо hyaka harha, Kohkomо hyaka harha. Thenyenohnà komo rma yokyaha harha, àhyaka harha, kekon hatà. ¹⁷ Kohkomо ywaho tátosom me naha ha, noro ha, kekon hatà. Eryeyas heno wyaro, tahoxerye rma haxa naha ha, Khoryenkom yokato yano me mak ha, kekon hatà. Toto komo hananàhyaha ha, thokru komo hnàn yaw harha ehtxoho menye. Khoryenkomо yoyuknyehnàthо komo xarha hananàhyaha, enyhoru komo wyaro takàhso harha ehtxoho menye. Àro wyaro hananàhyatxhe ha, omuru, Kohkomо yomoknàr hona osonyhoryetxho menye, kekon hatà, kahe yawono.

¹⁸ Onà wyaro nkekón hatà, Sakaryeyasà, kahe yawono wya. Àsok hana màken ha, kekon hatà. Àsok hana, àro wyaro hamà àken ha. Horykomothо me rma haxa wehxaha, urothо. Notxwakomothо me xarha naha, rohetxenho, kekon hatà.

¹⁹ Neyukye hatà, kahe yawono. Kakmryeyewu uro, kekon hatà. Khoryenkom yakratawono ro rma uro ha. Ayakoro àrwonàmso ronyaknyo, noro ha. Àro yokarymaxe ronyaknyo. Tonytxahoryemà rma yokarymaxe ronyaknyo, ohyaka, kekon hatà, kahe yawono. ²⁰ Àro wyaro hamà kahra mak mahko, rorwon hoko. Àro ke, àrwomra harha manaha hampànà, kekon hatà. Rorwon yawo ro xaxa nenuryaha hampànà, omuru. Àsokentok hana. Khoryenkomо ryhe hutwehe. Enurhura ro rma haka àrwomra roro rma manaha hampànà, àro wyaro hamà kahra oyesnàr ke, kekon hatà, kahe yawono.

²¹ Sakaryeyas yahatakanàr hona ro nehxatxkon

hatà, toto komo. Àro ke noseryehoketxkon hatà, àramamrà hoko. Àsok tawro nàramamyan harha, Khoryenkom mân yawo, ketxkon hatà. ²² Nahatakay haxa hatà, noro ha. Àrwomra ro mak nehxakon hatà, toto kom yakoro. Tamor ke ryhe nàrwonakon hatà, akoronye. Àrwomra mak nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, toto komo. Kahe yawono nosonyhon hamà, noro wya, Khoryenkom mân yawo ehtoko, ketxkon hatà.

²³ Taa. Tàhkay hatà, Sakaryeyasà. Khoryenkom mân yawo atamokhera harha nehxakon hatà. Toy harha tà, bàn yaka.

²⁴⁻²⁵ Amnye hohtay haxa hatà, àhetxe, Esakmewu. Ewan yaka rma natahosày hatà, àhokru. Àro ke onà wyaro nkekón hatà, Esakmewu. Rowakryek hamà, Kohkomo, kekon hatà. Rowakryek hamà, rohnàn yawo tesnàr ke. Onà wyaro kahra harha natxow hamà, toto komo, rohoko. Atxke nay hamà, mokro, àhohtahnà ro me tesnàr ke, kahra harha natxow hamà, kekon hatà. Taa. Bàn yawo roro nehxakon hatà. Osonyhohra nehxakon hakahpa tà, toto komo wya. Àro wyaro 5 me nuno yonatkay hatà, Esakmewu.

Kahe yawono wya Txesusu yonutoho yokarymatxhàrà on ha.

²⁶ Yuhna me rma nehxakon hatà, Esakmewu. 5 me nuno yonatkanyenhàr me rma nehxakon hatà. Àtoko rma Kakmryeyew nyakye xarha tà, Khoryenkom. Nasarye hona haxa tanoto rma nyakye hatà. Karyeryeya yamtar hono rma àro ha, owto, Nasarye. ²⁷ Nànyakye hatà, wosà hyaka.

Maryeya rma noro ha. Ukukmahnà ro mok nehxakon hatà. Toto hetx me ekarymaxah me rma nehxakon hatà. Xose rma noro ha, Maryeya ynyo. Dafe heno yohamàthàyamo kukuru rma mok nehxakon hatà, noro ha.

²⁸ Àro ke nomokyè hatà, Khoryenkom yanoto, wosà hyaka. Ha y, kekon hatà, àwya. Ohxe manaha. Towakryexem me manaha. Ayakoro naha, Kohkomo, kekon hatà, àwya.

²⁹ Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, noseryehokekon mak hatà, Maryeya. Thenyehra rma haxa noseryehokekon hatà. Nehutwekon hatà. Àsoke nken haryhe, rowya, kekon hatà, tàhnawo. Àsoke nken haryhe, rowya, kekon hatà.

³⁰ Maryeya y, kekon hatà, Khoryenkom yanoto. Oseryehokahra exko. Towahke rma haxa naha, Khoryenkomo, ohoko, kekon hatà. ³¹ Oyowan yaka natahohsan hatà, ohokru, kekon hatà. Nenuryan hatà, omryerà txko. Txesus me mesohten hatà, kekon hatà, Kakmryeyewu.

³² Ehonomnà me xaxa naha hampànà, noro ha. Omeroron komo yohon muru omoro ha, katxho me naha hampànà, kekon hatà. Xuknewyana komo kayaryet me noro yeryan hatà, Khoryenkomo, Kohkomo rma. Àhoryen heno komo wyaro, Dafe heno wyaro rma, àkayaryet kom me noro yeryan hatà, kekon hatà. ³³ Xako heno yohamàthàyamo kayaryet me roro nay hatà, meya roro hatà. Àkayaryet kom me noro yehtxoho, osomtatkahnà ro me nay hatà, kekon hatà, Kakmryeyewu.

34 Àsok tawro harha, kekon hatà, Maryeya. Ronyo hyawohra hak wehxaha. Àro ke, àhohtahra wehxan hamà, kekon hatà.

35 Neyukye hatà, Khoryenkom yanoto. Khoryenkom yokato yano me ryhe ohohten hatà, kekon hatà. Omeroron komo yohon yahoxet yano me rma ohohten hatà. Àro ke, enyhoru ro xaxa noro ha katxho me nay hatà, ohokru txko, tonusomà rma, kekon hatà. Khoryenkom muru noro ha katxho me nay hatà, kekon hatà, Kakmryeyewu. **36** Esakmew xarha hohteko. Okukuru rma hohteko, kekon hatà. Notxwakomotho rma hohteko. Natahohsako, àmryerà. Àhohtahnà rotho rma hohtek harha. **5** me rma nuno yonatkanyenhàr me naха, yuhna me, kekon hatà. **37** Àsok tawro hana. Ehnyahnà ro me mak nay hamà, Khoryenkom. Ehonomnà xaxa kax mak naха ha, kekon hatà, Kakmryeyewu.

38 Àro wyaro hamà, kekon hatà, Maryeya. Kohkom yanoto me hak wehxè. Orwon yawo ro hak wehxè, kekon hatà. Àro wyaro àwya katxhe rma, toy hatà, Khoryenkom yanoto, kahe yawono.

Esakmewu hyaka Maryeya tothàrà on ha.

39 Àro tàhto rma, towto hoye toy hatà, Maryeya. Mexehra toy hatà, owto txko hona. Xukneya yamtar hono rma àro ha, owto txko. Àto rma naха, àhà, Xukneya yamtarà rma. **40** Àto nehxatxkon hatà, Sakaryeyas komo. Àmàn kom yaka rma toy hatà, Maryeya. Nowomye hatà. Komokno, kekon hatà, Esakmewu wya.

⁴¹ Àro wyaro Esakmewu wya enytxatxhe rma, ewan yawo rma nasanàmye hatà, àhokru. Khoryenkom yokato yano me rma haxa nàrwonàmye hatà, Esakmewu, teryewrye ro. ⁴² Towakryexem me rma haxa manaha, omoro ha, kekon hatà, Maryeya wya. Woràskomo komo yoho rma haxa towakryexem me manaha, omeroron komo yoho rma haxa mak ha. Towakryexem me rma haxa na, ohokru txko, tonusomà rma, kekon hatà, Esakmewu. ⁴³ Oyosnaka rma haxa wehxaha, urotho. Kohkom yonà ryhe omoro hatà. Rohyaka rma momokno ha. Àsok tawro hana uro mewakryen ha. Uro mewakryen hamà, rohyaka oyomoknàr ke, Kohkom yon me rma oyesnàr ke, kekon hatà, Esakmewu. ⁴⁴ Owya komokno katxhe rma, rowan yawo rma nasanàmno, rohokru txko, teryehorye rma haxa tesnàr ke hamà, kekon hatà. ⁴⁵ Tàrwon yawo ro na ha, Kohkomo, rohoko, kany me mehxak hamà. Àro ke, towakryexem me rma haxa manay hamà, kekon hatà, Esakmewu, Maryeya wya.

Maryeya wya ohxe xaxa nay hamà Kohkomo katxhàrà on ha.

⁴⁶ Onà wyaro nkekon hatà, Maryeya. Ohxe xaxa nay hamà, Kohkomo, àkehe, rohnawo rma, kekon hatà. ⁴⁷ Teryehorye rma haxa wehxaha, Khoryenkom hoko. Ronyhoryenyè rma noro ha, kekon hatà. ⁴⁸ Norohnàtho me rma haxa ryetoko, moson haxa hak wewakryexe, keknan hamà, Khoryenkom, rohoko, tanoto hoko, kekon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxhe hampànà, toto

komo, amnye tonusom komo rma, omeroro. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa nehxakon hamà, Maryeya, ketxhe hampànà, rohoko, kekon hatà, Maryeya. ⁴⁹ Rowakryeno rma haxa mak hamà, Khoryenkomo. Ehonomnà xaxa rma noro ha. Enyhoru ro rma noro ha, kekon hatà, Maryeya.

⁵⁰ Noro hona kàwyanye xenyetoko, kàhnà kom yawo rma haxa naha, Khoryenkomo, kekon xarha tà. Amnyehran heno komo hnàñ yawo rma nehxakonà. Amnyeno rma komo hnàñ yaw xarha naha. Amnye tonusom komo hnàñ yaw xarha naha, kekon hatà, Maryeya. ⁵¹ Tahoxerye rma haxa nosonyhehe, Khoryenkomo, kàwyanye, kekon hatà. Ehonomnà komo yohon me rma haxa nosonyhehe. Ehonomnà me nosonyatxkonà rma haryhe, nyamoro ha, tåhnawonye. Ehonomnà mehra harha neryatxhe ha, Khoryenkomo, kekon hatà, Maryeya. ⁵² Ehonomnà rotho komo rma, ehonomnà mehra harha neryatxhe ha. Norohnàtho kom haxa ryhe, ehonomnà me harha neryatxhe ha, kekon hatà. ⁵³ Ewakryehnà rotho komo xarha, towakryexem me harha neryatxhe ha. Towakryexemà rotho kom haxa ryhe, ewakryehnà me harha neryatxhe ha, kekon hatà, Maryeya. ⁵⁴⁻⁵⁵ Ehsayewana komo yakoronoméhe, Khoryenkomo. Tanoto komo rma yakoronoméhe, kekon hatà. Onà wyaro nkekón hatà, amnyehra, khoryen heno komo wya, Akmaraw heno komo wya, ehamàthàyamo wya xarha. Ohnàñ kom yawo roro wehxaha hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo, àwyanye.

Àro wyaro tàwya katxhàrànhàràtho yawo ro rma
haxa naha ha, kekon hatà, Maryeya.

⁵⁶ Esakmewu hyawo rma hak nehxakon hatà,
Maryeya. Noro hyawo rma, 3 me nuno yonatkay
hatà. 3 me rma tàwya enatkatxhe rma, towto hona
harha toy hatà, Maryeya.

Xowaw yonuruthuru on ha.

⁵⁷ Neryewhamye haxa hatà, Esakmewu.
Nenuruy hatà, kàrà me txko hatà. ⁵⁸ Àsok hana
nenytxatxownà ha, àhoyen kom ha, àyanan komo
xarha. Ekaytà yonytxatxownà hatà. Esakmewu
yowakryeno rma haxa mak hatà, Kohkomo,
tawro yonytxatxownà hatà. Àro ke, Esakmewu
wyaro, teryehorye rma rha nehxatxkon hatà,
nyamoro xarha.

⁵⁹ 8 me enmahàtxhe, nomohtxownà hatà,
anyyokono ynye komo. Bàryekomo txko
yanyyokoso nomohtxownà hatà. Àtoko rma
esohtonàr xe xarha nehxatxkon hatà. Àyàm yosot
yawo Sakaryeyas me esohtonàr xe nehxatxkon
haryhe tà.

⁶⁰ Àna matà, kekon mak hatà, àyonà. Xowaw me
haxa ryhe tesohtotxe, kekon hatà.

⁶¹ Àna matà, ketxkon hatà, àwya. Xowaw me
ayanan komo yosotà ehxera we naha ha, ketxkon
hatà.

⁶² Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àyàmà
wya, tamor kom ke. Àsok esohtonàr xe manaye,
ketxkon hatà, àwya, tamor kom ke. ⁶³ Benhosom
soko, kekon hatà, àyàmà, tamor ke. Onà wyaro
nmenhoy hatà. Xowaw me ryhe naha, esotà,

katxho menhoy hatà. Noseryehokatxownà mak hatà, omeroro. ⁶⁴ Àtoko rma nàrwonakon harha tà, Sakaryeyasà. Nàkrakrantay hatà, unyuru. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomø, kay hatà.

⁶⁵ Noseryehoketxkon hatà, toto komo, àhoyen komo rma. Omeroro nekarymetxkon hatà, anar komo wya. Nekaytay hatà, Xukneya yamtar horye, tâhànkem horye rma, othoyehra mak hatà. ⁶⁶ Àsok tawro harha, ketxkon hatà, enytxanyenhàyamo, omeroro. Àhoko rma haxa nehutwetxkon hatà, tâhnawonye. Àsok hana ehonomnà me nay ha, enuxenyeno, ketxkon hatà. Thorymamtâhkatxhe rma, ehonomnà me rma haxa nay hamà, ketxkon hatà.

Kohkom yahoxet yano me horymamyakon hatà, Xowawu.

Sakaryeyasà wya buru yokarymatxhàrà on ha.

⁶⁷ Khoryenkom yokato yano me rma haxa onà wyaro nkekèn hatà, Sakaryeyasà, Xowaw yàmà rma, ànhutwamohsòthàr yano me rma hatà.

⁶⁸ Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomø, tkatxe, kekon hatà. Kohkomø rma noro ha, Ehsayewana komo horyenà ro rma. Tàmryenon komo yonyhoryexe tomohsomà rma noro ha. Àro ke, ohxe xaxa nay hamà, tkatxe, kekon hatà.

⁶⁹ Konyhoryeny komo rma nyakyaha. Ehonomnà xaxa rma nyakyaha. Dafe heno yohamàtho rma, tanoto heno yohamàtho rma nyakyaha, kekon hatà. ⁷⁰ Tànànyaknyàrà yokarymekonà rma hatà, târwon yokarymanye ro heno komo wya, enyhoru ro heno komo wya, amnyehran heno komo wya, kekon hatà. ⁷¹ Nànyakyaha, àwya kxanhànàtho

komo yarymatxho me, Xuknewyanahnàtho komo rma yarymatxho me, kekon hatà, Sakaryeyasà.

⁷² Àro wyaro kahnàn kom yawo rma haxa naха hampànà, Khoryenkomo. Onà wyaro nkekong hatà, amnyehra, khoryen heno komo wya. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha hampànà, kekon hatà, àwyanye. Àro wyaro tàwya katxhàrànhàràtho yawo ro rma haxa nosonyhehe hampànà, kàwyanye, kekon hatà, Sakaryeyasà.

⁷³ Akmaraw heno wya ryhe, onà wyaro nkekong hatà. Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, àkehe, owya, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kekon hatà, noro heno wya. Àro wyaro àrwonàmàthàrà rma, ohxe xaxa nehxakonà. Àro hutwahkahpàra ro mak naха, Khoryenkomo, kekon hatà, Sakaryeyasà.

⁷⁴ Àro yawo ro rma, kxanhàñ komo yanoto mehra harha keryatxhe hampànà, Khoryenkomo. Kxanhàñ kom hona oseryehpàra harha tehxatxhe hampànà. Oseryehpàra rma Khoryenkomo tewakryetxhe hampànà, kekon hatà.

⁷⁵ Anhà hokonohnà ro me tewakryetxhe hampànà. Noro nenyàr me ohxe tehxem me rma tewakryetxhe hampànà. Àro wyaro rma, tano roro rma hak kehtokonye, noro tewakryetxhe hampànà, kekon hatà, Sakaryeyasà.

⁷⁶ Onà wyaro nkekong xarha tà, buru mryenà txko hoko. Kàrà y, onà wyaro nketxhe hampànà, toto komo, ohoko, kekon hatà. Omerorón komo yohono rwonà yokarymanye ro noro ha, ketxhe hampànà, ohoko, Kohkomo ywaho tàtosom me oyesnàr ke. Noro yomoknàr hona toto komo menyhoryetxhe hampànà, kekon

hatà, Sakaryeyasà, buru wya. ⁷⁷ Kohkomo wya enyhoryetxho komo muhutwamohsehe hampànà, àmryenon komo wya, kekon hatà, buru hoko. Ayanhànàthàyam hoko noseryewhokehe, Khoryenkomo, màkehe hampànà, àwyanye. Àro wyaro rma oyonyhoryetxhe, màkehe hampànà, àwyanye, kekon hatà, Sakaryeyasà, buru hoko.

⁷⁸ Kanhànàthàyam hoko noseryewhokehe hampànà, Khoryenkomo, kekon xarha tà. Khokonye noseryewhokehe hampànà, kàhnàn kom yawo rma haxa tesnàr ke mak ha. Àro hoye ro nomokyaha, kahe yawono, kàhyakanye. Enmahrà wyaro rma nomokyaha, awaràñ wawohra harha kehtxoho menye, kekon hatà. ⁷⁹ Awaràñ wawon komo wyaro tehxatxhe, yaworon xaxa hutwahra kesnàr komo ke. Twayehso rma tehxatxhe. Noro ryhe, yaworon xaxa hutwamohsehe hampànà, kàwyanye, teryehoryemà ro me harha kehtxoho menye, kekon hatà, Sakaryeyasà. Àro wyaro nkekón hatà, Khoryenkomo yokato yano me mak hatà.

⁸⁰ Horymamyakon hatà, bàryekomo, Xowawu. Tahoxerye nehxakon hatà, tâhnawo. Thorymamtâhkatzhe rma, ahehnawo roro nehxakon hakahpa tà. Toto komo wya tosonyhohra ro rma haka, ahehnawo roro nehxakon hatà. Amnye nosonyhoy haxa hatà, àwyanye, Ehsayewyana komo wya.

2

Txesusu yonuruthuru on ha.

¹ Toto yakenon komo kuknomahoy hatà, Sesa, Homayana komo kayaryetà ymo. Awkustu rma noro ha. Txesusu yonurhura ro rma haka, kuknomahotxownà hatà, tanoto komo wya. Àyakenon komo ukuknomatxoko, omeroro, kekon hatà, àwyanye. ² Àro ma ukuknomanàr komo mon nehxakon hatà. Serya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Seryenu. Sesa nànyaketxho rma noro ha.

³ Àro ke totxownà hatà, toto komo. Towtothàyam hona totxownà hatà. Thoryen heno komo yowtoho hona rma totxownà hatà, tekuknomahotho menye. ⁴ Xose xarha toy hatà. Karyeryeya yamtar hoye toy hatà. Nasarye hoye rma, towto hoye rma, toy hatà. Xukneya yamtar hona toy hatà. Dafe heno yowtoho hona, Beryen hona rma, toy hatà, Xose. Dafe heno yohamàtho kaxe nehxakon hatà.

⁵ Àsna toy hatà, tekuknomahotho me. Maryeya xarha toy hatà, akoro. Àhetx me ekarymaxah me nehxakon hatà, noro ha. Yuhna me rma nehxakon hatà.

⁶ Beryen ho tehtokonye, neryewhamye hatà, Maryeya. ⁷ Nenuruy hatà, kàrà me txko hatà. Àro ma àhohtathàrà mok nehxakon hatà. Karamye hatà, àyonà, wom ke. Neryey hatà, okno nyahrà yon yaka. Tarke rma haxa nehxakon hatà, hawana kom mònà. Xose komo yosarà ehxera nehxakon hatà. Àro ke, okno mòn yawo nehxatxkon hatà.

Kahneru yonye ro komo wya kahe yawon komo rwonà yonytxatxhàrà on ha.

⁸ Beryen màhto nehxatxkon hatà, kahneru yonye ro komo. Owto yonatowo nehxatxkon hatà. Txuf wawo nehxatxkon hatà. Kohsaya toknà komo yonyatxkon hatà. ⁹ Àro wyaro ehtokonye rma, nosonyhoy hatà, kahe yawono. Kohkom yanoto rma nosonyhoy hatà, àwyanye. Nawasmetxownà hatà, Kohkom yawasànà ymo. Bamtotàhkaxe ro nehxakon hatà, awasànà ymo. Noseryehyatxkonà rma haxa mak hatà, kahneru yonye ro komo.

¹⁰ Oseryehpàrà ehtxoko, kekon hatà, kahe yawono, àwyanye. Oseryehpàrà ehtxoko. Ronekarymanàrà, tonytxahorye rma haxa naha. Àro hoye ro neryehotetxhe hampànà, toto komo, omeroro, kekon hatà. ¹¹ Amnye rma nenuno ha, oyonyhoryenyé komo. Dafe heno yowtotho ho nenuno ha. Kryestu ryhe noro ha, Kohkomo rma, kekon hatà, kahe yawono. ¹² Onà wyaro uhutwamohsehe, owyanye. Enuxenyeno txko menyatxhe, kekon hatà. Wom ke àkaramxaho menyatxhe. Okno nyahrà yon yaka txexaho rma menyatxhe. Àro wyaro uhutwamohsehe, owyanye noro moson hamà katxho me, kekon hatà, kahe yawono, kahneru yonye ro komo wya.

¹³ Àro wyaro àwya katxhe rma, noro hyaka nomohtxownà hatà, kahe yawon komo xarha, thenyenohnà komo. Khoryenkocom hoko wanotetxkon hatà. ¹⁴ Ohxe xaxa manaha tkatxe, Khoryenkomo wya, kahe yawono wya, ketxkon hatà. Teryehorye rma haxa natxhe hampànà, toto komo, yukryeka hon komo. Khoryenkomo newakryenàr komo rma, teryehorye natxhe

hampànà, ketxkon hatà, kahe yawon komo.

¹⁵ Àro wyaro tàwyanye katxhe rma, totxownà harha tà. Kahe yaka harha totxownà hatà. Noknomtxownà hatà, kahneru yonye ro komo. Àpa txowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Owto hona, Beryen hona rma àpa txowà. Kohkomo nhutwamohsoho rma yonyxe àpa txowà, ketxkon hatà, kahneru yonye ro komo.

¹⁶ Àro ke, karyhe rma haxa totxownà hatà. Maryeya yonytxownà hatà. Xose xarha yonytxownà hatà. Enuxenyeno txko xarha yonytxownà hatà. Okno nyahrà yon yawo nehxakon hatà.

¹⁷ Àro wyaro tàwyanye xenyetxhe, kahe yawono rwonà yokarymetxkon hatà, kahneru yonye ro komo, toto komo wya. Enuxenyeno yokarymatxhàratho rma yokarymetxkon hatà. ¹⁸ Àsok tawro moro ha, ketxkon hatà, toto komo, enytxany komo, omeroro. Àsok tawro moro ha, ketxkon hatà, àrwon kom hoko, kahneru yonye ro komo nekarymatxho hoko rma. Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà.

¹⁹ Maryeya ryhe, tàmryerà yokarymatxhàratho hutwahkahpàra nehxakon hatà. Nehutwekonà rma hatà, tàhnawo.

²⁰ Totxownà harha tà, kahneru yonye ro komo. Khoryenkòm hoko wanotetxkon hatà, kahe yawono nekarymatxho hoko. Tànenytxatxhàyam hoko rma, tànenytxatxhàyam hoko xarha, wanotetxkon hatà. Ohxe xaxa manay hamà. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxkon hatà, Khoryenkomo wya.

*Khoryenkom mân yaka Txesusu mryenà
yaràthàrà on ha.*

21 8 me enmahàtxhe, enuxenyeno txko yanyyokotxownà hatà. Àtoko rma Txesus me nesohtotxownà hatà. Àro wyaro nesohtohoy hatà, kahe yawono, atahohsàra rma hak ehtoko.

22 Moyses heno wya tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tosonyhoryenàr komo xe nehxatxkon hatà, Maryeya komo. Tonuruthuru hoye ro anhàntaxah kax mak nehxakon hatà. Àro ke, tonurutxhe 40 me nemahye hatà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro hatà. 40 me enmahàtxhe, totxownà hatà, Xerusaryen hona. Thokru txko yatxownà hatà, Khoryenkom mân yaka. Kohkomo wya tonyhosom me natxownà hatà. **23** Àro hoko rma àyweronàhyamano yeryhoy hatà, Kohkomo, Moyses heno wya. Wahoto rye komo ryhe mekyatxhe ha, rohyaka, rowyano ro me ehtxoho menye, kekon hatà, Moyses heno wya. Kàrà me tehtokonye, rowyano ro me natxhe ha, wahoto rye komo, kekon hatà, noro heno wya. Àro yawo ro nehxatxkon hatà, Maryeya komo. **24** Onà wyaro nkekong xarha tà, Kohkomo, Moyses heno wya. Onok kom haxa hana màmyatxow ha, xàhàhà kom haxa hana, watkuku kom haxa hana. 2 me rma màmyatxhe ha, àmxekrà komo rma, kekon hatà, àyweronàhyamano ynyàr me hatà. Àro yawo ro xarha nehxatxkon hatà, Maryeya komo. Tànàmrà komo rma yatxownà hatà.

25 Àto nehxakon hatà, horykomotho. Semyawu rma noro hatà. Xerusaryen ho nehxakon hatà.

Ohxe nehxakon hatà. Khoryenkom hokon me nehxakon hatà. Ehsayewyana komo yonyhoryenyе hona ro nehxakon hatà. Omoknàr hona ro rma nehxakon hatà. Ewan yawo nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. ²⁶ Noro ryhe, onà wyaro hutwamohsoy hatà, àwya. Awayehpàtor hak moro, kay hatà, àwya. Kryestu yomokhàra ro rma haka, awayehpàtor hak moro, owya Kohkomo nànyaketxho yonyhera ro rma haka, kay hatà, Khoryenkom yokato, àwya.

²⁷ Àro ke, Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, noro ha, Khoryenkom yokato yano me mak hatà. Àtoko rma Txesusu mryenà txko yohtxownà hatà, àyàm komo. Thokru txko yohtxownà hatà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxoho menye.

²⁸ Bàryekomo txko yanàmye hatà, Semyawu, tonaka. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, kekon hatà, Khoryenkomо wya. ²⁹ Rohà y, ayanoto uro. Orwonàmàthàr yawo ro mahko hamà, rohoko. Rowayehpàra ro rma haka, wenyo haxa ha, onànyaketxhàrà, kekon hatà. Amna yonyhoryenyе ro rma wenyo haxa ha. Àro ke, teryehorye rma kwayehyan hamà, ayano me mak ha, kekon hatà. ³⁰ Onànyaketxhàrà wenyo haxa ha. Amna yonyhoryenyе ro rma wenyo haxa ha, kekon hatà. ³¹ Mosonà mànyakyako, toto komo wya xenytxoho me, anaro rha yana komo wya xenytxoho me, kekon hatà. ³² Weyu wya amna yawasmentokono wyaro ohutwamohsehe hampànà, mosonà, Xuknewyanahnà komo wya. Xuknewyana komo xarha, ohxe harha natxhe

hampànà, toto komo wya. Moson hoye ro, onà wyaro nketxhe hampànà, toto komo, omeroro. Ohxe xaxa natxow hamà, Xuknewyana komo, Khoryenkomo mryenon komo, ketxhe hampànà, kekon hatà, Semyawu.

³³ Tàwyanye Semyawu rwonà yonytxatxhe rma, koo, ketxkon hatà, àyàm komo, àyon xarha. Àrwon hoko rma noseryehoketxkon hatà.

³⁴ Onà wyaro nkekón xarha tà, Semyawu, àyàm komo wya. Khoryenkó kom hak oyowakryetxowà, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nkekón xarha tà, Maryeya wya, àyonà wya. Uro enytxako, kekon hatà, àwya. Ronànyaketxho me naha, mosonà, oyonyhoryeny komo, kany me mpànà naha ha, Khoryenkomo, omryer hoko, Xuknewyana komo wya, kekon hatà. Xanomkahnohyatxhe mak hampànà, ukukur komo. Àro ke natanàhnopetxhe hampànà, tàwyanye àxanomkahnohrà ke mak ha, kekon hatà. Anar komo, ukukur komo rma, nosonyhoryehetxhe hampànà, moson hona tàwyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Semyawu. ³⁵ Moson hoko anar me rha nehutwetxhe hampànà, toto komo, tàhnawonye. Ohxe hana, ohxehra haxa hana, nehutwetxow ha. Ehutwatxho komo rma hutwamohsehe hampànà, mosonà, kekon hatà, Maryeya wya. Omoro ryhe, mekhokehe xaxa mak hampànà, moson hoko. Teryewhamso ro mekhokehe xaxa mak hampànà, katxefara ke àharaxkaxaho wyaro mak ha, kekon hatà, Semyawu, Maryeya wya.

³⁶ Àto nehxakon hatà, wosà. Ana rma noro hatà. Fanwew heno yomsàrà rma noro hatà,

Ase heno komo yohamàthàyamo kukuru rma hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakon hatà, noro ha. Notxwakomotho me rma haxa nehxakon hatà. Tànyonye rma hak tehtoko, 7 me txemnyehàntay hatà.³⁷ Tànyo heno wayhàtxhe, ànyomra harha 84 me txemnyehàntay hatà. Àro ke, notxwakomotho me rma haxa nehxakon hamà. Noro rma, Khoryenkocomàn yawo roro nehxakon hatà. Ahatakahra ro mak nehxakon hatà. Kohsaya rma, awasnaw xarha, nàrwonakon hatà, Khoryenkocom yakoro. Tano me ro rma natahyehnomekon xarha tà. Àro wyaro Khoryenkomo yowakryekonà roro hatà.

³⁸ Àto Txesusu mryenà yehtoko rma, nomokye hatà, Ana, àhyakanye. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, kekon hatà, Khoryenkomo wya, tàwya Txesusu mryenà yonyàr ke mak hatà. Noro yokarymay hatà, toto komo wya. Tonyhoryeny komo yomohtoho hona ron komo rma nyamoro hatà. Xerusaryen hona nànyakyan hatà, Khoryenkomo, katxhàr hona ro rma nehxatxkon hatà. Nyamoro wya rma Txesusu yokarymay hatà, Ana.

³⁹ Kohkomo wya tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxekatxhenye, totxownà harha tà, Maryeya komo. Karyeryeya yamtar hona harha totxownà hatà, Nasarye hona harha, towto kom hona harha. ⁴⁰ Horymamyakon hatà, àhokru. Karyhe nehxakon hatà. Takàhso rma haxa nehxakon hatà. Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa nehxakon hatà.

Bàryekomo me Khoryenkocomàn yawo Txesusu

yexetxhàrà on ha.

41 Txemnyeh wawo yohà tetxkon hatà, Txe-sus yàm komo, Xerusaryen hona. Asahxemtono ytxoho na tetxkon hatà. Thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatzho rma àro ha, asahxemtoho komo. Àsna yohà tetxkon hatà. **42** 12 me Txesusu txemnyehàntatxhe, totxownà xarha tà, tåtothàyamo wyaro rma rha.

43 Taa. Nenatày hatà, asahxemtoho komo. Enatàtxhe rma, towto kom hona harha tetxkon hatà, Txesus yàm komo. Noknomye mak hatà, Txesusu, bàryekomo. Xerusaryen ho rma noknomye hatà. Oknomàthàrà hutwahra mak nehxatxkon hatà, àyàm komo. **44** Akoron komo rma, thenyehra nehxatxkon hatà, Maryeya yanan komo, Xose yanan komo xarha, anar komo xarha. Àro ke, àwawonye rma Txesus hutwetxkonà rma haryhe tà. Tkokmamnohso ro tetxkon hatà. Tkokmamàtxhenye rma, Txesusu yohoryatxkon hatà. Tàyanan kom waha, thoyen kom waha xarha, nehoryatxkon hatà. **45** Xenyhera mak nehxatxkon hatà. Àro ke totxownà harha tà, Xerusaryen hona, àhorà.

46 Osorwawo ro enmahàtxhe, nehotxownà haxa hatà. Khoryenkom mân yawo nehxakon hatà. Àyweronàhyamano ynye ro kom wawo nehxakon hatà. Àwawonye rma eryewtaxaho nehxakon hatà. Nyamoro yonytxekon hatà. Àsok naye, owyanye, kekon xarha tà, àwyanye, anaro rha hoko. **47** Noro yonytxetxkon xarha tà, nyamoro ha. Àwyanye rma, àsok naye, owya, tatoko, ohxe rma haxa neyukyatxkon hatà, Txesusu, bàryekomo.

Enkukmahnà ro kax mak nehxakon hatà. Àro ke noseryehoketxkon hatà, nyamoro ha, omeroro.

48 Àro wyaro àwya eyuknur komo yonytxownà hatà, àyàm komo. Àro ke noseryehokatxownà hatà. Onà wyaro nkekón hatà, àyonà, àwya. Roknà y, àsok tawro amna meryehokek harha, kekon hatà. Amna oyohoryaknano. Apapa xarha oyohoryaknano. Amna noseryehokeknano rma haxa, ohoko, kekon hatà, àyonà.

49 Àsok tawro uro mehoryatxkenan harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Royàm màn yawo tehxoryehra kat wehxaknano, owyanye, kekon hatà. **50** Àro wyaro àwya katxho hutwahra mak nehxatxkon hatà, àyàm komo.

51 Akoronye toy hatà, Txesusu. Nasarye hona nahataktxownà hatà. Tàyàm komo yoyukyakon hatà. Tàyon xarha yoyukyakon hatà. Noro rwonàmàthàrà hutwahkahpàra nehxakon hatà, àyonà. Nehutwekonà rma hatà, tàhnawo. **52** Horymamyakon hatà, Txesusu. Horykomo me nyhe nehxakon hatà. Takàhso nyhe nehxakon hatà. Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa nehxakon hatà. Toto komo newakryenàr me xarha nehxakon hatà.

3

Xowawu wya Khoryenkomo rwonà yokarymatxhàrà on ha.

1 Tàrwon yokarymahoy haxa hatà, Khoryenkomo, Xowaw heno wya. Àsokentok hana. Sesa me Txekmeryu yehtoko, nekarymahoy hatà, àwya. Homayana komo kayaryet me

rma, 15 me àtxemnyehàntaxaho mok nehxakon hatà, Txekmeryu. Àtoko rma, Xukneya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Pонseyu Peratusu. Àtoko rma, Karyeryeya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Eroknesà. Àtoko rma, noro yowtà ryhe, Feryepe rma, anar komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà. Eturyeya yamtar hon komo kayaryet me rma, Tàrakonetes yamtar hon komo kayaryet me xarha, nehxakon hakahpa tà, Feryepe. Àtoko rma, Akmeryene yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Ryesanyasà. ² Àtoko rma Khoryenkom mân yonye ro komo yoh me nehxatxkon hakahpa tà, Anas komo, Kayfas xarha.

Nyamoro yehtoko rma, tarwon yokarymahoy hatà, Khoryenkomo, Xowaw heno wya. Sakaryeyas heno murunho rma mok nehxakon hatà, Xowawu. Ahehnawo rma tehtoko, Khoryenkomo rwonà yonytxay hatà. ³ Àro ke toy hatà. Xoknaw horye ro rma tekon hatà, àwararo, mahorye xarha, othoyehra mak hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, toto komo wya. Atxke manatzhe, kekon hatà, àwyanye. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko. Ataymompotxok xarha, ohokonye Khoryenkomo yoseryewhokatxho me, àwya ayanhànàthàyamo yowtoho me, kekon hatà, Xowaw heno, toto komo wya.

⁴ Noro hoko rma menhoy hatà, amnyehra, Esaeyas heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno. Noro heno karyehtan

yawo rma, onà wyaro nkehe, ànmehothàrànhàrà rma.

Onà wyaro nkehe hampànà, ahehnawono, teryewrye ro. Kohkomo ryhe nomokyan hatà, àro ke osonyhoryetxoko, kehe hampànà, toto komo wya. Tkayaryet komo yomoknàtoko, esamar komo yonyhoryetxow hamà, àmryenon komo. Àro wyaro rma rha, oyowan komo enyhoryetxoko, owyanье Kohkomo rwonà yonytxatxho me, kehe hampànà, ahehnawono. ⁵ Takawanke asamatho yehtoko, nanohketxow hamà, kehe hampànà. Tàhànke ehtoko, àheterunuthuru yowyatxow hamà, kehe hampànà. Tokemxe ehtoko, hàràsàhse harha neryatxow hamà, kehe hampànà. Ketxetx me ehtoko, ketxetxenketxow hamà, kehe hampànà. Asamatho wyaro, atxke manatxhe, omnyam ha. Àro ke, osonyhoryetxok xaxa mak hampànà, kehe hampànà. ⁶ Konyhoryenyе ro komo nyakyan hatà, Khoryenkomo. Noro yonyatxhe xaxa mak hampànà, toto komo, omeroro, kehe hampànà, ahehnawono, toto komo wya.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhoho.

⁷ Xowawu hyaka nomokyatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àwya ataymomposo nomokyatxkon haryhe tà. Onà wyaro haxa nkekón hatà, Xowawu, àwyanye. Okoye wyaro atxke manatxhe, kekon hatà. Ayataymomrà komo xe rma manatxhe haryhe, oyoseryehrà komo ke

mak ha. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona moseryehyatxow hamà. Amnye kanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkom, katxho hona rma moseryehyatxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, weheto krunke nekahtàmyaha, okoye, kekon hatà, Xowawu, toto komo wya. ⁸ Anar me harha ranhànàtho wenyaha, màketxhe rma haryhe. Àhnànkahra mak manatxhe ha, kekon hatà. Anar me harha ranhànàtho wenyaha kany me oyehtokonye, ayanhàn komo àhnànkatxoko, ohxe harha oyosonyhotho menye. Onà wyaro rma màketxhe haryhe, kekon hatà. Ohxe rma haxa tehxatxhe, Akmaraw heno yohamàtho kaxe, màketxhe rma haryhe. Àro wyaro kahra ehtxoko, kekon hatà. Onà wyaro haxa ryhe àkehe, owyanye. Akmaraw heno yohamàtho me marma oyehtxoho komo ryhe, ohxehra ro mak naха, Khoryenkom wya, kekon hatà. Àsok tawro hana. Akmaraw heno yohamrà me marma toto yesnàr xehra nay hamà, Khoryenkom, kekon hatà. Noro heno yohamrà me marma toto yesnàr xe tehtok haxa, tohu txkotho yakàhtonàràtho haryhe àwya, Akmaraw heno yohamrà me harha. Ehnyahnà ro kax mak naха ha, noro ha, kekon hatà, Xowawu. ⁹ Àsok hana nay ha, natàtho ha. Ehetahra ehtoko, tamaxem me nay hamà, kekon hatà. Àmxathàr me ro rma tawotosom me nay hamà. Amaxahotho rma, weheto waka tarymaxem me xarha nay hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha tanàhnohsom me rma manatxhe hampànà. Ayanhàn komo hnànkahra oyehtokonye, mexehra rma haxa

ayanàhnohtàketxhe hampànà, Khoryenkomо, kekon hatà, Xowawu, toto komo wya.

10 Àsoke ryhe amna naye, ketxkon hatà, toto komo. Àsoke ryhe amna naye, ohxe harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà.

11 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xowawu. Owakryeno txetxoko, kekon hatà. Owakryeno txetxoko. Twomunke oyehtokonye, 2 me ehtoko, 1 me rma tàmtxoko, toto wya, àwomumnutho wya, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, tànyahke oyehtokonye, àhoye rma tàmtxoko, toto komo wya, ànyahpànàtho komo wya, kekon hatà, Xowawu.

12 Tkayaryet komo txeñyerunu yahosnye ro komo xarha, ataymomposo nomohtxownà hatà. Khananàhnye y, ketxkon hatà, Xowawu wya. Àsoke ryhe amna naye, ohxe harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà. **13** Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xowawu. Owyanye toto komo txeñyerunutho yahosnàtoko, echo nyhe ahohsàra ro mak ehtxoko. Oyoh komo rwonàmàthàr yawo ro rma ahohtxoko, kekon hatà, Xowawu, àwyanye.

14 Àto nehxatxkon xarha tà, arymano ynye ro komo. Àsoke ryhe amna naye, ohxe harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà, nyamoro xarha, Xowawu wya. Onà wyaro neyuhtxownà hatà, noro ha. Àsok hana manatxow ha, kekon hatà, àwyanye. Àsok hana manatxow ha. Toto henò komo yotahany me manatxow hatà, omnyamo, owyanye àtxenyerunuthuyamo yahohtoho me. Anatoko toto komo wàràhyakany me manatxow hatà, owyanye àtxenyerunuthuyamo yahohtoho me,

kekón hatà. Àro hokohra harha ehtxok hampànà. Otxenyerunu ro kom hoko rma teryehorye ehtxoko. Ayanotomany komo nàmàtho hoko rma, teryehorye ehtxoko, kekon hatà, Xowawu, arymano ynye ro komo wyá.

15 Koo, onokà ryhe mosonà, ketxkon hatà, toto komo, tàhnawonye. Onà wyaro katxhàr me moson naye. Amnye nomokyaha hampànà Kryestu katxhàr me moson naye, ketxkon hatà. Àro wyaro rma nehwetxkon hatà, tàhnawonye. Xowaw hoko noseryehoketxkon hatà, toto komo, omeroro.

16 Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, Xowawu, àwyanye. Tuna kwaka ryhe kaymomyatxhe, uro ha, kekon hatà. Nomokyaha, anaro, rohryetayo. Rohono rma haxa noro ha. Àhrorà womun yasotà wompokahra wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà. Noro ryhe, anar me ayaymomyatxhe ha. Khoryenkom yokato nyakyaha, oho-nanye. Ayaymomtoho komo rma àro ha, noro wyá, kekon hatà. Ayaymomyatxhe xarha. Weheto waka txexaho wyaro ayaymomyatxhe, oyonyhoryenàr kom horà, kekon hatà, Xowawu.

17 Àsok hana natxow ha, nasànasà hotnye ro kom ha. Uhpunkatxho yaryatxow hamà. Nasànasà hpunketxow hamà, kekon hatà. Nasànasà ryhe, enyhoru rma yohamnohyatxow hamà, nyah màn yaka. Uhpunuthur haxa ryhe yaknyohyatxow hamà, weheto waka, kekon hatà. Àro wyaro rma rha wahanonkano yeryaha hampànà, noro ha, tomohsomà. Mexehra rma haxa wahanonkano yxe nomokyaha. Enyhoru komo yohamnohyaha

hampànà, bàn yaka. Anhàtho kom haxa ryhe yanàhnohyaha hampànà, meya roro, kekon hatà, Xowawu.

¹⁸ Àro wyaro nekarymekon hatà, toto komo wya. Anaro rha ke thenyehra nekarymekon hatà. Tonytxahoryemà rma yokarymekon hatà, Xowawu.

¹⁹ Àtoko rma, Karyeryeya yamtar hon komo karyyet me nehxakon hakahpa tà, Eroknesà. Towtà hetxenho yahosày hatà, noro ha. Erokneyasà rma yahosày hatà. Anaro rha tanhàn hoko xarha atxke rma haxa nehxakon hatà. Àro ke noro yoyey hatà, Xowawu. ²⁰ Amnye, tanhànàthàr yoho rma haxa, onà wyaro atxke nexey hatà, Eroknesà. Xowaw heno yahryempoy hatà, watxa ymo yaka.

Txesusu yaymomàthàrà on ha.

²¹ Toto komo yaymomtähkatxownà hatà, Xowaw heno. Txesus xarha yaymomye hatà. Noro heno wya taymomàtxhe rma, Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu. Àrwonàmnàtoko rma, natahurmakay hatà, kahe. ²² Nàhtoy hatà, Khoryenkom yokato. Tohànke rma nàhtoy hatà. Watkuk me rma nàhtoy hatà, Txesus hona. Nàrwonàmye hatà, kahe yawono. Romuru omoro, kay hatà. Ronàhnàn xaxa omoro ha. Ohoko teryehorye rma haxa wehxaha, kay hatà, kahe yawono.

Txesus horyen heno yosot komo on ha.

²³ Hananàhno yxe nomokye haxa hatà, Txesusu. 30 me àtxemnyehàntaxah me hana nehxakon ha. Xose muru me noro hutwetxkonà rma haryhe tà, toto komo. Txesus horyen heno yosot komo on ha.

Erye heno muru me nehxakon hatà, Xose.

²⁴ Matate heno muru me nehxakon hatà, Erye
heno.

Ryefe heno muru me nehxakon hatà, Matate
heno.

Mawke heno muru me nehxakon hatà, Ryefe
heno.

Xanay heno muru me nehxakon hatà, Mawke
heno.

Xose heno muru me nehxakon hatà, Xanay heno.

²⁵ Matateyas heno muru me nehxakon hatà, Xose
heno.

Amos heno muru me nehxakon hatà, Matateyas
heno.

Naun heno muru me nehxakon hatà, Amos heno.

Esrye heno muru me nehxakon hatà, Naun heno.

Nakay heno muru me nehxakon hatà, Esrye heno.

²⁶ Maate heno muru me nehxakon hatà, Nakay
heno.

Matateyas heno muru me nehxakon hatà, Maate
heno.

Semey heno muru me nehxakon hatà, Matateyas
heno.

Xose heno muru me nehxakon hatà, Semey heno.

Xokna heno muru me nehxakon hatà, Xose heno.

²⁷ Xoanan heno muru me nehxakon hatà, Xokna
heno.

Hesa heno muru me nehxakon hatà, Xoanan
heno.

Sorokmakmew heno muru me nehxakon hatà,
Hesa heno.

Sarateyew heno muru me nehxakon hatà,
Sorokmakmew heno.

Nerye heno muru me nehxakon hatà, Sarateyew
heno.

28 Mewke heno muru me nehxakon hatà, Nerye heno.

Akne heno muru me nehxakon hatà, Mewke heno. Kosan heno muru me nehxakon hatà, Akne heno. Ewmaknaw heno muru me nehxakon hatà, Kosan heno.

Er heno muru me nehxakon hatà, Ewmaknaw heno.

29 Xoswe heno muru me nehxakon hatà, Er heno. Eryeyeser heno muru me nehxakon hatà, Xoswe heno.

Xoryen heno muru me nehxakon hatà, Eryeyeser heno.

Matate heno muru me nehxakon hatà, Xoryen heno.

Ryefe heno muru me nehxakon hatà, Matate heno.

30 Semyaw heno muru me nehxakon hatà, Ryefe heno.

Xukna heno muru me nehxakon hatà, Semyaw heno.

Xose heno muru me nehxakon hatà, Xukna heno. Xonan heno muru me nehxakon hatà, Xose heno. Eryeyaken heno muru me nehxakon hatà, Xonan heno.

31 Meryeya heno muru me nehxakon hatà, Eryeyaken heno.

Mena heno muru me nehxakon hatà, Meryeya heno.

Matata heno muru me nehxakon hatà, Mena heno.

Natan heno muru me nehxakon hatà, Matata heno.

Dafe heno muru me nehxakon hatà, Natan heno.

32 Xese heno muru me nehxakon hatà, Dafe heno.

Okmekne heno muru me nehxakon hatà, Xese
heno.

Boas heno muru me nehxakon hatà, Okmekne
heno.

Sara heno muru me nehxakon hatà, Boas heno.

Nasaw heno muru me nehxakon hatà, Sara heno.

³³ Amenaknakme heno muru me nehxakon hatà,
Nasaw heno.

Aknemen heno muru me nehxakon hatà, Ame-
naknakme heno.

Ahne heno muru me nehxakon hatà, Aknemen
heno.

Esraw heno muru me nehxakon hatà, Ahne heno.

Peryes heno muru me nehxakon hatà, Esraw
heno.

Xukna heno muru me nehxakon hatà, Peryes
heno.

³⁴ Xako heno muru me nehxakon hatà, Xukna
heno.

Esake heno muru me nehxakon hatà, Xako heno.

Akmaraw heno muru me nehxakon hatà, Esake
heno.

Tera heno muru me nehxakon hatà, Akmaraw
heno.

Nakoh heno muru me nehxakon hatà, Tera heno.

³⁵ Seruke heno muru me nehxakon hatà, Nakoh
heno.

Rakawu heno muru me nehxakon hatà, Seruke
heno.

Faryeke heno muru me nehxakon hatà, Rakawu
heno.

Ekmeh heno muru me nehxakon hatà, Faryeke
heno.

Sara heno muru me nehxakon hatà, Ekmeh heno.

³⁶ Kaynan heno muru me nehxakon hatà, Sara
heno.

Ahfaxakne heno muru me nehxakon hatà, Kaynan heno.

Sem heno muru me nehxakon hatà, Ahfaxakne heno.

Nowe heno muru me nehxakon hatà, Sem heno.

Rameke heno muru me nehxakon hatà, Nowe heno.

³⁷ Metusaryen heno muru me nehxakon hatà, Rameke heno.

Enoke heno muru me nehxakon hatà, Metusaryen heno.

Xaryete heno muru me nehxakon hatà, Enoke heno.

Maryeryew heno muru me nehxakon hatà, Xaryete heno.

Kaynan heno muru me nehxakon hatà, Maryeryew heno.

³⁸ Enos heno muru me nehxakon hatà, Kaynan heno.

Setxe heno muru me nehxakon hatà, Enos heno.

Aknaw heno muru me nehxakon hatà, Setxe heno.

Aknawu ryhe, Khoryenkom muru me nehxakon hatà, noro nakàhtotho kaxe.

4

*Worokyamo yohà ymo wyà Txesusu
kukmatxhàrà on ha*

¹ Xoknaw yohoye ro harha toy hatà, Txesusu. Ewan yawo rma haxa nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. Noro rma narày hatà, ahehnaka.

² Ahehnawo rma, 40 me nenmahye hatà, Txesusu. Noro kukmekon haryhe tà, worokyamo yohà ymo. Txesusu wyà toyuknur xe nehxakon haryhe tà. Ahehnawo roro tehtoko, ànyahpàra

ro mak nehxakon hatà, Txesusu. Ànyahpàra rma 40 me tonmahàtxhe, nahyehtàkaye rma haxa mak hatà.

³ Onà wyaro nkekón hatà, worokyamo yohà ymo, àwya. Khoryenkom muru me oyehtoko, owru akàhtoko, kekon hatà. Onà wyaro rma kasko, tohu wya, onà wya. Ekeyu me harha exko, kasko, tohu wya, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. ⁴ Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.

Nyah marma hoye rohra karyhe tehxatxhe.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

⁵ Taa. Txesusu yarày hatà, worokyamo yohà ymo. Àhà ymo yawnukye hatà. Àsok hana nenyhoy ha, Txesusu wya. Toto komo, ehonomnà komo xarha, àmryenon komo xarha, ewto komo xarha, uykryekan komo xarha, omeroro rma nenyhotàhkay hatà, àwya. Dàk, àtoko ro rma nenytxehkatxownà hatà, Txesusu, worokyamo yoh yano me. ⁶ Onà wyaro nkekón hatà, noro ymo. Onenyetxhàrà rma wàmyaha, omeroro, owya, kekonà rma haryhe tà, Txesusu wya. Omeroron komo yoh me harha keryaha. Ehonomnà me xaxa keryaha, kekonà rma haryhe tà. Omeroron komo yohà rma uro ha. Àro ke, rano me ro rma wàmyaha, ronwahanonkatxho komo wya, kekonà rma haryhe tà, worokyamo yohà ymo, Txesusu wya. ⁷ Ehurkako, rakrataka. Ehonomnà me xaxa manaha, kasko, rowya. Àro wyaro owya katxhe rma, omeroro wàmyaha, owya, kekonà

rma haryhe tà, worokyamo yohà ymo. ⁸ Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.

Oyoh kom me naha, Khoryenkom. Noro wya ryhe, eholomnà me xaxa manaha, katxok xaxa mak hampànà, noro wya marma mak ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

⁹ Taa. Xerusaryen hona xarha narày hatà, worokyamo yohà ymo. Khoryenkom mân ryetàr hona neryey hatà, kakoso rma haxa mak hatà. Khoryenkom muru me oyehtoko, atahrumko, oyoro ro, kekon hatà. ¹⁰ Kahe yawon komo nyakyan hatà, Khoryenkom, àwyanye okurunhoho me hatà. Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. ¹¹ Okurunhetxow hatà, kahe yawon komo, toh hona oyehrotkahanàr hona. Àro ke atahrumko, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. ¹² Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.

Oyoh kom me naha, Khoryenkom. Noro hak ukukmaxe kahra ehtxoko.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

¹³ Àro wyaro Txesusu kukmekon haryhe tà, worokyamo yohà ymo. Tàwya ukukmatxehkatxhe rma, toy hatà, àhyaye. Amnye ukukmen xarha hamà, kekon hatà.

Nasarye hon komo wy a Txesusu xanomkah-nohàthàrà on ha.

¹⁴ Karyeryeya yamtar hona harha toy hatà, Txesusu. Khoryenkom yokato yano me, tahoxerye rma haxa nehxakon hatà, tâhnawo. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, toto komo, àro yamtar hon komo, àhorye ron komo xarha, omeroro. ¹⁵ Anaro rha ohsamnohtoho kom yawo, toto komo hananàhyakon hatà, Txesusu. Ohxe xaxa nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo, omeroro, noro hoko.

¹⁶ Nasarye hona harha toy hatà, Txesusu. Àto àhorymamsaho mok nehxakon hatà. Àton komo yohsamnohtoho yaka toy hatà, hokano ytxoho yawasan ho. Ohsamnohno ytxoho ro yaka tâtosomà ro kaxe ryhe nehxakon hatà. Khoryenkom karyehtanà rwonàhyamaxe nasanàmye hatà. ¹⁷ Esaeyas heno nmenhotho yàmtxownà hatà, àwya. Khoryenkomо rwonà yokarymanyero heno rma noro ha, Esaeyas heno. Karyehta ramkay hatà, Txesusu, àhoyen horà. Nenyey haxa hatà. Onà wyaro nehxakon hatà, àmenhosahonhàrà, Txesusu nàrwonàhyamanàrà rma.

¹⁸ Rohyawono ro me naha, Kohkom yokato. Tokato nyakye, Kohkomo, rohona, tànànyaketxhàr me rohutwamohsotho me. Ronyakye, rowya àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, ewakryehnà rotho komo wy a enytxatxho me. Anhà yanoto mehra harha keryatxhe kaxe ronyakye, anhà yanoto rotho komo wy a. Kontanàhyatxhe harha kaxe rma ronyakye,

enhunu rotho komo wya, Khoryenkomо hutwanyehnà rotho komo wya. Anhà neryewhamnohàthotho komo yonyhoryexe ronyakye. ¹⁹ Amnye rma oyonyhoryenàr komo xe harha na, Kohkomо, kaxe ronyakye, toto komo wya.

Àro wyaro rma nehxakon hatà, àmenhosahonhàrà, Txesusu nàrwonàhyamanàrà rma. ²⁰ Karyehta yamye harha tà, Txesusu. Nàmye harha tà, nàmmo ymo yonye ro wya. Dyeryey, neryewtay harha tà, Txesusu. Noro yonytxehketxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo, omeroro.

²¹ Onà wyaro htxero nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Amnye rma haxa, àro yawo ro na, Khoryenkomо, kekon hatà. Tkaryehtan hoyen yawo ro rma na, amnye rma, onenytxanàr kom me, kekon hatà.

²² Ohxe xaxa nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo, omeroro. Ohxe rma haxa nahko, àrwonà, ketxkon hatà. Àro ke noseryehoketxkon hatà. Xose heno murunho mehra kat naye. Àsok nay haryhe, ketxkon hatà.

²³ Onà wyaro nkekong xarha tà, Txesusu, àwyanye. Àsok kany me hana tehxatxow ha, kekon hatà. Onà wyaro kany me tehxatxow hamà. Ohtxemano ynye me oyehtoko, osohtxemako, kany me tehxatxow hamà. Àro wyaro rma rha, onà wyaro mäketxow hamà, rowya, kekon hatà. Kafahnaw ho oyehtoko, onyhoryeno meryaknan hatà. Eryehokano meryaknan hatà. Àro wyaro rma rha onyhoryeno txeryko, tan xarha, oyowto ho rma, amna nenyàr me, onyhoryeno ynye

me oyonytxoho me amna wya, màketxow hamà, rowya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
24 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Khoryenkomò rwonà yokarymanye ro komo yonytxahra ro mak natxhe, toto komo. Towto komo honotho me ehtokonye, enytxahranye ro mak natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

25 Onà wyaro ryhe, yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana nehxatxkon ha, Eryeyas heno kom ha. Nyamoro heno yehtoko rma, omokhàra ro mak nehxakon hatà, tuna, kekon hatà. 3 me txemnyehàntay hatà, omokhàra rma. 6 me nuno yonatkay xarha tà, omokhàra rma. Ànyahpàra rma haxa nehxatxkon hatà, Xukneya yamtar hon heno komo, omeroro, kekon hatà. Àtoko rma, thenyehra nehxatxkon hatà, enyonkaxemo komo, Ehsayewana komo rma, kekon hatà. **26** Nyamoro yowakryexe Eryeyas heno nyakhera mak nehxakon hatà, Khoryenkomò. Anaro hyaka haxa ryhe noro heno nyakye hatà, kekon hatà. Saryepta hona ryhe nànyakye hatà. Seknon yamtar hono rma àro ha, owto, Saryepta. Àto nehxakon hatà, wosà, enyonkaxaho. Ehsayewyanahnà rma mok nehxakon heno hatà. Noro rma yowakryexe Eryeyas heno nyakye hatà, Khoryenkomò, kekon hatà, Txesusu.

27 Amnye nyhe rma, Khoryenkomò rwonà yokarymanye ro me nehxakon hatà, Eryesew heno, kekon xarha tà. Noro heno yehtoko rma, thenyehra nehxatxkon hatà, teheryankem komo, hunmata ymo yawon komo rma, Ehsayewana

komo rma. Nyamoro heno yonyhoryehra mak nehxakon hatà, Eryesew heno, kekon hatà. Anaro heno haxa ryhe yonyhoryey hatà. Naaman heno rma yonyhoryey hatà. Serya yamtar hon me nehxakon hatà, Naaman heno. Ehsayewyanahnà rma mok nehxakon heno hatà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

28 Àro wyaro tawro yonytxatxhe rma, ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo, ohsamno-hxemo komo, nàmno ymo yawon komo, omeroro. Ehsayewyanahnà komo yowakryey hatà, Kho-ryenkom, katxho hoye ro ewakhàra nehxatxkon hatà. **29** Say, nasanàmtxownà hatà. Txom, Tjesus yahohtxownà hatà. Owto hoye natxownà hatà. Àhà ymo ryetwo amaxaho ryhe àro ha, owto, Nasarye. Àro ke Tjesusu yatxownà hatà, àhà ymo hekoso, tàwyanye akawanà ymo yaka arymanàr horà. **30** Nemyarkatxownà mak hatà, Tjesusu. Àawahany mak toy hatà. Àhyayeny toy hatà.

Worokyamo yohàtho yonyhoryetxhàrà on ha.

31 Kafahnaw hona toy hatà, Tjesusu. Karyeryeya yamtar hono rma àro ha, owto, Kafahnawu. Hokano ytxoho yawasan ho àton komo hananàhye hatà.

32 Koo, ohxe rma haxa khananàhyatxow hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo. Noserye-hoketxkon hatà, ehonomnà me rma haxa àwya thananàhrà komo ke hatà.

33 Àto nehxakon hatà, toto. Ohsamnohtoho kom yawo rma nehxakon hatà. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Teryewrye ro nàrwonàmye

hatà. ³⁴ Txesusu y, Nasarye honotho y, àsok manaye, amna hoko, kekon hatà. Amna yanàhnohso momokye hamà, kekon hatà. Oywero wehxaha. Khoryenkomо nànyaketxho omoro ha. Enyhoru ro rma omoro ha, kekon hatà, toto, worokyamo yohà rma.

³⁵ Neyey mak hatà, Txesusu. Tatàknye exko, kekon hatà, àwya. Otowko ha, toto hyaye, kekon hatà.

Toto yarymay hatà, worokyamo. Yukryeka hona narymay hatà, ohsamnohxemo komo yamrakataka rma. Eryewhura rma narymay hatà. Tàwya arymatxhe rma, notowyе hatà, àhyaye, kray.

³⁶ Koo, noseryehokatxehketxkon hatà, àton komo, omeroro. Onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke nkan haryhe, mosonà, ketxkon hatà. Àsoke nkan haryhe. Toyuh som me àro wyaro nkan hamà, worokyamo wya. Ehonomnà me xaxa àro wyaro nkan hamà, àwya, ketxkon hatà. Moson yoyukyatxow hamà, nyamoro. Noro yano me notowyatxow hamà, toto komo hyaye, ketxkon hatà, toto komo, tàwyanye rma.

³⁷ Taa. Nekaytekon hatà, Txesusu, othoyehra hatà. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, àton komo, Karyeryeya yamtar hon komo, anaro rha owto hon komo, àhorye ron komo.

Semaw hetx yonà yonyhoryetxhàrà on ha.

³⁸ Ohsamnohtoho kom yaye toy hatà, Txesusu. Semaw màn yaka nowomye hatà. Àto nehxakon hatà, Semaw hetx yonà. Ekeh me nehxakon hatà, atunano wya. Taknye rma haxa nehxakon hatà.

Moson enyhoryeko, ketxkon hatà, Txesusu wya.

³⁹ Àhyaka haxa toy hatà, Txesusu. Àhnànkako, kekon hatà, atunano wya. Nàhnànkay hatà. Say, àtoko rma nasanàmye hatà, wosà. Natamokyakon harha tà, Txesus komo hyaka.

Thenyenohnà komo yonyhoryetxhàrà on ha.

⁴⁰ Kokmamye hatà. Àkokmamàtxhe, nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh komo yokyatxkon hatà, Txesusu hyaka. Anaro rha ke teheryanke nehxatxkon hatà, ekeh komo. Omeroro rma nekyatxkon hatà. Àhonanye rma tamorà yeryey hatà, Txesusu. Omeroro rma nenyhoryetxehkatxownà hatà.

⁴¹ Worokyamo komo yowyakon xarha tà, toto komo hyaye. Thenyenohnà komo hyaye notowyatxkon hatà, worokyamo komo. Àhyayenye totownàtokonye rma, nàrwonatxkon hatà, teryewrye ro hatà. Khoryenkom muru omoro ha, ketxkon hatà. Neytxownà mak hatà, Txesusu. Àrwomra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye Kryestu me thutwanàr ke hatà.

Anaro rha owto hona Txesusu tothàrà on ha.

⁴² Sa, nenmahye hatà. Toy hatà, Txesusu. Ahehnaka toy hatà. Nehoryatxkon mak hatà, toto komo. Àhyaka haxa nomohtxownà hatà. Amna hyaye àtohra exko, ketxkon hatà, àwya.

⁴³ Onà wyaro haxa nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Anar komo wya xarha àrwo yonyhoryunu wekarymehe xaxa mak hampànà, kekon hatà. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma wekarymehe xaxa mak

hampànà, anaro rha owto hon komo wya. Àsok tawro hana. Àhyakanye ekarymaxe ànyahxaho rma uro, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

⁴⁴ Àro ke, Xukneya yamtar horye tekon hatà. Anaro rha owto hon komo wya nekarymekon hatà, ohsamnohtoho kom yaw hatà.

5

Petru komo wya kana heno yarametxhàrà on ha.

¹ Anatoko, Xenesarye kuthon yohoye nehxakon hatà, Txesusu. Noro hona nohtaymetxkon hatà, toto komo, Khoryenkomo rwonà yonytxanàr xe tesnàr komo ke hatà.

² Kanawa yonyey hatà, Txesusu. Asak nehxakon hatà, kanawa, tuna yetxehtawo. Àro yaye asanàámsah me nehxatxkon hatà, kana yaramnye ro komo. Txaruka koroketxkon hatà.

³ Nosonkahye hatà, Txesusu, kanawa yaka. Semaw kanawarà ryhe àro hatà. Meya nyhe txko uro arko, kekon hatà, Txesusu, Semawu wya. Dyeryey neryewtay hatà. Kanawa yaye ro rma hananàhno yeryey hatà.

⁴ Tàwya àhananàhtàkatxhenye rma, onà wyaro nkekonghatà, Semawu wya. Meya nyhe àpa txowà, àkhantaka nyhe, kekon hatà. Atxarukan komo ary-matxoko, àkhantaka, owyanye kana yaramtxoho me, kekon hatà, Txesusu.

⁵ Khananàhnye y, kekon hatà, Semawu, àwyaya. Kohsayantaha ro àhoko rma haxa amna nahko. Arampera ro mak amna nahko ha, kekon hatà. Ayano me mak amna naryemehe, txaruka, kekon

hatà, Semawu. ⁶ Àro ke narymatxownà hatà. Thenyehra rma haxa kana heno yaramtxownà hatà. Nasawotekon hatà, txaruka heno. ⁷ Àro ke, takoron komo yanyehtxownà hatà, Semaw komo. Anaro kanawa yawon komo rma yanyehtxownà hatà. Omohtxok ha, amna yakoronomaxe, ketxkon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà, àhyakanye. Anaro rha kanawa yaka nenkahyatxkon hatà. Kanawa heno nanohye hatà. Owompaya nehxakon hatà.

⁸ Tàwya xenyetxhe rma, tano me ro rma ne-hurkay hatà, Semaw Petru, Txesus yakrataka. Rohà y, ehonomnà me xaxa manay hamà, kekon hatà, àwya. Enyhoru ro omoro hamà. Uro hxako ryhe anhà. Àro ke rohyaye àtoko, kekon hatà. ⁹ Àro wyaro nkekon hatà, Semawu, toseryehokanàr ke. Akoron komo xarha, noseryehoketxkon hatà. Tàwyanye kana heno yaramtxoho hoko noseryehoketxkon hatà, Semaw komo, thenyehra rma haxa esnàr ke. ¹⁰ Àro wyaro rma rha noseryehoketxkon hatà, Txaku komo, Xowaw xarha. Sekmeknew muru komo rma nyamoro ha. Semaw yakoronomanye ro me rma nehxatxkon hatà. Oseryehokahra exko, kekon mak hatà, Txesusu, Semawu wya. Oseryehokahra exko. Amnye, kana yaramtxoho hokohra harha manaha. Toto kom haxa mekyaha hampànà, rohyaka, kekon hatà, Txesusu, Semawu wya.

¹¹ Txeey katxownà hatà, àtxehtaka. Mahona tasanàmàtxhenye, tkatxhothàyamo hnànkatzownà hatà. Omeroro rma nàhnànkatzehkatxownà hatà. Txesus yakoro harha tetxkon hatà.

Hunmata ymo yawonotho yonyhoryetxhàrà on ha.

¹² Anaro owto ho nehxakon hatà, Txesusu. Àto rma ehtoko, àhyaka nomokye hatà, toto. Hunmata ymo yawo rma haxa nehxakon hatà, noro ha. Tàwya Txesusu yonyetxhe rma, akrataka ne-hurkay hatà, tano me ro rma. Rohà y, kekon hatà. Amna yonyhoryenye omoro hatà. Ronyhoryenàr xe oyehtoko, uro menyhoryen hamà, kekon hatà. ¹³ Natahoyotkay hatà, Txesusu. Dye, nahey hatà. Oyonyhoryenàr xe wehxaha, kekon hatà. Konyhoryen hampànà, kekon hatà, Txesusu. Àtoko rma nàhnànkay hatà, uhunmatathotho.

¹⁴ Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwya. Toto komo wya oskarymahra xaxa mpànà exko ha, kekon hatà. Àtoko. Osonyhota, horykomo wya, Khoryenkom mìn yonye ro wya, kekon hatà. Moses heno nekarymatxho yawo ro, owoknàthàrà màmyaha ha, àwya, kekon hatà. Khoryenkom wya tàmsomà rma màmyaha ha, enyhoryexah me oyesnàr ke. Àro wyaro rma muhutwamohsehe, oyonyhoryetxhàrà, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.

¹⁵ Nekaytay mak hatà, Txesusu, thenyehra rma haxa mak hatà. Àro ke nomokyatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àhyaka nohsamnohyatxkon hatà, tàwyanye noro yonytxatxho me. Ekeh komo xarha nomokyatxkon hatà, àwya tonyhoryetxho menye. ¹⁶ Ahehnaka mak tekon hatà, Txesusu. Àto rma Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà.

Amusnaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

17 Anatoko hananàhno yeryakon hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon xarha tà, Farysew kukur komo, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo xarha. Anaro rha owto hoye omohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Karyeryeya yamtar hon hoye omohxemo komo, Xukneya yamtar hon hoye omohxemo komo xarha, Xerusaryen hoye omohxemo komo xarha nyamoro hatà. Àto nehxatxkon hatà, eryewtaxemo. Kohkom yahoxet yano me, ekehàtho komo yonyhoryekon hatà, Txesusu.

18 Àtoko rma nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh yohtxownà hatà, tahon hono rma hatà, amusnaxaho rma hatà. Txesus yakrataka noro yenyàr xe nehxatxkon hatà. Àro ke, nàmno yaka towomrà komo xe nehxatxkon haryhe tà. **19** Owompàra mak nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke. Àro ke nekayàmtxownà hatà, nàmno mkakoso. Tàwyanye àhosokatxhe rma, nenàhtotxownà hatà. Tahon hono rma yonàhtotxownà hatà, toto komo yamrakataka. Txesus yakrataka rma nenàhtotxownà hatà.

20 Rohona xaxa nenyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, amusnaxaho wya. Hoymo y, koseryewhokan hampànà, ayanhànàthàr hoko. Towsah me harha na, ayanhànàthàr, kekon hatà.

21 Onà wyaro mak nehutwetxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo xarha. Àsok hana nay ha, mokro ha, ketxkon hatà, tàhnawonye. Khoryenkomo wàràhyakany me nay hamà. Khoryenkomb marma ryhe,

kanhànàthàyamo yownye me naha. Khoryenkomо wyaro nehutwen hamà, ketxkon hatà, tàhnawonye.

22 Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro nkekong hatà, àwyanye. Àsok tawro àro wyaro màketxow haryhe, ohnawonye, kekon hatà. **23** Rowya, towsah me harha na ha, ayanhànàthàrà, katxho ryhe, tkahoryehra nay hamà, owyanye. Asanàmko, àtok ha, katxho haxa ryhe, tkahorye rma haxa nay hamà, owyanye, kekon hatà. **24** Towsah me harha na ha, ayanhànàthàrà, kany me mak wehxaha, Toto me Enusah kaxe. Tano rma yukryeka ho rma ryehtoko, àro wyaro kany me wehxaha, Khoryenkom yano me mak ha, kekon hatà. Àro wyaro kany me hak kehutwamohsosà, owyanye. Moson yeheryanàtho wowyaha hampànà, Khoryenkom yano me ryehutwamohsonàr horà, kekon hatà. Onà wyaro àkehe, owya, kekon hatà, amusnaxaho wya. Asanàmko, ayahon anàmko ha, omàn yaka àtok ha, kekon hatà, Txesusu, àwy.

25 Àtoko rma nasanàmye hatà, amusnaxahotho. Sax, ànenyàr kom me nasanàmye hatà. Tahonà yanàmye hatà. Bàn yaka toy hatà, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomо, tawro me hatà.

26 Noseryehokatxehketxkon hatà, àton komo, omeroro. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomо, ketxkon hatà. Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà. Koo, xenyhenà rotho rma tenytxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Txesus yakoro Ryefe tothàrà on ha.

²⁷ Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu. Toto yonyey hatà. Ryefe rma noro ha. Tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro rma mok nehxakon hatà. Nàmno yawo nehxakon hatà, eryewtaxaho, txenyeru yahohtoho yawo rma hatà. Rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. ²⁸ Sax, nasanàmye hatà, Ryefe. Omeroro tkatxothàrà hnànkay hatà. Txesus yakoro harha toy hatà.

²⁹ Taa. Ahxemtono yeryey hatà, Ryefe. Txesusu rma yahxemtekon hatà, bàn yawo. Thenyehra rma haxa nyahmano yeryey hatà. Àto nehxatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Anar komo xarha, àto nehxatxkon hatà. Omeroro rma, Txesus kom yakoro nasahxemttxkon hatà. ³⁰ Txesus kom hoko nàrwonatxkon hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo wya. Àsok tawro mokyam yakoro masahxemttxowà, ketxkon hatà. Atxke natxow hamà, mokyamo, txenyeru yahosnye ro komo rma, atxke natxhe moxamo katxho komo xarha. Àsok tawro masahxemttxowà, anhà kom yakoro, ketxkon hatà, Farysew komo.

³¹ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, eheryamnà kom ha, kekon hatà. Ohtxemano ynye ro komo hyaka àtohra natxow hamà, enyhoru komo kaxe. Teheryankem kom marma ryhe, àhyakanye tetxhe, kekon hatà. ³² Àro wyaro rma rha, rohyaka omokhàrà natxhe, ohxe natxhe moxamo katxho

komo. Atxke natxhe moxamo katxho kom haxa ryhe, rohyaka nomokyatxhe. Àwyanye rma, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kanye uro komokye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Àyweronàhyamatxhoho kom hoko toto komo hananàhàthàrà on ha.

³³ Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro natahyehnometxhe yohà, Xowawu nhananàhrà ro komo, ketxkon hatà. Khoryenkom yakoro nàrwonatxhe yoh xarha. Àro wyaro rma rha natxhe, Farysewu nhananàhrà ro komo xarha, ketxkon hatà. Onhananàhrà ro kom haxa ryhe, atahyehnomahra natxhe haryhe. Nasahxemttxhe roro mak ha, ketxkon hatà.

³⁴ Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, ronhananàhrà ro kom ha, kekon hatà. Thetx yahosnye yakoron komo wyaro natxow hamà. Tàwya thetx yahosnàtoko, tkukur komo yanyekyan hamà, toto. Asahxemtoso nanyekyatxow hamà. Àro ke, tàhyawonye rma hak noro yehtoko, atahyehnomahra natxow hamà, kekon hatà. ³⁵ Amnye àhyayenyе tehe, àhehtaxaho. Tàhyayenyе àtotxhe rma, natahyehnometxhe hxak hakahpa harha, akoronotho komo, toseryehokanàr komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, ronhananàhrà ro komo, kekon hatà, Txesusu.

³⁶ Kuknonano me rma rha, onà wyaro nkekong xarha tà, àwyanye. Rowya ahananàhtoho komo ryhe, wom xenyeno wyaro naха, kekon hatà. Kwomunuthuyamo yenyemrà xe kehtokonye,

wom xenyenohnà ke tenyemyatxow hamà. Wom xenyeno yawotohra tehxatxow hamà. Kàwyanye awotontok haxa, atxke harha nay hamà, xenyenotho, kekon hatà. Xenyeno hoyen ke kàwyanye enyemnyetoko rma, atxke rma rha na ha, amnyehranotho xarha, àme ryehra tesnàr ke. Àro wyaro rma rha, oyweronàhyamatxhoho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, ronytxanàr xehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

³⁷ Ufa xkunu wyaro xarha na ha, rowya ahananàhtho komo, kekon xarha tà. Àkawawantaxenyeno wyaro rma na ha. Àkawawantaxenyen me ufa xkun yehtoko, arkahra tehxatxow hamà, enàthàrànhàr yaka, okno hutxhothonhàr yaka, amnyehranotho yaka, kekon hatà. Àrotho yaka kàwyanye arkantok haxa, tonàthàrà rakehe. Notukwamyaha hxak ha, àkawawantaxenyenotho. Enàthàrà xarha, natanàhnoyaha hxak ha, kekon hatà. ³⁸ Xenyeno yaka ryhe tarketxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya ahananàhtho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, oyweronàhyamatxhoho kom yawo rohra harha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

³⁹ Ufa xkun yony komo wyaro manatxhe, kekon xarha tà. Mexe àkawawantaxah yehtoko, ohxe rma haxa na ha, ufa xkunu, kàwyanye. Kàwyanye enàtxhe, anaro yonyàr xehra tehxatxow hamà. Mexehra àkawawantaxah yehtoko, enàrà xehra tehxatxhe. Àro wyaro rma rha, rowya ahananàhrà komo xehra mak manatxhe, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

6

Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha katxhàrà on ha.

¹ Hokano ytxoho yawasàn ho, marataha tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtontokonye rma, nasànasà hohtyatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Hutxuhketxkon xarha tà, tamor komo ke. Nenahyatxkon xarha tà.

² Nenytxownà hatà, Farysew kukuru komo. Ha y, ketxkon hatà. Àsok manatxow haryhe. Kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra manatxow hamà. Hokano ytxoho yawasàn ho thothoryehra naха, kàwyanye, ketxkon hatà, Farysew komo.

³ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Khoryenkom karyehtan hutwahra kat manatxowà, Dafe heno kom hoko, kekon hatà. Nyamoro heno xarha, tahyehnàtokonye, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra rma rha nehxatxkon hatà. Nahyehyatxkonà rma haxa mak hatà, kekon hatà. ⁴ Àro ke, Khoryenkom mòn yaka nowomye hatà, Dafe heno. Ekeyu yanàmye hatà. Àsoken hana mon nehxakon ha, ekeyu, kekon hatà. Khoryenkom yompataka txexahonhàràtho rma mon nehxakon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro àro yonahyatxkon hatà, Khoryenkom mòn yonye ro kom marma mak ha. Anar komo nenahpàtorà ro mak hatà àro ha. Àrotho rma yonahye hatà, Dafe heno, tahyehrà ke mak hatà. Nàmye xarha tà, takoron komo wyà, kekon hatà, Txesusu.

⁵ Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha, Toto me

Enusah kaxe, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Amoskurumentaxaho yonyhoryetxhàrà on ha.

⁶ Anaro hokano ytxoho yawasàn ho nowomye hatà, Txesusu, ohsamnohno ytxoho ro yaka. Hananàhno yeryey hatà. Àto nehxakon hatà, toto. Amoskurumentaxaho rma mok nehxakon hatà. Howehehohnàtho, teheryanke nehxakon hatà.

⁷ Txesusu yonytxehketxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo xarha. Onà wyaro ryhe nehwetxkon hamà. Anatoko norotho yonyhoryen hana, on ho, hokano ytxoho yawasàn ho, ketxkon hamà, tahnawonye. Onà wyaro tawro xe rma nehxatxkon haryhe mà, Txesusu wya. Atxke manaha, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr ke, tawro xe nehxatxkon hamà, àwya.

⁸ Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekong hatà, toto wya, amoskurumentaxaho wya. Asanàmko ha. Xaro omok ha, amna yamrakataka, kekon hatà, àwya. Àro ke nasanàmye hatà. Toy hatà, amrakatakanye.

⁹ Onà wyaro nkekong hatà, Txesusu, Farysew komo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye tehxatxow hamà, kekon hatà, àwyanye. Àsok kat wehxano, owyanye. àro yawo ro ryehtxoho me. Hokano ytxoho yawasàn ho, àsok kat wehxano. Onyhoryeno yhera kat wehxano. Anàhnohno ynye me kat wehxano, kekon hatà. Anàmno yhera kat wehxano. Wayekano ynye me kat wehxano. Àsok kat wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu,

àwyanye. ¹⁰ Àhorye ronye nenytxehkatxownà hatà. Atahoyotkako, kekon hatà, toto wyà. Natahoy-otkay hatà. Ohxe harha nehxakon hatà, amorà.

¹¹ Ewakhàrà rma haxa nehxatxkon hatà, Fary-sew komo. Nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma, Txesus hoko. Àsok teryatxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

12 komo wahanonkatxhàrà on ha.

¹² Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu, àh hona. Khoryenkom yakoro àrwonàmso toy hatà. Kohsayantaha ro nàrwonakon hatà, Khoryenkom yakoro.

¹³ Sa, enmahàtxhe rma, tànhananàhrà ro komo yanyekye hatà. Àwayenye rma, 12 me wahanonkatxownà hatà. Ronànyaknyàr komo omnyamo, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wyà.

¹⁴ Onà wyaro nehxatxkon hatà, esot komo. Anaro Semawu. Petru me harha nesohtoy hatà, Txesusu. Anaro xarha Antrye. Semaw yowtà rma noro ha. Anaro xarha Txaku. Anaro xarha Xowawu. Anaro xarha Feryepe. Anaro xarha Bahtormewu.

¹⁵ Anaro xarha Matewsà. Anaro xarha Tome. Anaro xarha Txaku. Awfew muru rma noro ha. Anaro xarha Semawu. Serotes komo yakoronotho rma noro ha. ¹⁶ Anaro xarha Xuknasà. Anaro Txaku muru rma noro ha. Anaro xarha Xuknasà Eskaryotesà. Txesusu yahohsonye rma noro ha, anhà komo wyà.

Ekehàtho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

¹⁷ Àh yonàhttotxownà harha tà, Txesus komo. Kràk, horohtxownà hatà, àh yamoronaka. Àto rma nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo xarha, thenyenohnà komo rma. Àto rma rha

nehxatxkon hatà, anar komo xarha, thenyenohnà komo rma rha. Xukneya yamtar hoye omohxemo komo, Xerusaryen hoye omohxemo komo xarha, Txeru hoye omohxemo komo xarha, Seknon hoye omohxemo komo xarha, àto nehxatxkon hatà. Tuna ymo yohoyen komo rma nyamoro ha, Txeru hon komo, Seknon hon komo xarha. Omeroron komo rma, Txesusu yonytxaxe nomohtàkatxownà hatà. Àwya osonyhoryehos xarha nomohtxownà hatà, ekeh komo. ¹⁸ Worokyamo neryewhamnohrà komo xarha nomohtxownà hatà. Nenyhoryetxownà hatà, Txesusu. ¹⁹ Noro yahetxahke nehxatxkon hatà, toto komo, omeroro. Àwyanye noro yahetxhe rma, àhyaye notowyakon hatà, noro yahoxetà, enyhoryetxho komo rma.

Hananàhno ryetxhàrà on ha.

²⁰ Nosompotày hatà, Txesusu. Tànhananàhhrà ro komo yonyey hatà. Àro ke, onà wyaro nkekong hatà, àwyanye. Àsok hana towakryexe manatxow ha, kekon hatà. Àkatxhomra oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, Khoryenkom yowto hon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. ²¹ Amnye rma ànyahpàrà manatxow hana. Ànyahpàrà rma oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, amnye tanyahke rma haxa oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Amnye rma mekhoketxow hana. Oyekhokantokonye, towakryexe rma manatxhe, amnye teryehotanàhsom me harha oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

22 Oxehranye rma haxa natxow hana, toto komo. Axanomkahnohyatxow hana. Owàràhyaketxow hana. Atxke manatxhe ketxow hana, owyanye, Toto me Enusaho mryenon me oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro rma ohxehra oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, kekon hatà. **23** Àro ke teryehorye rma ehtxoko. Ekhokahra mak ehtxoko. Amnye, kahe yaw harha oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe, kekon hatà. Àsok tawro hana. Axanhàn komo horyen heno komo xarha, àro wyaro rma rha Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yeryewhamnohyatxkon hatà, kekon hatà, Txesusu.

24 Àsok haxa hana manatxow ha. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana, kekon xarha tà. Tkatxhonke oyehtokonye, eryehotaxah me rma manatxow hamà, tano rma hak oyehtokonye. Amnye eryehohra harha manatxhe hampànà, kekon hatà. **25** Amnye rma tàyahkemà ro me manatxow hana. Amnye haxa, ànyahpàra harha manatxhe hampànà, kekon hatà. Amnye rma tosownohsomà ro me manatxow hana. Amnye haxa mekhoketxhe harha hampànà. Owratetxhe harha hampànà, kekon hatà, Txesusu. **26** Amnye rma, ohxe manatxhe ketxow hana, toto komo, omeron komo, owyanye. Amnye haxa, ohxe manatxhe katxho mehra harha manatxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, ohxe manatxhe ketxkonà rma haryhe tà, àhoryen heno komo, onkuhtonoyne heno komo wya. Nyamoro heno rma nenkuhtetxkon mak hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro uro ketxkonà rma haryhe

tà, yaworohra mak hatà, kekon hatà, Txesusu.

Kxanhàn komo xe kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

²⁷ Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, ronytxany komo wya, kekon xarha tà. Axanhàn komo xe ehtxoko. Nyamoro rma ewakryetxoko, kekon hatà. ²⁸ Owàràhyakany kom hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Nyamoro ewakryetxoko katxoko, àwya. Oyeryewhamnohnye kom hoko xarha, orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, kekon hatà, Txesusu. ²⁹ Anatoko oyompokyatxow hana, axanhàn komo. Ohsànàhpàra rma ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, àwyanye. Uro empoxko rma katxoko, àwyanye, kekon hatà. Anatoko, owomunuthuyamo yaryatxow hana, anar komo. Ohsànàhpàra rma ehtxoko. Anarotho xarha atàhkak ha katxok haxa, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ³⁰ Uro nyhe txko rokatxho ha kanye ro komo eyuhtxoko. Nyamoro rma ewakryetxoko, kekon hatà. Anatoko, akatxhothàyamo yaryatxow hana, anar komo. Rokatxhotho tàmko harha rowya kahra rma ehtxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ³¹ Oyowakryenàr komo xe manatxow hamà, toto komo wya. Àro wyaro rma rha, anar komo ewakryetxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu.

³² Anhà komo wyarohra ohxe oyesnàr komo xe wehxaha, kekon xarha tà. Àro ke, axan komo xe marma oyehtokonye, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Anhà komo xarha, tàxan komo xe natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ³³ Owyanye oyowakryenyenàyam

marma yowakryentoko, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Anhà komo xarha, towakryenyenàyamo yowakryetxow hamà, kekon hatà. ³⁴ Owyanye akatxho komo yarhontoko soknàr hona ro oyehtokonye, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Anhà komo xarha, tkatxho komo yarhetxow hamà, tkukur komo wya, soknàr hona ro tesnàr kom horà, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Onà wyaro haxa ehtxok ha, anhà komo wyarohra ohxe oyesnàr kom horà. Axanhàn komo xe xa ehtxok ha. Nyamoro rma ewakryetxoko. Àwyanye rma, akatxho komo arhotxoko. Owyanye arhontoko rma, àwyanye soknàr hona rohra ehtxoko, kekon hatà. Àro wyaro rma ohxe oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe hampànà. Àro wyaro rma ohxe oyehtokonye, oyàm komo wyaro ohxe manatxow hamà. Omeroron komo yohono wyaro rma, ohxe manatxow hamà. Noro ryhe, anhà kom hoko towahke na. Uro txko mewakryeko, ohxe xaxa manaha, kanye hnà kom hoko rma, towahke rma na, oyàm komo, kekon hatà. ³⁶ Toto komo hnà yawo rma haxa na. Àro ke, noro wyaro toto komo hnà yawo rma rha ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu.

Anar komo yanhanà hutwatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

³⁷ Toto komo yanhanà hutwany mehra ehtxoko, kekon xarha tà. Anhàn komo hutwany mehra oyehtokonye, ayanhàn komo hutwany mehra rma

rha naха, Khoryenkomo, kekon hatà. Atxke manaha kahra ehtxoko, toto komo wya. Atxke manaha kahra oyehtokonye, atxke manaha kahra rma rha naха, Khoryenkomo, owyanye, kekon hatà. Toto kom hoko oseryewhokatzoko. Oyoseryewhokantokonye, noseryewhokehe xarha, Khoryenkomo, ohokonye, kekon hatà, Txesusu. ³⁸ Owakryeno txetxoko. Owakryeno ynye me oyehtokonye, oyowakryetxhe xarha, Khoryenkomo, kekon hatà. Thenyehra rma haxa oyowakryetxhe, amemra ro mak ha, ukuknomahnà ro me mak ha. Ukuknomatxho yoho rma haxa oyowakryetxhe, Khoryenkomo, owyanye ahohtoho yoho rma haxa, kekon hatà. Twahak hana mukuknometxow ha, omnyam ha, thenyehra hana, yakehra haxa hana. Àro wyaro owyanye ukuknomatxhàrà wyaro rma rha, oyowakryetxho komo kuknomehe xarha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

³⁹ Kuknonano me onà wyaro nkekong xarha tà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, enhun kom ha, kekon hatà. Enhura tehtokonye, anaro enhun komo yarhàra natxow hamà. Tàwyanye anàtokony haxa, ewtar yaka nehurstxow hamà, anyetho komo. Asahotho komo xarha nehurstxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, àhananàhpàn komo. Anar komo hananàhpàra natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁰ Àsok hana natxow ha, thananàhson kom ha. Thananàhnye komo yosnaka natxow hamà. Àhananàhtàkaxah me tehtokony haxa, thananàhnye komo wyaro harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

41-42 Kuknonano me rma rha onà wyaro nkekón xarha tà. Ohoyen komo yonuru menyatxow hana, kekon hatà, àwyanye. Enur komo kwawo uhpunu txko menyatxow hana. Hoymo y, uhpunu txko hak wowsà, oyonuru kwaye, màketxow hana, àwya. Àro wyaro owyanye tatoko rma, oyonur komo kwawo rma naha, wewe ymo. Àro ymo yonyhera mak manatxow hamà. Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro tehxorye manatxhe, kekon hatà. Wahoro htxero wewe ymo towtxoko, oyonur komo kwaye rma. Owyanye towàtxhe rma, ohoyen komo yonuru kwaye uhpunu txko mowyatxow hamà, tonke harha oyesnàr kom ke, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, ayanhàn kom hoko rma hak oyehtokonye, anar komo hananàhpàrà ro mak manatxow hamà. Owyanye àhananàhnàtokony haxa, yaworonohnà ro me manatxow hamà, ayanhàn kom hokon me oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

Tehetaxemà wyaro kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

43 Àsok hana nay ha, nat ha, kekon xarha tà. Ohxe tehtoko, neheten hamà. Atxke haxa tehtoko, ehetahra nay hamà, kekon hatà. **44** Eherà ryhe, nat hutwamohsehe, kàwyanye. Àro ke, ewekhàrà wawo fek yeherà yonyhera tehxatxow hamà. Wakrakra yato wawo ufa yeherà yonyhera tehxatxow hamà, kekon hatà. **45** Àro wyaro rma rha natxhe, toto komo. Enyhoru me tehtokonye, enyhoru hokono ro me natxow hamà, tehetaxemà wyaro, tähnawonye ohxe rma haxa tesnàr komo

ke, kekon hatà. Anhà me haxa tehtokonye, anhà hokono ro me natxow hamà, ehetahnà wyaro, tàhnawonye atxke rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà. Kàhnawonye ohxe kehtokonye, ohxe tàrwonatxow hamà, toto kom yakoro. Kàhnawonye atxke haxa kehtokonye, atxke tàrwonatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wy a tonytxany komo kuknonà yokary-matxhàrà on ha.

⁴⁶ Amna yohà y, Amna yohà y, màketxhe rma haryhe, rowya. Àsok tawro hana. Royukhura ro mak manatxhe ha, kekon hatà. ⁴⁷ Anar komo, rohyaka nomokyatxhe. Rorwonà yonytxetxhe xarha. Royukyatxhe xarha. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Uruknon komo rma wekarymehe, owyanye, kekon hatà. ⁴⁸ Bàn yenyàr xe nehxakon hatà, toto. Àro ke, yuhnaka rma haxa nakay hatà. Toh hona bànyeryey hatà, towaxke ehtxoho me. Amnye nomokye hatà, tuna heno. Nàkmay mak hatà. Dyow, dyow, dyow kekon hatà, tuna ymo, toto mân hoko. Ewuhsura ro mak nehxakon hatà, towaxke txexah me esnàr ke, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, atanàhnohpàra ro mak natxhe, royuknye komo, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁹ Anar kom haxa ryhe, rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Royukhura rma natxhe. Nyamoro kuknon xarha wekarymehe, owyanye, kekon hatà. Bàn yeryey xarha tà, toto, anaro. Yuhnakahra mak nakay hatà. Yukryeka ho rma neryey hatà. Ewahxera rma nehxakon hatà, àmànàthàrà. Àro hok xarha, dyow, dyow, dyow kekon hatà, tuna ymo. Mexehra nemokotoy hatà, àmànàthàrà.

Natanàhnohtàkay mak hatà, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, natanàhnohtàketxhe hampànà, royuknyehnàtho komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

7

Arymano ynye ro komo yoh yanoto yonyhoryetxhàrà on ha.

¹ Tàwya toto komo hananàhtàkatxhenye, toy hatà, Txesusu. Kafahnaw hona nahatakay hatà.

² Àto nehxakon hatà, horykomo. Arymano ynye ro komo yohà rma mok nehxakon hatà, 100 komo yohà rma hatà. Noro yanoto rma, ekeh me nehxakon hatà. Àwayehpaya rma nehxakon hatà. Horykomo nàhnànà rma haxa mok nehxakon hatà, anoto. ³ Tàwya Txesusu yokayıtà yonytxatxhe rma, anar komo nyakye hatà, horykomo, Txesusu hyaka. Xuknewyana komo rma nyakye hatà, Xuknewyanahnà kaxe. Horykomo komo rma nyamoro hatà, ànànyaketxhàyamo. Omok hatà, horykomo yanototho yonyhoryexe, kaxe nànyahtxownà hatà, Txesusu hyaka.

⁴ Àhyaka tomokàtxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà, àwya. Ohxe rma haxa manaye, horykomo, ketxkon hatà, Txesusu wya. Tanwekhoryehra manaye, ⁵ Xuknewyana komo xan me tesnàr ke. Tàtxenyerunuthuru yàmye, amna wya amna yohsamnohtoho ymo yetxoho me, ketxkon hatà, Txesusu wya.

⁶ Àro ke toy hatà, Txesusu, akoronye. Sàh sàh sàh sàh sàh. Horykomo màn hahnok haxa nehxatxkon hatà. Moxehra ehtokonye, takoro ron

kukur komo nyakye hatà, horykomo, 100 komo yohà, Txesusu hyaka. Onà wyaro nketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu wya.

Amna yohà y, oyeryehokanàr xehra nay hatà, horykomo, ketxkon hatà. Owomko, romàn yaka, kahra nay hatà, owya, eho rma haxa oyesnàr ke hatà, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. ⁷ Àro ke, omokhàrà nay hatà, ohyaka, oyosnaka rma haxa tesnàr ke hatà. Wenyhoryen hampànà kasko marma hatà, anototho hoko. Àro wyaro owya katxhe rma, ohxe harha nay hatà, àwya, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. ⁸ Àsok hana nay ha, horykomo ha. Owyaro rma rha toh yano me ehonomnà me nay hatà. Àro ke arymano ynye ro komo yanotomen hatà. Àtok ha ken hatà, anaro wya. Noro rma ten hatà, ano me ro mak ha, ketxkon hatà, ànyahxemo komo. Omok ha ken xarha tà, anaro wya. Noro rma nomokyan hatà, ano me ro rma rha. On hok exko ken xarha tà, tanoto komo wya xarha. Àro hoko rma natxow hatà, nyamoro xarha, ano me ro rma rha, ketxkon hatà. Àro wyaro rma rha toyuhsom me manay hatà, omoro xarha, àwya. Àro ke, wenyhoryen hampànà katxhe rma owya, ohxe harha nay hatà, àwya, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu wya.

⁹ Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, koo kekon hatà, Txesusu, tàwya rma. Ehonomnà me xaxa ronyan hamà, noro ha, Xuknewyanahnà rma, kekon hatà, tàwya rma. Sara, neramay hatà. Onà wyaro nkekonghatà, toto komo wya, takoron komo

wya. Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà, àwyanye. Rohona rma haxa nenyang hamà, noro ha. Ehsayewana komo yoho rma haxa, rohona nenyaha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

¹⁰ Horykomo màn yaka harha totxownà hatà, ànyahxemotho komo. Towomàtxhenye rma, horykomo yanoto yonytxownà hatà. Ohxe harha nehxakon hatà, noro ha, ekehàtho rma.

Naen ho ekehàtho yanàmàthàrà on ha.

¹¹ Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu, anaro owto hona. Naen hona rma toy hatà. Akoro totxownà hatà, àñhananàhrà ro komo, anar komo xarha, thenyenohnà kom hatà.

¹² Owto watxan hotarà hahnohyatxkon hatà. Àhahnok ehtokonye rma, nomohtxownà hatà, toto komo, owto hoye. Toto heno yokyatxkon hatà, enamtoho me hatà. Àwayehsahotho rma yokyatxkon hatà, tehka ho. Tàyon nàhnànàtho txko rma mok nehxakon hatà, àwayehsahotho. Enyonkaxah me xarha nehxakon hatà, àyonànhàrà. Noro rma, owto hoye nomokyakon hatà. Akoro rma nomokyatxkon xarha tà, toto komo, thenyenohnà kom hatà.

¹³ Nàratekon hatà, àyonànhàrà. Tàwya noro yonyetxhe rma, àhnàñ yawo rma haxa nehxakon hatà, Kohkomo. Àratahra exko, kekon hatà, àwya.

¹⁴ Ekehàtho yany komo hyaka haxa toy hatà. Tehka yahey hatà. Kràk, horohtxownà hatà, any komo. Onà wyaro nkekong hatà, Txesusu, ekehàtho wya. Bàryekomo y, asanàmko harha, àkehe, owya, kekon hatà. ¹⁵ Sax, nasanàmye hatà, ekehàtho.

Nàrwonàmye harha tà. Moson harha omryethàrà, kekon hatà, Txesusu, àyonà wyá.

¹⁶ Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà, toto komo, omeroro. Ohxe xaxa nay hamà, Kho-ryenkomо, ketxkon hatà. Tàrwonà yokarymanyero nyakyak hamà, kàhyakanye. Ehonomnà xaxa rma nyakyak hamà. Tàmryenon kom yowakryexe nànyakyak hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà.

¹⁷ Tàwya ekehàtho yanàmàthàrà hoye ro nekaytay hatà, Txesusu. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, Xukneya yamtar hon komo, omeroro. Anar komo xarha, Xukneya yamtar màhton komo rma, nenytxetxkon hatà.

Txesusu hyaka Xowawu wya tànhananàhrà ro komo nyaketxhàrà on ha.

¹⁸ Txesus yokaytà yokarymatxehkatxownà hatà, Xowawu nhananàhrà ro komo, Xowawu wya. ¹⁹ Àhoyenye asako nànyahtxownà hatà, Xowawu, Kohkomо hyaka. Onà wyaro màketxhe ha, Txesusu wya, kekon hatà, àwyanye, asakon komo wya. Amnye nomokyaha, Kryestu, katxhàr hona ro amna naha, màketxhe ha. Noro kat omoro ha, màketxhe ha. Anaro yomoknàr hona ro haxa katà amna naye, màketxhe ha, àwya, kekon hatà, Xowawu, àwyanye.

²⁰ Txesusu hyaka tomokàtxhenye, onà wyaro nketxkon hatà, ànyahxemo komo, àwya. Amna nyaknyo, Xowawu, aymomno ynye ro, ohyaka, ketxkon hatà. Amnye nomokyaha, Kryestu, katxhàr hona ro amna naha, kaxe amna nyaknyo. Noro kat omoro ha kaxe amna nyaknyo. Anaro yomoknàr hona ro haxa katà amna naye, kaxe

amna nyaknyo, Xowawu, ohyaka, ketxkon hatà, Txesusu wya.

21 Tàhyawo rma hak ehtokonye, ekehàtho komo yonyhoryekon hatà, Txesusu. Teheryankemàtho komo rma yonyhoryekon hatà. Worokyamo yohàtho komo xarha yonyhoryekon hatà. Enhunutho komo xarha yontanàhyakon hatà. Thenyehra rma haxa nenyhoryetxkon hatà, Txesusu, ànyahxemo komo nenyàr me hatà.

22 Àro ke, onà wyaro nkekong hatà, Txesusu, ànyahxemo komo wya. Àtotxok harha, kekon hatà. Àtotxok harha. Onenyetxhàyamo mekarymetxhe ha, Xowawu wya. Onenytxatxhàyamo xarha mekarymetxhe ha, àwya. Monentetxow harha, enhunutho komo, màketxhe ha, àwya. Manataryeknohyatxow harha, àhrohnàtho komo, màketxhe xarha, kekon hatà, Txesusu. Monenyhotetxow harha, hunmata ymo yawonotho komo, màketxhe xarha, àwya. Thanak harha manatxowà, àhanahnàtho komo, màketxhe xarha, kekon hatà, Txesusu. Manasanàmyatxow harha, àwayehsahotho komo, màketxhe xarha, àwya. Àrwo yonyhorunu yonytxany me harha manatxowà, toto komo, ewakryehnàtho komo, màketxhe xarha, Xowawu wya, kekon hatà, Txesusu. **23** Kryestu me nay hana, àna hana, kany me kat manatxowà, rohoko. Àro wyaro kahra oyehtokonye, towakryexem me manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, Xowaw nànyaketxho komo wya.

Xowaw yokarymatxhàrà on ha.

²⁴ Totxownà harha tà, Xowaw nànyaketxho komo. Àtotxhenye rma, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, Xowaw hoko, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Ahehnaka otontokonye, toto yonyxe màtetxkon hamà, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, noro ha. Omamu wyarohra mak nehxakon hamà, atxowowo newusnuru wyarohra mak ha, anar me rha tehutwaxem mehra ro mak ha. ²⁵ Ehonomnà komo womun yawohra mak nehxakon hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Ehonomnà kom mán yawo natxow hamà, ehonomnà komo womun yawon komo. Tasahxemtosomà ro komo rma nyamoro hamà. Nyamoro wyarohra mak naха, ahehnawono. ²⁶ Àsok haxa naye, kekon hatà, Txesusu. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me rma haxa nay hamà. Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ekarymanye ro heno komo yoho rma haxa naха, noro ha, onenyetxhàyamo, kekon hatà, Txesusu, Xowaw hoko. ²⁷ Noro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà. Ranoto mosonà, kehe, Khoryenkomo. Oywaho ànyakyaha. Osonyhoryetxoko, Kohkomò yomoknàr hona, kehe hampànà, toto komo wya, kehe, Khoryenkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Xowaw hoko, kekon hatà, Txesusu. ²⁸ Onà wyaro àkehe, owyanye. Toto komo yoho rma haxa naха, Xowawu. Omeroro enuxemotho komo yoho rma haxa naха, kekon hatà. Norohnàtho kom haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon me tehtokonye, Xowaw yoho rma haxa natxhe. Khoryenkomo

wya, akayaryet kom me naha, ronànyaketxho, katxho me rma tehtokonye, Xowaw yoho rma haxa natxhe, kekon hatà. Txesusu.

²⁹ Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton kukur komo. Yaworo xaxa nay hamà, Khoryenkomo, khokonye, ketxkon hatà, toto komo, txenyeru yahosnye ro komo xarha, omeroro. Xowaw naymomàthàyam kax mak nehxatxkon hatà.

³⁰ Àna make ryhe mpe, ketxkon mak hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Aymompàn komo kax mak nehxatxkon hatà. Khoryenkomo yehutwatxho xanomkahnohtxownà hatà. Tonyhoryetxho komo rma xanomkahnohtxownà hatà.

³¹ Onà wyaro nkekón xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana natxow ha, toto kom ha, amnyeno rma kom ha, kekon hatà. Àsok hana nay ha, ukuknon kom ha. ³² Bàryekomo txko yewatxarykatxho ryhe, ukuknon kom me nay hamà, kekon hatà. Yakentawo newatxaryketxow hamà, bàryekomo txko komo. Tewatxarykantokonye rma, onà wyaro nketxhe, ukukur komo, anar komo wya. Furwe amna ntxemeknyo. Àsok tawro amna yakoro àmanhohra mahtxoko, ketxhe, àwyanye. Onà wyaro nketxhe xarha. Amna nehokoynyo xarha. Àsok tawro àratahra mahtxoko, ketxhe xarha, àwyanye, tewatxarykanàr kom me, kekon hatà, Txesusu. Bàryekomo wyaro manatxhe. Eyuknyehnà komo wyaro rma manatxhe, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà. ³³ Xowawu htxero ryhe nomokye. Ay-

momno ynye ro rma nomokye. Noro yoyukhura mak mehxatxkonà. Natahyehnomekonà, noro ha. Ufa xkun yonhàrà xarha nehxakonà. Noro hoko rma, worokyamo yoh me naha, màketxhe rma haryhe, kekon hatà, Txesusu. ³⁴ Toto me Enusah xarha nomokye. Noro ryhe nasahxemtehe. Ufa xkun yonyaha xarha. Noro yoyukhura xarha manatzhe. Noro hoko rma, tasahxemtosomà roro mokro hamà, màketxhe rma haryhe. Ufa xkun yonye roro mokro hamà, màketxhe xarha. Txenyeru yahosnye ro komo yakoron xarha mokro hamà, màketxhe xarha. Atxke natxhe moxamo katxho komo yakoron xarha mokro hamà, màketxhe xarha. Àro wyaro màketxhe rma haryhe, Toto me Enusah hoko, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Khoryenkomo yehutwatxho hoye ro ryhe, àro wyaro anar me rha nehxatxkonà, Xowaw komo, Toto me Enusah xarha. Toto wyarohra mak nehutwehe, noro ha, kekon hatà. Noro yehutwatxho hutwany kom marma ryhe, onà wyaro nketxow hamà. Yaworo xaxa nehutwen hamà, Khoryenkomo, ketxhe, nyamoro marma mak ha.

Farysew mân yawo Txesusu yexetxhàrà on ha.

³⁶ Ahxemtono yeryey hatà, toto. Farysew komo kukuru rma mok nehxakon hatà, noro ha. Omoko, emtakmaxe, kekon hatà, Txesusu wya. Àro ke toy hatà, Txesusu, noro mân yaka, Farysew mân yaka. Bo, neryewtay hatà, emtakmaxe.

³⁷ Owto ho nehxakon hatà, wosà. Tanhàn hokono rotho rma mok nehxakon hatà, noro ha. Txesus yokaytà yonytxay hatà. Mono manaye, Farysew mân yawo, monemtakmeno, tawro rma

yonytxay hatà, wosà. Àro ke nomokye hatà, àmàn yaka. Ownyaku yokyé hatà. Toh me nehxakon hatà, ownyaku yonà. Arakmasturu rma mon nehxakon hatà, tohu. ³⁸ Txesusu mkaye nomokye hatà, wosà. Ehoye nehxakon hatà, àhrorà yohoye. Nàratekon hatà, tanhànàthàr hoko toseryehokanàr ke. Enakru rma, Txesusu hrórà tukryemekon hatà. Àro ke, tukryenkay harha tà, wosà, tâhpotx ke. Àhrorà yamtxuhkay xarha tà. Karyey xarha tà, ownyak ke.

³⁹ Nenyakon hatà, Farysewu, Txesusu yahxemtonyenhàrà rma. Tàwya xenyetoko rma, onà wyaro nehutwekon hatà, tâhnawo. Tanhàn hokino ro me nay hatà, mokro, wosà, kekon hatà, tâhnawo. Txesus mak yahehe ha. Àsok tawro hana. Atxke noro yehtxoho hutwahra nay hamà, mosonà. Khoryenkomò rwonà yokarymanyè ro me tehtok haxa, wos yanhànà hutwanàràtho haryhe, àwya, kekon hatà, Farysewu, tâhnawo.

⁴⁰ Noro yehutwatxho rma hutwekon hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, àwya. Semawu y, kekon hatà, Farysewu wya. Kàrwonaha, ayakoro, kekon hatà. Hàà, orwonàmko, khananàhnye y, kekon hatà, Farysewu.

⁴¹ Àro ke, kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu. Txeñyeru yehetàhktxkon hatà, toto komo, asakon komo, kekon hatà. Nehetàhktxkon hatà, horykomo wya, txeñyeru yàmnyenhàràtho wya. Anaro, thenyenohnà ryhe yehetàhkekón hatà, àwya, 500 rma hatà. Anaro, yakenohnà yehetàhkekón hatà, àwya, 50 rma hatà, kekon hatà. ⁴² Tàmpàra ro mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha,

àtxenyerumra tesnàr como ke hatà. Towahke mak nehxakon hatà, horykomo, àhokonye. Ehemahra rma ehtxoko, rowya, kekon hatà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

Àsok muhutweno, kekon xarha tà, Farysewu wya. Onokà ryhe, horykomo xe rma haxa nehxakonà, owya, thenyenohnà yehetàhkanyenhàràtho katà, yakenohnà yehetàhkanyenhàràtho haxa katà, kekon hatà, Txesusu.

⁴³ Hàà, thenyenohnà yehetàhkanyenhàràtho hamà, kekon hatà, Semawu. Noro rma, àxe rma haxa nehxakon hamà, thoko rma towahke rma haxa esnàr ke, thenyenohnà hoko rma ehemahra rma exko tawro ke, kekon hatà.

⁴⁴ Yaworo màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya. Neramay hatà, wos wetxe. Onà wyaro nkekón xarha tà, Semawu wya. Moson wosà xenyko, kekon hatà, àwya. Omàn yaka kowomno. Tuna yàmpàra mak mahko, omoro, rowya. Rohrorà korokatxho rma yàmpàra mahko. Moson haxa ryhe, rohrorà tukryemano, tonakru ke. Tukryenkan xarha, tàhpotx ke, kekon hatà. ⁴⁵ Ramtxuhkahra mak mahko, omoro. Rowakeryemekhera rma mahko. Moson haxa ryhe, rowomàtxhe rma rohrorà yamtxuhkehe rye rma, atàknahra roro mak ha, kekon hatà. ⁴⁶ Rohpokaryehra mak mahko, omoro. Moson haxa ryhe, rohrorà karyeno, ownyak ke, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁷ Àro ke, onà wyaro àkehe, owya. Thenyehra rma haxa nehxaknano, moson yanhànà. Anhànàthàrà rma, towtähkaxah me harha naха, àhoko roserye-whokanàr ke. Àro ke roxan me rma haxa nosony-

hono, owya, kekon hatà. Yakehra naha ranhànà kany kom haxa ryhe, roxehra natxow hamà. Yakehra nay hamà, towsomà, àwyanye. Àro ke, roxe rma natxhe haryhe, atxke txko mak ha, kekon hatà, Txesusu, Semawu wyा.

48 Onà wyaro nkekón xarha tà, wosà wyा. Ayanhànàthàr hoko koseryewhokan hampànà. Wowntàhkan hampànà, kekon hatà, àwyा.

49 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma, àton komo, Txesus yakoro temtakmaxem komo rma. Koo, onok mokro ha, ketxkon hatà. Kanhànàthàyamo yownye rma haxa mokro hamà, koo, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

50 Onà wyaro nkekón xarha tà, Txesusu, wosà wyा. Enyhoryexah me harha manaha, rohona owya xenyàr ke. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwyा.

8

Txesus yakoro woràskomo komo tothàrà on ha.

1 Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu. Anaro rha owto hona toy hatà. Owto ymo hona rma, owto txko hona xarha, toy hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, toto komo wyा. Àsok hana kèkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymekon hatà, toto komo wyा. Akoro rma tetxkon xarha tà, 12 komo. **2** Akoro rma rha tetxkon hatà, woràskomo komo xarha. Worokyamo yohàtho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, ekehàtho komo xarha, enyhoryexo komo rma hatà. Anaro Maryeya. Maknara

honotho katxho rma noro hatà. Noro hyaye notowyè hatà, worokyamo, 7 me hatà. ³ Anaro xarha Xoana. Kusa hetxe rma noro hatà. Eroknes yanoto komo yohà rma noro hatà, Kusa. Anaro xarha Susana. Anar komo xarha, woràskomo komo, Txesus yakoron komo rma, thenyehra nehxatxkon hatà. Txesus komo yomyaràhtetxkon hatà, nyamoro ha, tàtxenyerun kom hoye, tkatxho kom hoy xarha.

Nat yonamso toy hatà, toto, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nexey hatà, natàtho. Tonamsom hoye nothahye hatà, asama yaka. Àrotho yakmehtxownà hatà, toto komo. Torono heno xarha nenahtxownà hatà, kekon hatà. Àhoye rma nothahye xarha tà, toh hona. Nahtaye rma haryhe tà, àrotho. Tahtantoko rma, nuskurumentay hatà, tukryemra tesnàr ke, kekon hatà. Àhoye rma nothahye xarha tà, ewekhàr waka. Àto rye rma horymamtxownà hatà, ewekhàr yakoro. Natàtho yompoymay hatà, ewekhàrà, kekon hatà. Àhoyeno rma, tonamsom me haxa nexey hatà, yukryeka taxeronokem waka. Àto nahtay hatà. Horymamye xarha tà. 100 me nehetay hatà, thenyehra mak hatà, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro tàwya katxhe rma, onà, wyaro nkekón

⁴ Txesusu hyaka nohsamnohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Anaro rha owto hoye omohxemo komo rma nyamoro hatà. Tàhyaka ohsamnohàtxhenye, kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu, ànenytxanàr kom me.

⁵ Nat yonamso toy hatà, toto, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nexey hatà, natàtho. Tonamsom hoye nothahye hatà, asama yaka. Àrotho yakmehtxownà hatà, toto komo. Torono heno xarha nenahtxownà hatà, kekon hatà. ⁶ Àhoye rma nothahye xarha tà, toh hona. Nahtaye rma haryhe tà, àrotho. Tahtantoko rma, nuskurumentay hatà, tukryemra tesnàr ke, kekon hatà. ⁷ Àhoye rma nothahye xarha tà, ewekhàr waka. Àto rye rma horymamtxownà hatà, ewekhàr yakoro. Natàtho yompoymay hatà, ewekhàrà, kekon hatà. ⁸ Àhoyeno rma, tonamsom me haxa nexey hatà, yukryeka taxeronokem waka. Àto nahtay hatà. Horymamye xarha tà. 100 me nehetay hatà, thenyehra mak hatà, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro tàwya katxhe rma, onà, wyaro nkekón

xarha tà, teryewrye ro hatà. Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Àsok katxho me rma naye kuknonano katxhàrà on ha.

⁹ Onà wyaro nketxkon hatà, àñhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Àsok katxho me rma naye, kuknonano, ketxkon hatà. Àsok katxho me rma naye. Uhutwamohsoko, amna wya, ketxkon hatà, àwyaya.

¹⁰ Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana toto komo kayaryet me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àkayaryet kom me tehtxoho hutwamohsohra rma hak naha, noro, toto komo wya. Owyanye haxa ryhe uhutwamohsehe. Anar komo wya haxa ryhe, uhutwamohsehe rma haryhe. Kuknonano me marma wekaryemehe, àwyanye, kekon hatà. Kuknonano me wekaryemehe, toto komo wya, uhutwahra rma ehtxoho menye. Khoryenkom yahoxetà yonyatxhe rma haryhe. Noro ywenyeke rma natxhe ha, kekon hatà. Rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Uhutwahra rma natxhe ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat yothahtoho yokarymatxho hutwamohsothàrà on ha.

¹¹ Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Kuknonano uhutwamohsehe, owyanye, kekon hatà. Natà ryhe, Khoryenkomo rwon kuknon me naha, kekon hatà. ¹² Asama yaka othahsahotho ryhe, Khoryenkomo rwonà yonytxanyenhàyamo

kuknon me naha. Àwyanye enytxatxhe rma, nomokyaha, worokyamo yohà ymo. Ewan yakanye enamsahotho yaryaha, noro ymo ha, ahohsàra rma ehtxoho menye, enyhoryehnà me rma ehtxoho menye, kekon hatà.

13 Toh hona othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomò rwonà yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye nahohsatzhe rma haryhe, kekon hatà. Ewan yakanye enamsahotho rma, àmxahnà wyaro mak na ha. Mexehra mak nahohsatzhe ha. Anar komo wya teryewhamnohnàtokonye, nàhnànketzhe harha, kekon hatà.

14 Ewekhàrà waka othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomò rwonà yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro xarha. Amnye, tomyawon kom hoko roro mak natxhe ha, kekon hatà. Tkatxhonke rma haxa tesnàr komo xe natxhe xarha. Teryehotanàr kom hoko roro natxhe xarha, tano me rony mak ha. Àro hoye ro, Khoryenkomò rwonà hutwahkahtàketxhe xak hampànà, kekon hatà. Ehetahra mak natxhe ha. Ohxe roro natxhe katxho mehra ro mak natxhe ha, kekon hatà.

15 Yukryeka taxeronokem waka enamsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomò rwonà yonytxetxhe, nyamoro ha, kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma, ohxe nahohsatzhe, towan yawonye. Ewan komo rma ohxe na ha, kekon hatà. Yaworo rma haxa na ha. Àro ke, tehetaxemà wyaro ohxe roro rma haxa natxhe, mexe rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Khoryenkomo rwonà yonytxatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

¹⁶ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Kweyur komo wyaro naха, Khoryenkomo rwonà, kekon hatà. Kweyur komo hotuhtotxhe rma, oryen ke etahurhura teхxatxow hamà. Kahon komo yosnaka txeryhera teхxatxow hamà, kekon hatà. Ahon hona haxa teryatxow hamà. Àro rma ho ehtoko, kweyhetxow hamà. Bàn kom yaka towomsom komo xarha weyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, toto komo wya Khoryenkomo hutwatxho me, kekon hatà, Txesusu.

¹⁷ Àsok haxa hana nay ha, Khoryenkomo rwonà. Anatoko uhutwahnà me nay hana, kuknonano me rorwonàmrà ke. Uhutwahnàtho rma, thutwaxem me harha mpànà naха ha, amnye, kekon hatà, Txesusu. ¹⁸ Àro ke, ohxe mpànà enytxatxoko, rorwonà. Ohxe enytxanyenhà�amo wya ryhe, nenytamohsehe rye rma haxa, Khoryenkomo, kekon hatà. Enytxanyehnàtho komo wya haxa ryhe, enytxamohsohra harha mpànà naха ha. Tàwyanye uhutwehe katxhe rma, hutwahkahy- atxhe harha hampànà, nyamoro ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tàyanan me Khoryenkomo yoyuknye komo yotaketxhàrà on ha.

¹⁹ Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, àyon komo, ewtà komo xarha. Àhyakatho ro omokhàra mak nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke. ²⁰ Omoknàr komo yokaytà

yonytxay hatà, Txesusu. Mono natxow hatà, oyon komo, oyowtà komo xarha, ketxkon hatà, àton komo, àwya. Màmyaye rma natxow hatà. Oyonyàr xe natxow hatà, ketxkon hatà.

²¹ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaron komo ryhe, royon me natxhe. Rowtà me xarha natxhe, kekon hatà. Khoryenkomо rwonà yonytxany komo rma, eyuknye ro komo rma, royon me natxhe. Rowtà me xarha natxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Atxowowo ymo yatàknanàhkatzhàrà on ha.

²² Anatoko kanawa yaka nosonkahtxownà hatà, Txesus komo, tànhananàhrà ro kom yakoro. Àpa txowà, mon hona, kekon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà.

²³ Tàtontokonye rma, nànàkye hatà, Txesusu. Nomokye hatà, atxowowo ymo, thenyenohnà ymothro rma haxa mak hatà. Ukuthonà ymo hoko rma haxa natxowowonakon hatà. Nataràhtekon hatà, kanawa heno. Owompaya rma haxa nehxatxkon hatà. ²⁴ Txesusu yompakatxownà hatà. Khananàhnye y, khananàhnye y, tànoryatxow hamà, ketxkon hatà, àwya. Hakay hatà, Txesusu. Atxowowo ymo yatàknanàhkay hatà. Dà kasko, kekon xarha tà, tuna ymo wya, tekahxemaxemà ymo wya. Dà, natàknay hatà. Tatàknye rma haxa nehxakon hatà.

²⁵ Àsok tawro Khoryenkom hona xenyhera mahtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Noseryehtxownà hatà, nyamoro ha. Noseryehoketxkon xarha tà. Onok moson haryhe, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Atxowowo ymo

komo wya, tuna ymo komo wya xarha, ayatàknako kany me nay hamà. Osken komo neyuknur me nay hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Worokyamo yohà ymo tho yonyhoryetxhàrà on ha.

²⁶ Xeresa yamtar hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Karyeryeya yamtar màhton o rma àro ha, mon hono rma. Txeey katxownà hatà.

²⁷ Mahona nasanàmye hatà, Txesusu. Asanàmàtxhe rma, àhyaka nomokye hatà, toto. Owto hono rma mok nehxakon hatà, noro ha. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Mexe rma haxa àwomumra ro mak nehxakon hatà. Àmàmra xarha nehxakon hatà. Yatxetxho wawo roro haxa nehxakon hatà. ²⁸ Tàwya Txesusu yonyetxhe rma, nàrwonàmye hatà, teryewrye ro hatà. Tano me ro rma nehurstay hatà, akrataka. Txesusu y, kekon hatà, teryewrye ro. Khoryenkom muru omoro ha. Omeroron komo yohon muru rma omoro. Àsok manaye, rohoko, kekon hatà. Àsok manaye, rohoko. Ryeryewhamnohpàra exko hampànà, àkehe, owya, kekon hatà. ²⁹ Àro wyaro rma nkekón hatà, onà wyaro kanyenhàr me rma Txesus yesnàr ke hatà. Worokyamo y, otowko ha, toto hyaye, kanyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu.

Àsok tawro hana. Yake ro tototho yanyenhàr me nehxakon hatà, worokyamo. Àro ke, watxa ymo yaka nahryemtxownà hatà, toto komo. Nenyatxkonà roro hatà, ahatakanàr hona. Nasohtotxownà xarha tà, yawaka ke. Nàhrowomtxownà xarha tà. Nakmeryekon mak hatà, noro ymo ha.

Worokyamo yano me ahehnaka tekon hatà. Àro wyaro ehxah me nehxakon hatà, noro ymo ha.

³⁰ Onok omoro, oyosotà, kekon xarha tà, Txesusu, àwya. Thenyenohnà mak on ha, rosotà, kekon hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, esotà, thenyehra worokyamo yesnàr ke hatà. ³¹ Àtotxok harha, yuhnayen hona, oyowto kom hona, kahra exko hampànà, amna wya, kekon hatà, toto, worokyamo yano me hatà.

³² Àto nehxatxkon hatà, okno komo, honyko wyaron komo. Àh yawxawo rma nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Àto rma nasahxemtexkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekón xarha tà, toto, worokyamo yano me hatà. Okno komo yowan yaka owomtxoko, kasko haxa, amna wya, kekon hatà. Àro ke neyukye hatà, Txesusu. Àtotxoko, ewan yakanye, kekon hatà, worokyamo wya.

³³ Toto hyaye notowtxownà hatà, worokyamo komo, thenyenohnà komo, kray. Okno komo yowan yaka haxa nowomtxownà hatà, kuru kuru kuru. Uuff, huhyakanto kàtatxownà hatà, okno heno komo. Krow, tuna ymo kwaka nowomtxownà hatà. Nànotàhkatxownà hatà.

³⁴ Omeroro nenytxownà hatà, okno yonye rotho komo. Àro ke nekahtàmtxownà hatà, owto hona. Aton komo wya nekarymatxownà hatà. Owto màhton komo wya xarha nekarymatxownà hatà.

³⁵ Àro ke exetxhàràtho yonyxe nomohtxownà hatà, toto komo. Txesusu hyaka rma nomohtxownà hatà. Worokyamo yohàtho yonytxownà

hatà. Txesus yakratawo eryewtaxah harha nehxakon hatà. Twomunke harha nehxakon hatà. Tonyxerye harha nehxakon hatà. Àro ke noseryehokatxownà hatà, toto komo. ³⁶ Xenyenàyamo ryhe nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye, omo-hxemo komo wya. Txesusu wya enyhoryetxhàrà rma yokarymatxownà hatà, àwyanye.

³⁷ Txesusu yahoxet hona noseryehyatxkon hatà, Xerasa yamtar hon komo, omeroro. Owto hon komo, owto màhton komo xarha, noseryehyatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Àtoko, amna hyaye, ketxkon hatà, àwy. Àro ke, kanawa yaka nosonkahye hatà, Txesusu, tåtonàr horà. ³⁸ Txesus yakoro tåtonàr xe nehxakon hatà, worokyamo yohàtho. Ayakoro romoknàr xe wehxaha, kekon hatà, Txesusu wya. Omokhàra exko, kekon mak hatà, Txesusu, àwy. ³⁹ Àtok harha, omàn yaka harha. Khoryenkomo wya oyonyhoryetxhàrà ekarymako, toto komo wya, àton komo wya, kekon hatà. Towahke rma haxa nahko, Khoryenkomo, rohoko, kasko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, àwy. Àro ke toy hatà, worokyamo yohàtho. Noskarymekon hatà, toto komo wya, owto hon komo wya, omeroron komo wya. Txesusu ryhe ronyhoryeno. Towahke rma haxa nahko, rohoko, kekon hatà, àwyanye.

Wosà tkamsukryemà rorotho yonyhoryetxhàrà on ha.

⁴⁰ On hona harha nomokye hatà, Txesusu. Noro hona ro nehxatxkon hatà, toto komo,

thenyenohnà komo. Àro ke teryehorye netakmetxownà hatà.

41 Nomokye hatà, horykomo. Xayru rma noro hatà. Xuknewyana komo yohà rma mok nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Tano me ro rma nehurstay hatà, Txesus yakrataka. Omoko, romàn yaka, kekon hatà, àwya, teryewrye ro hatà. **42** Àro wyaro nkekón hatà, ekeh me rma haxa tomsàthàrà txko yesnàr ke hatà. Towenyxanortho txko me rma nehxakon hatà, emsàthàrà txko. Enuruthurunhuru rma, 12 me àtxemnyehàntaxah me nehxakon hatà. Àwayehpaya nehxakon hatà. Àro ke, noro yakoro toy hatà, Txesusu.

Tàtonàr kom me, Txesus hona nohtaymetxkon hatà, toto komo. Thenyenohnà komo kax mak nehxatxkon hatà. **43** Àawonye nehxakon hatà, wosà. Ekehà rma mok nehxakon hatà, noro ha. Tkamsukrye roro nehxakon hatà. Àro wyaro rma 12 me txemnyehàntay hatà. Tkatxhòthàrà yàmtàhkanyenhàr me nehxakon hatà, omeroro hatà, ohtxemano ynye ro komo wyà, tohtxe yehetho me rma haryhe tà. Ehtxemnà ro me mak nehxakon hatà.

44 Noro rma, Txesusu mkaye nomokye hatà. Àhonon yotxhàrà yahey hatà. Àwya ahetxhe rma, natàknay hatà, àkamsukuthuru. Eheryanàthàrà rma natàknay hatà.

45 Onok mokro rahen haryhe, kekon hatà, Txesusu. Onok mokro rahen haryhe. Urohnà, urohnà, ketxkon hatà, toto komo, omeroro. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo.

Khananàhnye y, àsok tawro onok mokro raheno màken harha, ketxkon hatà. Thenyehra rma haxa natxow hamà, toto komo. Nohtaymetxow hamà, ohona, ketxkon hatà. ⁴⁶ Àna matà, rahan haxa hawe, kekon hatà, Txesusu. Rohyay we notowno ha, rahoxetà, toto yonyhoryetxho, kekon hatà.

⁴⁷ Ohtanampàra mak wehxan hamà, kekon hatà, wosà, tàwya rma. Àro ke nomokye hatà. Nàràrànakon hatà, oseryehrà. Tano me ro rma nehurstay hatà, Txesus yakrataka. Noskarymay hatà, àwya, toto komo nenytxanàr me. Ekehà ro-rotho uro ha, kekon hatà. Tkamsukryemà rorotho rma uro ha. Àro ke kaheno. Rowya ayahetxhe rma, ohxe harha wahko, kekon hatà, wosà.

⁴⁸ Wosà y, kekon hatà, Txesusu, àwya. Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwya.

Xayru yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

⁴⁹ Wos yakoro Txesusu rwonàmnàtoko rma, nomokye hatà, toto. Horykomo màn yaye nomokye hatà, Xayru mòn yaye rma hatà. Oyomsàthàr heno wayehno haxa ha, kekon hatà, Xayru wya. Khananàhnye komo yarhàra harha exko, kekon hatà.

⁵⁰ Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, horykomo wya. Oseryehokahra exko, kekon hatà, àwya. Rohona rma xenyko. Ohxe rma mpànà naha ha, oyomsàrà, kekon hatà.

⁵¹ Horykomo mòn yaka haxa nomohtxownà hatà. Horohkano yeryey hatà, Txesusu. Owompàra ehtxoko, rakoro, kekon hatà, toto

komo wya. Petru kom marma yarày hatà. Noro yakoro nowomtxownà hatà, àyàm komo, àyon xarha, Petru xarha, Xowaw xarha, Txaku xarha. Nyamoro marma nowomtxownà hatà, Txesus yakoro. ⁵² Àmàn yawo rma nehxatxkon hatà, anar komo. Nàratetxkon hatà, omeroro. Nehokoyatxkon hatà, omsamtxemo heno hnànà. Àratahra ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àwayehpàra naха, omsamtxemo. Ànàknàrà rma onà, kekon hatà. ⁵³ Newnohtxownà mak hatà, toto komo. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà. Àwayehsah me uhutwany komo kax mak nehxatxkon hatà.

⁵⁴ Omsamtxemo yahosày hatà, Txesusu, amor hoko. Roknà y, asanàmko, kekon hatà, àwy. ⁵⁵ Tonyxerye harha nehxakon hatà, omsamtxemo. Àtoko rma nasanàmye hatà. Ànyahrà tàmtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

⁵⁶ Noseryehoketxkon mak hatà, àyàm komo, àyon xarha. On yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

9

12 komo nyaketxhàrà on ha.

¹ 12 komo yanyekye hatà, Txesusu. Nohsamnohtàkatxownà hatà, nyamoro rye. Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Àtotxok ha, kekon hatà. Rano me ryhe ehonomnà me manatxhe ha, owyanye worokyamo yowtoho me, owyanye teheryankemàtho komo yonyhoryetxho me xarha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

² Àro wyaro rma nànyahtxownà hatà. Ekarymaxe nànyahtxownà hatà. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymaxe nànyahtxownà hatà, Txesusu. Ekehàtho komo yonyhoryex xarha nànyahtxownà hatà.

³ Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Ako-rohra rma àtotxoko, kekon hatà. Ayahoso komo yarhàra ehtxoko. Ayamatan komo xarha yarhàra ehtxoko. Owru komo xarha yarhàra ehtxoko. Otxenyerun komo xarha yarhàra ehtxoko, kekon hatà, àwyanye. Asako owomun komo yarhàra ehtxoko, kekon hatà. ⁴ Onok kom màn yaka hana oyowomàtxhenye, àto rye rma hak oyonmahi-atxhe ha. Owto hoye ototra ronye rma haka, àro rye yawo rma oyonmahiaytxhe ha, kekon hatà.

⁵ Anaro rha owto hona àtotxoko. Oyonytxahranye owto hon komo yehtoko, onà wyaro ehtxoko, anhàn komo hutwamohsonàr horà. Ewto kom hoye otontokonye, ehtahpunktatxoko, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

⁶ Àro ke totxownà hatà, 12 komo. Anaro rha owto hona totxownà hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymetxkon hatà. Othoyehra rma, ekehàtho komo yonyhoryetxkon hatà.

Txesus hoko Eroknes yoseryehokatxhàrà on ha.

⁷ Txesus yokaytà yonytxay hatà, Eroknesà. Karyeryeya yamtar hon komo kayaryetà rma mok nehxakon hatà, noro ha. Omeroro rma, Txesus yokaytà yonytxekon hatà. Noro hoko rma, onà wyaro nketxkon xarha tà, toto komo, ukukur komo rma. Àwayehxemo kom waye nasanàmyak hamà, Xowaw heno, aymomno

ynye ro heno, ketxkon hatà, Tjesus hoko. Àro ke noseryehokekon hatà, Eroknesà. ⁸ Onà wyaro nketxkon hatà, anar komo, Tjesus hoko. Eryeyas heno ryhe nosonyhek hamà, ketxkon hatà, ukukur komo. Khoryenkomо rwonà yokarymanye ro heno komo kukuru ryhe mokro hamà. Àwayehxemo kom waye nasanàmyak hamà, amnyehran heno, ketxkon hatà, anar komo, Tjesus hoko.

⁹ Àhàmkotohek haxa hawe, Xowaw heno, kekon hatà, Eroknesà. Onok komo yokaytà wenytxeno. Onokà ryhe noro ha, kekon hatà. Àro ke, Tjesusu yonyàr xe nehxakon hatà, Eroknesà.

5000 komo nyahmatxhàrà on ha.

¹⁰ Tjesusu hyaka nomohtxownà harha tà, 12 komo, ànànyaketxhà�amotho rma. Noskarymatxehkatxownà hatà, àwya. Tànyeryetxhà�amo rma yokarymatxehkatxownà hatà, àwya. Betsayda hona natxownà hatà, Tjesusu. Owto rma àro ha, Betsayda. Nyamoro rye rma totxownà hatà. Toto komo hyaye totxownà hatà. ¹¹ Ton hamà, ketxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Åpa txowà, ketxkon hatà. Àro ke, Tjesus komo wenarye totxownà hatà. Teryehorye netakmetxownà hatà, Tjesusu. Momohtxowà, kekon hatà, àwyanye. Nekarymekon hatà, àwyanye. Åsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymekon hatà, Tjesusu, toto komo wya. Åsok hana nehxatxkon ha, ukukur kom ha. Àwya tonyhoryenàr komo xe nehxatxkon hatà, ekeh me

tesnàr kom ke. Àro ke nenyhoryetxownà hatà, Txesusu.

¹² Àro rma kokmamrà ro, Txesusu hyaka haxa totxownà hatà, 12 komo. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Toto komo ànyahtxoko, ketxkon hatà, àwya. Ànyahtxoko, anaro rha owto hona. Owto màhton komo hyaka xarha ànyahtxoko, tosar komo yonyxe, tàyahrà komo yonyxe xarha. Ànyahtxoko, tan kesnàr kom ke, ahehnawo rma kesnàr kom ke, ketxkon hatà, 12 komo, Txesusu wya.

¹³ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Omnyamo rma ànyahmatxoko, kekon hatà, àwyanye. Ehxera naña, ànyahrà komo, amna hyawo, ketxkon mak hatà, 12 komo. 5 me marma naña, ekeyu, amna hyawo. Kana xarha, 2 me marma naña. Àsok katà. Ànyahrà komo yehekahso katà amna nténo. Thenyehra rma haxa natxhe, toto komo, ketxkon hatà, 12 komo. ¹⁴ Kàrkomo komo yakenonà, 5000 me hana nehxatxkon ha.

Eryewtanàhtxoko, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. Eryewtanàhtxoko, asamtaha ro. 50 me rye eryewtanàhtxoko, 50 me rma rha, 50 me rma rha, omeroro eryewtanàhtxoko, kekon hatà, Txesusu.

¹⁵ Àro wyaro neryewtanàhtxownà hatà, 12 komo.

¹⁶ Ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. 5 me rma nanàmye hatà. Kana xarha yanàmye hatà, 2 me rma. Kakoso nosompotày hatà. Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, ekeyu hoko, kana hoko xarha. Nowye hatà. Nàmye hatà, 12 komo wya. Ekamtxoko, toto komo wya, kekon hatà, àwyanye.

¹⁷ Omeroro rma nenahtàkatxownà hatà. Wahuramtàhkatxownà hatà. Otàkràskatxhàràtho

yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 12 me rma
nenàmatxownà hatà.

Petru wya Kryestu ryhe omoro katxhàrà on ha.

18 Taa. Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu, noro ro. Àhyawo rma nehxatxkon hatà, àñhananàhrà ro komo. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Onok me ryhe wehxano, toto komo wya, kekon hatà. Onok me rotakyatxowà, kekon hatà, àwyanye. **19** Onà wyaro neyuhtxownà hatà, àñhananàhrà ro komo. Xowaw heno we mokro ha, aymomno ynye ro heno we mokro ha, ketxhe haryhe, ohoko, anar komo, ketxkon hatà. Ereyas heno haxa we mokro ha, ketxhe, anar komo xarha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo kukur haxa we mokro ha, nasanàmyak hamà, amnyehran heno, àwayehxemo kom waye, ketxhe, anar komo xarha, ohoko, ketxkon hatà, àñhananàhrà ro komo.

20 Omnyam haxa, onok me ryhe uro metakyatxowà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Petru ryhe neyukye hatà. Kryestu ryhe omoro, amna wya, kekon hatà. Khoryenkomo nànyaketxho ryhe omoro, amna wya, kekon hatà, Petru, àwy. **21** Àro yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, teryewrye ro, àwyanye.

22 Thenyehra rma haxa teryewhamnohsom me naха hampànà, Toto me Enusaho, kekon xarha tà, àwyanye. Noro xanomkahnohyatxhe hampànà, horykomo komo, Khoryenkocom mán yonye ro yoh komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha, kekon hatà. Yahkotohen hona namoyathohetxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe,

nasanàmyaha harha hampànà, Toto me Enusaho. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, tènhananàhrà ro komo wya.

Osoxanomkahnohtxok hampànà katxhàrà on ha.

²³ Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya, omeroron komo wya. Rakoro otonàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye. Osoxanomkahnohtxok hampànà. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà, kekon hatà. Emahona ro enàmtxok hampànà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

²⁴ Anatoko oyeryewhamnohrà komo xehra manatxow hana, toto komo wya, kekon xarha tà, àwyanye. Àro ke, oyekrunhonàr xe manatxow hana, awayehrà kom hona. Oyekrunhonàrà xano rma, awayehyatzhe xak mak hampànà, kekon hatà. Àsok haxa hana manatxow ha. Mosoxanomkahnohyatzow haxa hana, twayehsoro, rox oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro harha manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

²⁵ Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, toto komo wya. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana. Ohyawonye rma nay hana, anaro rha katxhonano, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro thenyehra tkatxhonkemà rma, ohxehra rma manatxhe ha. Karyhe roro harha manatxhe

katxho mehra oyehtokonye, ohxehra ro mak manatxhe ha. Tanàhnosom me xak mak manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

26 Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, àwyanye. Moseryehyatzow hana, toto kom hona. Txesusu mryenon uro ha kahra manatxow hana, oyoseryehrà komo ke. Txesusu rwon yawo ron uro kahra manatxow hana, oyoseryehrà komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro oyehtokonye, romryenon mosonà kahra rma rha na ha hampànà, Toto me Enusaho, ohokonye, kekon hatà. Amnye ehonomnà me xaxa nomokyaha hampànà, noro ha. Tayàmà wyaro ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà. Kahe yawon komo wyaro xarha, enyhoru ro komo wyaro rma, ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà, Toto me Enusaho. Tomokàtxhe rma, romryenon mosonà kahra ro mak na ha hampànà, oskarymahnàtho kom hoko, kekon hatà. **27** Onà wyaro yaworo xaxa mak àkehe, owyanye. Toto komo kayaryet me nosonyhehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro noro yosonyhohra ro rma haka, awayehyatzhe hampànà, omnyamo, kekon hatà. Okukur kom marma ryhe, àwayehpàra rma hak natxhe hampànà. Nyamoro rma, toto komo kayaryet me noro yehtxoho yonyatzhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Anar me Txesusu yosonyhohrà on ha.

28 Àro wyaro nekarymay hatà, Txesusu, toto komo wya. Taa. 8 me enmahàtxhe hana toy ha, àhà ymo hona. Petru yarày hatà. Xowaw xarha yarày hatà. Txaku xarha yarày hatà. Nyamoro

marma yarày hatà. Àhà ymo yawnuhtxownà hatà. Khoryenkom yakoro àrwonàmso toy hatà, Txesusu.

²⁹ Tàrwonàmnàtoko rma, anar me tonyxem me harha nexey hatà. Anar me harha nehxakon hatà, empatarà. Àwomun xarha, tàkrokromuknye harha nehxakon hatà. Nenkahxatxkon hatà.

³⁰ Àtoko rma nosonyhotxownà hatà, asakon komo, Moyses heno rma hatà, Eryeyas heno xarha hatà. Nàrwonatxkon hatà, Txesus yakoro. ³¹ Awasànà ymo ho rma haxa nosonyhetxkon hatà. Txesusu wayehtoho hoko nàrwonatxkon hatà. Xerusaryen ho àwayehtoho hoko rma nàrwonatxkon hatà.

³² Nànàltxownà hatà, Petru komo, twetun komo ke rma haxa mak hatà. Hakatxownà hatà. Txesusu yawasànà ymo yonytxownà hatà. Ànenyàr kom me rma, asak nehxatxkon hatà, akoron komo. ³³ Txesusu hyaye àtohaya nehxatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, Petru, Txesusu wya. Khananàhnye y, tan kehtxoho komo ohxe nay hamà, kekon hatà. Wato hak amna nexe, osorwawo, omàn komo, Moyses mân xarha, Eryeyas mân xarha, kekon hatà, Petru. Rarah mak nehxakon hatà, toseryehokanàr ke.

³⁴ Àro wyaro Petru wya tatoko rma, nomokye hatà, kahrutunu, ehokosonye. Àro waka rma nowomtxownà hatà. Àro ke noseryehyatxkon hatà, Petru komo. ³⁵ Kahrutun wawono rwonà yonytxatxownà hatà. Romuru mosonà, kay hatà. Ronwahanonkatxho rma mosonà. Noro enytxatxoko, kay hatà, kahrutun wawono. ³⁶ Àro wyaro

tàwyanye enytxatxhe rma, Txesus marma yony-atxkon hatà, Petru komo.

Àro wyaro texetxhenye rma, tànenynetxhàyamo yokarymahra nehxatxkon hakapa tà, anar komo wya.

Bàryekomo hyaye worokyamo yowàthàrà on ha.

³⁷ Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe rma, àhà ymo yonàhtotxownà hatà, Txesus komo. Àwyanye enàhtotxhe, àhyakanye nomohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà kom hatà.

³⁸ Àwaye ronye rma nàrwonàmye hatà, toto, teryewrye ro hatà. Khananàhnye y, onà wyaro àkehe, owya, teryewrye ro, kekon hatà. Moson romurunho xenyko. Ronàhnànàtho txko noro ha, towenyxanothro txko, kekon hatà. ³⁹ Worokyamo yoh me naha. Àro ke nahohsaha, noro ymo ha. Àwya tahosàtxhe rma, kowonteh, kekon hatà. Nànyerymamnohyaha, noro ymo. Àro ke wakronteh. Thenyehra neryewhamnohyaha. Krawame rma haxa nàhnànkehe, noro ymo, kekon hatà, àyàmà. ⁴⁰ Noro ymo towtxoko romurunho txko hyaye, àkano rma haryhe, teryewrye ro, onhananàhrà ro komo wya. Townyehnà ro mak moxam hamà, kekon hatà, àyàmà.

⁴¹ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, amnyeno rma komo, kekon hatà. Khoryenkom hona xenyehnà omnyam hamà. Noro yanweknye rma omnyam hamà, kekon hatà. Mexe rma haxa exhah me wehxaha, awawonye. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma manatxhe, kekon hatà.

Mexe rma rha kramamyan hamà, awawonye rma. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma oyehtxoho komo wenàmyano rye rma hamà, tano, kekon hatà, toto komo wyà. Omuru soko, xaro, kekon xarha tà, àyàmà wyà.

42 Omoknàtoko rma, noro yarymay hatà, worokyamo, yukryeka hona. Nànyerymamnohye xarha tà, thenyehra hatà. Worokyamo yoyey mak hatà, Txesusu. Bàryekomo yonyhoryey hatà. Moson harha omuru kekon hatà, àyàmà wyà.
43 Noseryehoketxkon hatà, toto komo, omeroro. Koo, Khoryenkom yano me ehonomnà me xaxa nay hamà, mosonà, ketxkon hatà.

Tahohsosom me naha hampànà Toto me Enusaho katxhàrà on ha.

Noseryehoketxkonà rma hatà, toto komo. Anaro rha hoko Txesus yehtxoho hoko noseryehoketxkon hatà. Àro wyaro oseryehokantokonye rma, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wyà.
44 Onà ryhe enytxatzoko. Uhutwahkahpàra rma ehtxoko, kekon hatà. Tahohsosom me naha hampànà, Toto me Enusaho, toto komo wyà, anhà komo wyà, kekon hatà, Txesusu.
45 Àro wyaro katxho nenkukmetxkon mak hatà. Uhutwamohsohra rma nehxakon hatà, Txesusu, àwyanye, uhutwahra rma ehtxoho menye. Uhutwamohsoko, amna wyà, kahra nehxatxkon hatà, àwyà, kurunye tàwyanye xenyàr ke hatà.

12 komo yatameryekatxhàrà on ha.

46 Taa. Natameryeketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Nyamoro rye rma natameryeketxkon hatà. Onokà ryhe, ehonomnà me nyhe naye, kwawonye, tawro hoko natameryeketxkon hatà. Onokà ryhe, anar komo yoho nyhe naye, ketxkon hatà.

47 Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu. Àro ke, bàryekomo txko yokye hatà, tàhyaka. **48** Mosonà txko xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Toto komo yosnaka rma haxa nay hamà, mosonà txko. Mosonà wyarono txko komo rma ewakryetxoko. Rox oyehtokonye, ewakryetxoko. Owyanye ewakryentokonye rma, uro rma mewakryetxhe, kekon hatà. Àro wyaro owyanye rowakryentoko rma, ronyaknyenhàr haxa mewakryetxhe. Àsok tawro hana. Okukur komo yosnaka oyehtokonye, ehonomnà me manaha katxho me haxa manatzhe ha, kekon hatà, Txesusu.

*Xowaw komo wya worokyamo yownyenhàrà
yatàknanàhkatzhàrà on ha.*

49 Khananàhnye y, kekon hatà, Xowawu, àwya. Toto amna nenyako. Worokyamo yowyaknano, noro ha, ayano me rma haryhe, kekon hatà. Txesus yano me otowko ha, keknano rma haryhe, worokyamo wya. Àro ke, àro wyaro kahra exko, kek amna, àwya. Amna natàknanàhkeko, kukukur kom mehra esnàr ke, kekon hatà, Xowawu. **50** Atàknanàhkahra ehtxoko, kekon mak hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Kxanhàn kom mehra tehtokonye, kukukur kom me rma natxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Samaryayana komo wyà Txesusu xanomkah-nohàthàrà on ha.

⁵¹ Kahe yaka harha Txesusu yasanàmtoho hahnok haxa nehxakon hatà. Xerusaryen hona tåtonàr hona oseryehpàra mak nehxakon hatà. Àtehe ro mak ha, Xerusaryen hona, kekon hatà.

⁵² Tàywaho takoron kukur komo nyakyé hatà, àwyanye tosarà yonyàr horà. Owto hona na-hatakatzownà hatà, nyamoro. Samaryayana komo yowto me rma nehxakon hatà. Àto rma, Txesus yosarà yonyàr xe nehxatxkon haryhe tà.
⁵³ Xenyhohra mak nehxatxkon hatà, àton komo, Xerusaryen hona tåtosom me Txesus yesnàr ke hatà.

⁵⁴ Xenyhohra ehtxoho komo yonytxatxownà hatà, Txaku komo, Xowaw xarha, Txesusu nhananàhrà ro komo. Amna yohà y, ketxkon hatà, Txesusu wya. Oyosarà yonyhohra natxow hatà, àton komo. Àsok amna neryatxowà. Kahe yay hak nomokno, weheto, aknyohtoho komo, kahra kat amna naye. Natahtxow haka, kahra kat amna naye, àhokonye, ketxkon hatà, Txaku komo, Txesusu wya. ⁵⁵ Àwetxenyé neramay hatà, Txesusu. Neytxownà hatà. Àro wyaro kahra ehtxoko, kekon hatà, àwyanye.

⁵⁶ Taa. Anaro owto hona totxownà hatà, Txesus komo.

Ayakoro komokyaha kany komo hananàhàthàrà on ha.

⁵⁷ Asama yarye Txesus komo tontoko, onà wyaro nkekón hatà, toto, Txesusu wya. Ayakoro komokyaha, kekon hatà. Henta komo otontok

hana, àsna rma àtehe, ayakoro, kekon hatà. ⁵⁸ Onà wyaro nkekon mak hatà, Txesusu, àwya. Àsok hana natxow ha, onokna kom ha, torono komo xarha. Bànke natxow hamà, nyamoro ha. Towtakem me natxhe, onokna komo. Tamke natxhe, torono komo. Toto me Enusah haxa ryhe, àmàmra naха. Atakryetxho rma, ehxera naха. Àro wyaron yakoro rma otonàr xe kat manaye, kekon hatà, Txesusu, àwya.

⁵⁹ Onà wyaro nkekon xarha tà, anaro wya. Omoko, rakoro, kekon hatà, àwya. Onà wyaro haxa nkekon hatà, noro. Rohà y, omokhàra hak wehxaha, ayakoro, kekon hatà, Txesusu wya. Royàm peno wayhàtxhe, wenamyan hamà, uro ha. Rowya noro heno yonamàtxhe, àten hamà, ayakoro, kekon hatà. ⁶⁰ Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Anar kom hak àwayehsaho tho yonamtxowà. Karyhe roro harha manatxhe katxhohnà komo rma hak nenamtxowà. Omoro haxa ryhe, àrwo yonyhorunu ekarymatxa. Àsok hana toto komo kayaryet me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma ekarymatxa, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, àwya.

⁶¹ Onà wyaro nkekon hatà, anaro xarha, Txesusu wya. Rohà y, ayakoro komokyaha, kekon hatà. Romàn yaka htxero hak àtosà. Royanan komo wya, àtehe haxa hampànà, ohyayenye, àkatxano htxero haka, kekon hatà, noro. ⁶² Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Àsok hana natxow ha, bararàn hokono ro kom ha. Tàwyanye wahomyaken hamà katxhe rma, àhorohpàra natxow hamà. Nyamoro wyaro exko,

kekón hatà. Ohorohnàtok haxa, Khoryenkomò mryenon mehra manay hamà. Akayaryet me Khoryenkomò hutwahra manay hamà, kekón hatà, Txesusu, àwya.

10

70 komo nyaketxhàrà on ha.

¹ Àro tàhto rma, tènhananàhrà kom waye 70 me wahanonkatxownà hatà, Kohkomò. Tàywaho nànyahtxownà hatà. Asako rye nànyahtxownà hatà, asako rma rha, asako rma rha. Àro wyaro asako rye nànyahtxownà hatà, omeroro. Anaro rha owto hona nànyahtxownà hatà, tàywaho rma. Henta ya tátoto yehtok hana, àsna rma nànyahtxownà hatà.

² Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Nat yeher komo wyaro, thenyehra rma haxa natxhe, toto komo, Khoryenkomò hyaka tohsom komo, kekón hatà. Khoryenkomò hyaka soknye kom haxa ryhe, yakehra ro mak natxhe. Àsok tawro hana. Nat yohà wyaro nay hamà, Khoryenkomò, kekón hatà. Àro ke orwonàmtxoko, noro yakoro. Apa y, ayanoto komo ànyahtxoko, katxoko, àwya. Ànyahtxoko, ohyaka àwyanye toto komo yohtoho me, katxoko, àwya, kekón hatà, Txesusu, tènànyaknyàr komo wya.

³ Àtotxoko, kekón xarha tà, àwyanye. Àsok hana nay ha, kahneru mxekrà ha. Kamara wawo tehtoko, osowyomahra nay hamà. Àro wyaro rma rha manatxhe hampànà. Toto komo hyaka mpànà dyakyatxhe ha, kamara wyaron komo hyaka rma, kekón hatà, Txesusu. ⁴ Otxenyerun komo yonà

yarhàrà ehtxoko. Ayamatan komo xarha yarhàrà ehtxoko. Ohrorà womun komo xarha yarhàrà ehtxoko, kekon hatà. Asama yarye otontokonye rma, toto kom yakoro orwonàmrà kom hokohra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

⁵ Toto kom màn yaka oyowomnàtokonye, onà wyaro htxero katxoko, àton komo wya, kekon xarha tà. Teryehorye hak oytxowà, Khoryenkomo, katxoko, àwyanye. ⁶ Teryehorye texem me ehtokonye, teryehorye neryatxow hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Teryehorye texem mehra haxa ehtokonye, teryehorye txeryheranye nay hamà, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya. ⁷ Anaro rha mòn kom yaka àtohra ehtxoko. Onok kom mòn yaka hana oyowomàtxhenye, àto rye rma hak oyonmahiayatxhe ha. Nyamoro hak anyahmatxowà. Nyamoro hak owokhatxowà. Àro wyaro towakryexem me rma manatxhe ha, ranoto me oyesnàr komo ke mak ha. Àsok tawro hana. Kàhyakanye tatamoketxhenye, towakryexem me natxow hamà, toto komo, kekon hatà, Txesusu.

⁸ Anaro rha owto hona màtetzhe ha, kekon xarha tà. Tàwyanye oyonytxantokonye, anyahmetxow hamà, owto hon komo. Ànàmrà komo rma enahtxoko, kekon hatà. ⁹ Àto rma oyehifikonye, ekehàtho komo enyhoryetxoko. Onà wyaro katxoko, àton komo wya. Kàkayaryet kom me Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naха, katxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Oyonytxahranye owto hon komo yehtok

haxa, onà wyaro ehtxoko, anhàn komo hutwamohsonàr horà. Màmyaka ahatakatxoko. Onà wyaro katxoko, omeroron komo nenytzanàr me. ¹¹ Amna nehtahpunkehe, katxoko. Oyowto komo hpunutho rma amna nànomyyaha, ohyawonye, atxke oyesnàr komo ke, katxoko, àwyanye, kekon hatà. Onà wyaro ryhe uhutwatzoko, katxok xarha, àwyanye. Kàkayaryet kom me Khoryenkomо nànyaketxho ryhe, omohsah me naha, katxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ¹² Onà wyaro àkehe, owyanye, nyamoro hoko. Amnye, Khoryenkomо wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà, àton komo, oyonytxanyehnànhàyamotho. Soknoma hon heno komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.

Anaro rha owto hon komo yanàhnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

¹³ Onà wyaro nkekong xarha tà, Txesusu, anaro rha owto hon kom hoko. Onà wyaro àkehe, Korrasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hoko xarha, kekon hatà. Tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Àsok tawro hana. Eryehokano weryaknano, ànenyàr kom me. Rahoxetà rma wenyheknano, àwyanye. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma natxhe ha, kekon hatà. Txeru hon kom haxa ryhe, rahoxetà yonyhera nehxatxoko. Seknon hon komo xarha, eryehokano ytxoho yonyhera rma rha nehxatxoko. Tàwyanye xenyetok haxa, mexehra rma haxa anar me harha tanhànàthàyamo yonyàràtho haryhe, àwyanye. Sakatho ke harha

ewomumtonàràtho kom haryhe, wàràmno waka xarha eryewtanàràtho kom haryhe, àro wyaro rma, anar me harha tanhànàthàyamo yony me ehutwamohsonàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu. ¹⁴ Àro ke, onà wyaro àkehe, Korasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hoko xarha. Amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Txeru honotho komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà. Seknon honotho komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà, nyamoro ha, Korasen hon komo rma, Betsayda hon komo xarha, kekon hatà, Txesusu.

¹⁵ Onà wyaro àkehe, Kafahnaw hon kom hoko xarha, kekon hatà. Kahe yaka tanàmsom me nosonyatxow hamà, nyamoro ha. Tanàmsom mehra mak natxhe ha, kahe yaka. Tarymaxem me haxa ryhe natxhe hampànà, yuhnayen hona, anàhnohno ytxoho ro na, kekon hatà, Txesusu.

¹⁶ Onà wyaro nkekón xarha tà, tànànyaknyàr komo wya. Àsok hana natxow ha, oyonytxany kom ha, kekon hatà. Tàwyanye oyonytxantokonye rma, uro rma ronytxetxhe. Àsok haxa hana natxow ha, axanomkahnohnye kom ha. Tàwyanye axanomkahnohnàtokonye rma, uro rma roxanomkahnohyatxhe. Àro wyaro tàwyanye roxanomkahnohnàtoko rma, ronyaknyenhàrà rma xanomkahnohyatxhe, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.

Txesusu hyaka harha 70 komo yomokàthàrà on ha.

17 Amnye nomohtxownà harha tà, Txesusu nànyaketxho komo, 70 komo rma. Teryehorye rma haxa nomohtxownà hatà, Txesusu hyaka harha. Amna yohà y, ketxkon hatà. Worokyamo komo ryhe, amna yoyuknye ro me natxhe. Amna wya, Txesus yano me otowko ha katxhe rma, amna yoyukyatzhe, ketxkon hatà.

18 Àna hamà, kekon hatà, Txesusu. Àsok hana nehxakon ha, worokyamo yohà ymo ha, Satanásà ymo. Kahe yawon komo wyaro ehonomnà me rma haxa nehxakonà, noro ymo ha. Ehonomnà mehra harha txexah me naha, kekon hatà. Sasa tatoko, mexehra nay hamà, kahe ratokoko. Àro wyaro rma rha anar me texem me nehxakonà, Satanásà ymo. Ehonomnà me ehxahotho rma, ehonomnà mehra harha texem me nehxakonà, roywero, kekon hatà, Txesusu.

19 Rano me ryhe tahoxerye manatxhe, ohnawonye, kekon xarha tà. Àro hoye ro anhà marymetxhe. Kàwyanye okoye yotahatxho wyaro, anhà marymetxhe. Kàwyanye txeckerye yotahatxho wyaro rma, anhà yohà ymo marymetxhe, rano me mak ha. Oyeryewhamnohpáranye ro mak naha ha, noro ymo ha, kekon hatà, Txesusu.

20 Àsok hana teryehorye manatxow ha. Teryehorye manatxow hamà, worokyamo komo wya oyoyuknur komo ke mak ha. On hok haxa ryhe teryehorye ehtxoko, kekon hatà. Tàmryenon yosot komo menhonyenhàr me naha, Khoryenkomo. Kahe yawo àmenhosah me rma naha, oyosot komo. Àro hoko rma teryehorye ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, tànànyaketxhàyamotho komo wya.

Txesusu yeryehotathàrà on ha.

21 Àro wyaro tàwya katxhe rma, neryehotay hatà, Txesusu, Khoryenkom yokato yano me hatà. Apa y, kekon hatà, Khoryenkomо wya. Kahe yawon komo yohà ryhe omoro. Yukryeka hon komo yoh xarha omoro, kekon hatà. Romryenon komo wya mehutwamohseko. Àro ke, ohxe xaxa manaha, àkehe, owya. Tàyweron uro ha kanyehnà komo wya mehutwamohseko, uhutwatxehkanye ro uro ha kanyehnà komo wya rma, kekon hatà. Uhutwanyehnà uro kany komo wya haxa ryhe, mehutwamohseko, bàryekomo txko wyaron komo wya rma, kekon hatà. Apa y, àwyanye rma mehutwamohseko, ayano me ro mak ha, àhokonye towahke xaxa oyesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomо wya.

22 Thutwamohsony me ryeryeye, royàmà, kekon xarha tà. Buru hutwatxehkanye ro me nahà, royàmà, noro marma mak ha. Khoryenkom muru hutwahra ro mak natxhe, anar komo, kekon hatà. Royàm hutwahra xarha natxhe. Uro marma, royàm hutwatxehkanye ro me wehxaha, umuru kaxe. Noro uhutwamohsehe xarha, ron-wahanonkanàr komo wya, kekon hatà, Txesusu.

23 Àro wyaro tàwya katxhe rma, neramay hatà, tànhananàhrà ro komo wetxe. Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye, anar komo nenytxahtor me mak ha. Towakryexem me rma manatxow hamà, rahoxetà yony me oyesnàr komo ke, kekon hatà.

24 Onà wyaro àkehe, owyanye. Amnyehran heno komo yoho rma haxa, towakryexem me manatxow hamà. Onenyàr komo yonyhera nehx-

atxkon hamà, nyamoro heno, kekon hatà. Xenyàr xe rma nehxatxkon haryhe, nyamoro heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo rma, àkayaryet heno komo xarha. Onenytxanàr komo yonytxanàr xe xarha nehxatxkonà rma haryhe. Enytxahra mak nehxatxkon hamà, nyamoro heno, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

*Toto yakoronomanyenhàr me Samaryayana
yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.*

25 Txesusu hyaka nomokye hatà, toto. Àwyeronàhyamano ynye ro komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Txesusu kukmanàr xe rma nehxakon haryhe tà, enkukmanàr horà. Onà wyaro rma nkekon hatà, àwya. Khananàhnye y, kekon hatà. Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu wya.

26 Àsoke nkeno, kàyweronàhyamatxho komo, owya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àsoke màrwonàhyameno, kekon hatà.

27 Onà wyaro neyukye hatà, àwyeronàhyamano ynye ro. Onà wyaro nkehe, kekon hatà.

Kohkom xe xaxa ehtxoko. Khoryenkocom xe rma ehtxoko, oyowan kom ke xaxa mak ha, ohnawon kom ke xaxa mak ha, ayahoxet kom ke xaxa mak ha, oyehutwanàr kom me xaxa mak ha. Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen komo xe xaxa ehtxok xarha.

Àro wyaro rma nkehe, kàyweronàhyamatxho komo, kekon hatà.

28 Yaworo uro meyukno, kekon hatà, Txesusu. Àro yawo ro rma haxa exko, karyhe roro harha oyehtxoho me, kekon hatà, àwya.

29 Krawamehra royukno hamà, mosonà, kekon hamà, tàhnawo, àyweronàhyamano ynye ro. Txesusu wya krawamehra toyuhtoho xehra mak nehxakon hamà. Àro ke, onà wyaro nkekong xarha tà, Txesusu wya. Onok komo ryhe, rohoyen me natxowà, àxenye ryehtxoho me, kekon hatà.

30 Anaro rha yana komo hoyen me noro yehtxoho hutwamohsonàr xe nehxakon hatà, Txesusu, àwya. Àro ke, anaro yana wya toto yakoronomatxhàrànhàrà yokarymay hatà, àwya. Onà wyaro nkekong hatà.

Xerusaryen hoye toy hatà, toto, Xuknewyana rma, kekon hatà. Xeryko hona tekon hatà. Noro heno yahohtxownà hatà, waha komo. Womunkatxownà hatà. Netahatxownà xarha tà. Àro wyaro tàwyanye txeryetxhe rma, totxownà hatà, waha komo. Àwayehpayanothro rma nomtxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. **31** Asama yarye nomokyakon hatà, Khoryenkom màn yonye ro. Àsok hana norotho yonyey ha. Nenyeye rma haryhe tà. Tàwya xenyetxhe rma, norotho hyaha rma toy hatà. Akoronomahra mak nexey hatà, kekon hatà, Txesusu. **32** Àto mya rma rha nomokyé hatà, anaro xarha, toto. Ryefeta komo kukuru rma mok nehxakon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yakoronomanye ro rma hatà. Tàwya norotho yonyetxhe, àhyaha rma rha toy hatà, Ryefeta xarha. Akoronomahra rma rha nexey hatà, kekon hatà, Txesusu. **33** Nomokye xarha tà, anaro.

Samaryayana rma mok nehxakon hatà, noro ha. Asama yarye tàtontoko rma, norotho hyaka nomokyè hatà. Tàwya xenyetxhe rma, àhnàn yawo rma haxa nehxakon hatà, Samaryayana, kekon hatà, Txesusu. ³⁴ Àro ke, àhyaka haxa toy hatà. Nehtxemay hatà. Ákat yarkay hatà, eheryan horye. Ufa xkun xarha yarkay hatà, àhorye. Eheryan karamye xarha tà, wom ke. Àro wyaro tàwya ehtxematxhe rma, toknà mkakoso nakryey hatà. Narày hatà, hawana kom mòn yaka. Àto rma tehtoko, nenyakonà rma hatà, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Enmahàtxhe, toy xarha tà, Samaryayana. Àtohra rma hak tehtoko, tàtxenyerun hoye nàmye hatà, hawana mòn komo yohà wya. 2 rma yàmye hatà, àwya. Onà otxenyerunu kekon hatà, àwya. Moson yonytxoho yehetho rma onà, kekon hatà. Ohxe mpànà xenyko, kekon xarha tà. Otxenyerun hoye màmyan hana, ohxe owya xenyàr me, kekon xarha tà. Áwararohra ronàmàtho yehtoko, wàmyaha xarha, owya, kekon xarha tà. Romokàtxhe, wàmyaha xarha, owya, kekon hatà, Samaryayana, hawana mòn komo yohà wya, kekon hatà, Txesusu.

³⁶ Àsok muhutweno, kekon xarha tà, àyweronàhyamano ynye ro wya. Àsok muhutweno. 3 me nehxatxkon hamà, asama yarye àtoxemo komo. Waha komo netahatxhoto yonytxownà hamà, nyamoro, omeroro. Onok katà, rohoyen me naха, moson heno, wakoronomen hamà, kaye, owya, Khoryenkom mòn yonye ro katà, Ryefeta haxa katà, Samaryayana haxa katà. Onok katà, thoyen me xaxa nenyeye, owya,

kekón hatà, Txesusu. ³⁷ Onà wyaro neyukye hatà, àyweronàhyamano ynye ro. Noro heno hnàñ yawono ryhe, akoronomanýenharà rma, thoyen me xaxa nenyakon hamà, kekon hatà. Àna hamà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àro ke àtoko. Noro wyaro rma rha exko, kekon hatà, àwya.

Txesusu yonytxanye ro me Maryeya yexetxhàrà on ha.

³⁸ Asama yarye tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtontokonye rma, owto hona nahatakatxownà hatà. Àto nehxakon hatà, wosà. Mahta rma noro ha. Omoko, romàn yaka, kekon hatà, noro, Txesusu wya. Bàn yaka narày hatà. ³⁹ Towtànke nehxakon hatà, Mahta. Maryeya rma noro ha, ewtà. Kohkomo yakrataka neryewtay hatà, Maryeya. Noro yonytxanàr xan kax mak nehxakon hatà. Txesusu wya thananàhrà xe rma haxa nehxakon hatà. Àro ke nenytxekonà roro rma hatà, Maryeya.

⁴⁰ Mahta haxa ryhe, natamokyakon hatà. Tata-mohtxoho hoye ro noseryehokekon hatà. Àro ke toy hatà, Txesusu hyaka. Rohà y, kekon hatà, àwya. Àsok tawro ronyhera manaye. Uro marma katamokyaha. Atamokhera naha, rowtà, kekon hatà. Rakoronomahra naha. Àro ke, oyowtà akoronomaiko kasko, àwya, kekon hatà, Mahta, Txesusu wya.

⁴¹ Onà wyaro haxa neyukye hatà, Kohkomo. Mahta y, kekon hatà. Mahta y, thenyehra rma haxa moseryehoken hamà. Anaro rha oyomyawon hoko moseryehoken hamà, kekon hatà.

42 Owyanye ronytxatxho ryhe, oyomyawon kom hoko oyehtxoho komo yoho rma haxa naha. Kohkomo rwon hak wenytxaxe, ken hamà, oy-owtà, Maryeya. Àro ke, ronytxahra harha exko kahra ro mak wehxaha, àwya, kekon hatà, Txe-susu, Mahta wyá.

11

Khoryenkom yakoro kàrwònàmtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

1 Anato tehtoko, Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu. Atàknatxhe rma, onà wyaro nkekón hatà, àñhananàhrà ro komo kukuru, àwya. Amna yohà y, kekon hatà. Àsoke ryhe amna nàrwonano, Khoryenkom yakoro. Uhutwamohsoko, amna wyá, kekon hatà. Àro rma hutwamohsóy hatà, Xowaw heno, tñhananàhrà rotho komo wyá. Àro wyaro rma rha uhutwamohsoko, amna wyá, kekon hatà.

2 Khoryenkom yakoro orwonàmnàtokonye, onà wyaro katxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Apa y, enyhoru ro me naha, Khoryenkom, kanye ro me hak nahtxoko, toto komo, omeroro, ohoko, katxoko. Apa y, amamehra nyhe rma hak oyonytxowà, toto komo, tkayaryet kom me harha, katxok xarha. **3** Apa y, emahona ro amna ànyahmako, katxok xarha. **4** Apa y, oserye-whokako, amna yanhànàtho hoko, katxok xarha. Apa y, amna xehra toto komo yexetxhe, amna xarha noseryewhokehe, àhokonye, àro ke oserye-whokako, amna hoko, katxok xarha. Apa y, anhà nkukmahtor me amna txeryko, katxok xarha. Àro

wyaro rma Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wyo.

⁵ Kuknonano me nàrwonàmye xarha tà, tàwya Khoryenkomo hutwamohsortho me, koyuknye ro me noro hutwamohsortho me. Àsok hana manatxow ha, kekon hatà, tànhananàhrà ro komo wyo. Anatoko onà wyaro manatxow hana. Kohsarakatawo mätetxow hana, axan komo hyaka. Onà wyaro màketxow hana, àwya. Hoymo y, ekeyu támko, rowya, màketxow hana. ³ me rma támko, ⁶ rohyawo ehxera esnàr ke, rohyaka hawana yomoknàr ke, màketxow hana, axan komo wyo, kekon hatà, Txesusu. ⁷ Àsok hana oyoyukyatxow ha, noro ha. Rompakahra exko kahra nay hamà, bàn yaye ro. Romàn mak wahuno ha kahra nay hamà. Nànanàhtxow mak ha, rohokyamo, kahra nay hamà. Asanàmpàra wehxaha kahra nay hamà. Anyahrà yàmpàra wehxaha kahra nay hamà, kekon hatà, Txesusu. ⁸ Onà wyaro haxa nay hamà, noro ha. Nasanàmyan hamà. Àx oyehtxoho komo yàmyan hamà. Àsok tawro hana. Axan kom me tehtxoho hoye rohra hana oyoyukyatxow ha. Teryewrye ro rma haxa orwonàmtoho kom hoye ro ryhe, oyoyukyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

⁹ Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Apa y, uro ewakryeko kany me ehtxoko. Uro ewakryeko kany me oyehtokonye rma, oy-owakryetxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Apa y, uhutwamohsoko, rowya, kany me ehtxok xarha. Uhutwamohsoko, rowya, kany me oyehtokonye rma, hutwamohsehe xaxa

mak hampànà, noro ha, owyanye, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, bàn yawon kom ha. Bàn komo hotar hoko, tey tey tey tawro yonytxatxhe rma, nahurmaketxow hamà. Àro wyaro rma rha, tàwya oyonytxatxhenye rma, oyoyukyatxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Àsok tawro hana. Uro ewakryeko kany komo rma, towakryexem me harha natxow hamà. Uhutwamohsoko, rowya, kany komo xarha, hutwetxow harha mà. Tey tey tey kany komo xarha, toyuh som me harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

¹¹ Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Thohke manatxow hana. Àsok hana omur komo meyukyatxow ha. Apa y, kana txko tàmko, rowya, kany me ehtokonye, okoye yàmpàra manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ¹² Apa y, àhme tàmko, rowya, kany me xarha ehtokonye, txekerye yàmpàra manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà. ¹³ Enyhoru marma màmyatxow hamà, ohokyamo wya. Àro wyaro rma manatxhe, omnyamo, anhà komo rma. Àsok haxa hana nay ha, oyàm kom ha, kahe yawono rma. Oyohonye rma haxa enyhoru yàmnye ro me nay hamà. Owyanye, oyokato tàmko, rowya, katxhe rma, tokato rma yàmyaha ha, noro ha, owyanye.

*Khoryenkom yahoxet yano me worokyamo
yowrà hoko wehxaha katxhàrà on ha.*

¹⁴ Worokyamo yowyé hatà, Txesusu, toto hyaye. Àrwomnà ro me toto yeryakon hatà, worokyamo.

Tàhyaye otowàtxhe rma, nàrwonàmye harha tà, toto. Noseryehoketxkon hatà, toto komo.

¹⁵ Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, ukukur komo. Bewsekmu yano me xaxa we nowyaha ha, mokro, ketxkon hatà. Worokyamo yohà ymo yano me towsom me nay hamà, worokyamo, ketxkon hatà. ¹⁶ Onà wyaro nketxkon xarha tà, anar komo, Txesusu wya. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, yaworo xaxa manay hamà katxho me, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Noro yahoxetà kukmanàr xe rma nehxatxkon haryhe tà.

¹⁷ Atxke ehutwatxho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, owto hon kom ha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natanàhnonyatxow hamà, owto hon heno komo. Àsok hana natxow ha, àro rye yawon komo xarha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natakhahyatxow hamà, àro rye yawonotho komo, kekon hatà. ¹⁸ Àro wyaro rma rha, tosoyxemà ro me tehtokonye, Satanásà ymo heno komo yatanàhnahràtho haryhe mà. Bewsekmu yano me worokyamo yownye me ryehtoko, worokyamo yosoynyàràtho kom haryhe mà, kekon hatà, Txesusu.

¹⁹ Okukur komo xarha, worokyamo yowyatxow hatà, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Bewsekmu yano me amna nowyaha kahra natxow hamà, nyamoro ha. Àro ke, Bewsekmu yano me towsom me nay hamà, worokyamo, tatoko rma owyanye, yaworohra mak màketxhe ha, ketxow

hamà, okukur komo rma, owyanye, kekon hatà.

²⁰ Khoryenkom yahoxet yano me haxa ryhe, worokyamo yowrà hoko wehxaha. Noro yano me townye me ryehtoko, onà wyaro kany me rma nay hamà, Khoryenkomo, owyanye. Akayaryet kom me naха, mosonà, ronànyaketxho, kany me nay hamà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

²¹ Àsok hana nay ha, horykomo ha. Tahoxerye ymo rma haxa nay hamà, kekon hatà. Tàyehryenke xarha nay hamà. Bànà rma yonyan hamà, waha komo yowomrà hona, kekon hatà. Àro ke ohxe nay hamà, àkatxho. Arhàn me rma nay hamà, kekon hatà. ²² Anatoko nomokyan hana, toto ymo. Bàn yonyetho yoho rma haxa tahoxerye nay hamà, noro ymo ha. Àro ke, bàn yonyetho yarymen hamà. Nàyehryenkehe xarha. Ryehrye ke kekurun-hehe kanyetho rma kurunkehe. Nàyehryenkehe, omohsaho ymo. Àkatxhothàr xarha yaryaha. Tkatxho me harha neryaha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya worokyamo yownàtoko, Satanas komo warymen hamà, kekon hatà, Txesusu.

²³ Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Rakoro àtohra oyehtokonye, roxanhàn me rma manatxow hamá. Rohyaka toto komo yokhàra oyehtokonye, rohyaye maryatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

Toto hyaka harha worokyamo yomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

²⁴ Àsok hana nay ha, worokyamo ha, kekon xarha tà, Txesusu. Toto hyaye totowàtxhe

rma, ahehnaha ten hamà. Tosarà yohoryan hamà. Xenyhera ro mak naха, àto. Àro ke, onà wyaro nken hamà. Toto hyaka harha àten hamà, romànàtho yaka harha, kehe, worokyamo, toto hyaye otowsahotho, kekon hatà. ²⁵ Àro ke nomokyaha harha, toto hyaka harha. Toto yowanà yonyaha. Bànàthàrà rma yonyaha. Ohxe harha naха, àmànà. Enyhoryexaho rma yonyaha, kekon hatà. ²⁶ Àro wyaro tàwya xenyetxhe, tkukur komo yanyekyaha, worokyamo. 7 me nanyekyatxhe. Noro ymo yoho rma haxa, atxke natxhe, nyamoro ha, ànanyeketxhàyamo, kekon hatà. Toto yowan yaka nowomyatxhe, nyamoro ha, omeroro, àto roro tehtxoho menye. Àsok hana nay ha, tototho. Atxke rma haxa nay hamà. Amnyehra htxero, atxke nehxakon hakahpa. Àro wyaro atxke texetxhàràtho yoho rma haxa, atxke nehtxekehe haxa ha, norortho, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

*Khoryenkomo newakryenàr komo
yotaketxhàrà on ha.*

²⁷ Àro wyaro Txesusu rwonàmnàtoko rma, teryewrye ro nàrwonàmye hatà, wosà. Toto komo waye ro, ohsamnohxemo komo waye ro, nàrwonàmye hatà. Onà wyaro nkekong hatà, Txesusu wya. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa nehxakon hamà, oyónà, kekon hatà. Noro newakryetxho me rma haxa nehxakon hamà, oyón me tesnàr ke mak ha, towan yawo ayanàr ke mak ha, owya àmanatàr yonàr ke mak ha, kekon hatà, wosà. ²⁸ Àna matà, kekon

hatà, Txesusu. Khoryenkomо rwonà yonytxany kom haxa ryhe, noro newakryenàr me natxhe. Eyuknye ro komo rma, noro newakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

Àsok hana manatxow ha omnyamo amnyeno rma komo katxhàrà on ha.

²⁹ Nohsamnohyatxkonà rma haxa hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. Àsok hana manatxow ha, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà. Atxke rma haxa manatxow hamà. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, màketxhe rma harye, rowya. Noro yahoxetà yonyhohra mak wehxaha, owyanye. Xonas heno hutwahkahpàra ehtxoko. Noro heno yanàmye hatà, Khoryenkomо, tàwyá tahoxetà yonyhoho me, kekon hatà, Txesusu. ³⁰ Noro yanàmàthàr hoye ro, Khoryenkom yahoxetà hutwatxownà hatà, Enenefe hon heno komo. Àro wyaro rma rha Toto me Enusaho yasanàmtaho hoye ro, Khoryenkom yahoxetà muhutwetxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu.

³¹ Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha, kekon xarha tà. Taywero rma haxa nehxakon hatà, noro heno, anar komo yoho rma haxa mak hatà. Àro ke, noro yonytxaxe nomokye hatà, wosà, notxwakomo. Sur yaworon heno komo notxwanà rma noro hatà. Nyamoro yowto rma, moxe rma haxa nehxakon hatà. Àsnye ro moxe rma haxa nomokye hatà, ànotxwan heno komo, Saromaw heno yonytxax mak hatà. Àsok hana

manatxow ha, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Saromaw heno yoho rma haxa ehonomnà me naha, noro ha. Noro yonytxahra mak manatxhe, omnyamo. Àro ke, amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa manatxhe hampànà. Àro rma ho, Sur yaworon heno komo notxwanà menyatxhe hampànà. Onà wyaro nkehe hampànà, noro ha, owyanye. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, rowyarohra oyesnàr komo ke, ehonomnà xaxa yonytxahra oyesnàr komo ke, kehe hampànà, Sur yaworon heno komo notxwanà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

³² Àro rma ho, Enenefe hon heno komo xarha menyatxhe hampànà, kekon xarha tà. Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro ha, owyanye. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, amna wyarohra oyesnàr komo ke, ketxhe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Xonas heno yonytxatzownà hatà, Enenefe hon heno komo. Noro heno wya ekarymatxhe rma, anar me harha tanhànàthàyamo yonytxownà hatà. Nyamoro heno wyarohra mak manatxhe, omnyamo, amnyeno rma komo. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Xonas heno yoho rma haxa ehonomnà me naha. Noro yonytxahra mak manatxhe ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo hutwatxho hoko kuknonano yokarymatxhàrà on ha.

³³ Kuknonano me nàrwonàmye xarha tà, Txesusu. Kweyur komo wyaro naha,

Khoryenkomo rwonà, kekon hatà. Kweyur komo hotuhtotxhe rma, etahurhura tehxatxow hamà. Oryen yosnaka txeryhera tehxatxow hamà. Ahon hona haxa teryatxow hamà, kekon hatà. Àro rma ho ehtoko, kweyhetxow hamà. Bàn kom yaka towomsom komo xarha weyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, toto komo wya Khoryenkomo hutwatxho me, kekon hatà, Txesusu.

³⁴ Kuknonano me rma rha nàrwonàmye xarha tà. Ohxe oyonur komo yehtoko, omeroro menyatxow hamà, kekon hatà. Tawasnye rma haxa manatxhe, ohnawonye. Ohxehra ehtok haxa, xenyhera ro mak manatxow hamà, kekon hatà. Tawanye mak manatxhe, ohnawonye. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo hutwahra oyehtokonye, tawanye manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Khoryenkomo hutwany me wehxaha, kany me rma oyehtokonye, ohxe mpànà ehtxoko, kekon hatà. Noro hutwahra rma manatxow hana, kekon hatà, Txesusu. ³⁶ Khoryenkomo hutwany me oyehtokony haxa, tawasnye rma haxa manatxow hamà, ohnawonye. Awaràñ wawon komo wyarohra ro mak manatxhe ha. Weyu wya kweyhontokono wyaro, tawasnye rma haxa manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu.

Farysew yanhan komo yokarymatxhàrà on ha.

³⁷ Txesusu rwonàmnàtoko rma, àhyaka nomokye hatà, horykomo, Farysewu rma. Omoko, rohyaka emtakmaxe, kekon hatà, àwya. Àro ke toy hatà, Txesusu, noro mòn yaka. Bo, neryewtay hatà,

emtakmaxe. ³⁸ Osomyakorokahra rma nemtakmekon hatà, Txesusu. Àro ke noseryehokay hatà, Farysewu. Àsok tawro harha, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra nay hamà, mosonà, kekon hatà, tàhnawo.

³⁹ Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo, àwya. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, Farysew komo, kekon hatà. Àmkay marma oryenà korokaxaho wyaro manatxow hamà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ron me mosonyhetxhe rma haryhe, toto komo wya. Ohnawonye ryhe, àro yawo rohra mak manatxhe ha. Atxke rma haxa manatxhe, ohnawonye. Anar komo katxho hoko tehohkaxemà ro me xarha manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁰ Akàhpàn me manatxow hamà. Kàyweronàhyamanyenhàr me Khoryenkomo hutwahra manatxow hamà. Tàwya kàyweronàhyamantokonye rma, onà wyaro nkekonà, Khoryenkomo. On yawo ro ehtxoko, toto komo nenyàr me ohxe oyehtxoho menye, kekonà. Onà wyaro nkekon xarha. Ohnawony xarha, on yawo ro ehtxoko, ronenyàr me ohxe oyehtxoho menye, kekon xarha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu. ⁴¹ Àro ke, onà wyaro ehtxoko. Ewakryehnàtho komo ewakryetxoko. Akatxho kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Owyanye tàmnàkoko rma, ohnawony xarha amemra ehtxoko. Àro wyaro oyehtokonye, ohxe rma haxa manatxhe, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu, Farysewu wya.

⁴² Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, Farysew

komo wya, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Anatàr komo yeher hoye desmu rma màmyatxow hamà, Khoryenkomo wya. Ohteran komo txko hoye, ahukna komo txko hoy xarha, anaro rha anatàr komo yeher hoy xarha, desmu rma màmyatxow hamà, Khoryenkomo wya, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro oyosonyhonàr kom horà, kekon hatà. Onà wyaro kahra mak manatxhe. Àme rye rma haxa hak wehxè, toto kom hoko, kahra mak manatxhe. Khoryenkocom xe rma haxa hak wehxè, kahra mak manatxhe. Àro wyaro ohxe oyehtxoho kom hok haxa tehxorye manatxhe. Àro wyarono rma, desmu yàmrà hoko xarha tehxorye manatxhe ha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

43 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, Farysew komo, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Ohsamnohnò ytxoho ro yawo oyehtokonye, ehonomnà komo yahon ho meryewttxow hamà. Yakentawo otontokonye, Ha y, khananàhnye y tawro xe manatxow hamà, toto komo wya. Èhonomnà me oyonyàr komo xe manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

44 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Onamno ytxoho ro wyaro manatxow hamà. Xenyhera rma tehtokonye, onamno ytxoho ro yakmekyatxow hamà, toto komo, àywenyeke tesnàr komo ke. Àro wyaro rma rha, ohokonye ne-hohketxhe, toto komo, ayanhàn komo ywenyeke tesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Àyweronàhyamano ynye ro yanhàn komo yokary-matxhàrà on ha.

45 Onà wyaro nkekón hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo kukuru, Txesusu wya. Khananàhnye y, kekon hatà. Àro wyaro owya Faryew komo yokarymantoko, amna xarha meyan hamà, kekon hatà.

46 Tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, omnyam heno xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Toto komo màhananàhyatxow hamà, thenyehra rma haxa mak ha, àwyanye eyuknuru yoho rma haxa mak ha. Omnyam xarha, eyukhura rma rha manatxhe. Nyamoro yakoronomahra mak manatxhe. Esnakanye nyhe rma àhananàhpàranye mak manatxhe, kekon hatà, Txesusu.

47 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Ohoryen heno komo, Khoryenkòm yanoto heno komo yotahetxkon hatà. Omnyamo ryhe, nyamoro heno yonamàthàràtho menyhoryetxhe, kekon hatà. **48** Owyanye enyhoryetxho hoye ro, ohoryen heno komo yanhànà muhutwamohsetxow hamà, toto komo wya. Nyamoro heno wya etahatxhà�amonhàrà ohxe nay hamà, owyanye. Àsok tawro hana, owyanye enamàthà�amotho yonyhoryenàr ke hamà, kekon hatà, Txesusu. **49** Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, Khoryenkòm karyehtanà, khutwatxehkanye ro komo karyehtanà rma.

Rorwonà yokarymanye ro komo ànyakyaha, romryenon komo hyaka. Ranoto komo rma ànyakyaha, àhyakanye. Ukukuthuyamo yotahetxhe hampànà. Ukukuthuyamo xarha yeryewhamnohyatxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, Khoryenkom karyehtanà, kekon hatà, Txesusu. ⁵⁰⁻⁵¹ Àro ke, amnyeno rma komo yanàhnonyaha hampànà, Khoryenkom. Amnyehra thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, etahaxemo heno komo, Khoryenkom rwonà yokarymanye ro heno komo, kekon hatà. Khoryenkom wya akàhton o yeryetxhe rma, wayehye hatà, Akmew heno, totahatzho wya. Noro heno wyaro rma rha wayehtxownà hatà, Khoryenkom yanoto heno komo, thenyenohnà heno komo, totahatzho komo wya rma rha. Amnye nyhe rma àmaphyakany haxa wayehye hatà, Sakaryeyas heno, totahatzho wya rma rha. Khoryenkom mìn watxan yawo noro heno yotahatzxownà hatà. Faka yaknyohtoho monye nyhe hatà, Khoryenkom mìn màhto rma hatà, noro heno yotahatzxownà hatà. Nyamoro heno yotahatzehkatxownà hatà, ohoryen heno komo, amnyeno rma horyen heno komo rma. Àro hoye ro, tanàhnootkaxem me rma haxa, manatxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu.

⁵² Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Yaworon xaxa hutwamohsohra ro mak manatxhe ha, toto komo wya. Uhutwanyehnà komo kax

mak manatxhe ha, kekon hatà. Uhutwatxahke toto komo yehtoko, onà wyaro màketxow hamà, àwyanye. Yaworonohnà àro ha, onhutwanàr komo ymo xako, màketxhe rma haryhe, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

53-54 Àsnye ro toy hatà, Txesusu. Tàtonàr kom me rma, noro yakoro nàrwonatxkonà rma hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo xarha. Atxke toyuknur komo xe rma nehxatxkon haryhe tà, àwya, awexenàmrà yonytxanàr horà. Atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, tawro xe rma nehxatxkon haryhe tà, Txesusu rwon hoko. Àro ke thenyehra nàrwonatxkon hatà, noro yakoro, anaro rha hok hatà.

12

Oseryehpàra ehtxoko toto kom hona katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro Farysew komo rwonàmnàtoko, nohsamnohyatxkonà rma hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, yaken mew me hatà. Natakmekyatxkon hatà, thenyehra rma haxa tesnàr komo ke. Àto nehxatxkon xarha tà, Txesusu nhananàhrà ro komo.

Nyamoro wya ryhe, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu. Yaworon mehra ro mak natxhe ha, Farysew komo, kekon hatà. Yaworon mehra ehtxoho komo, katamaru wakano wyaro na. Twakanonke rye katamaru yehtxoho wyaro, atxke rye rma haxa toto komo yeryaha, Farysew komo yanhanà, kekon hatà. Yaworon mehra ehtxoho kom hona mpànà xenytxoko.

Nyamoro wyarohra mpànà ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. ² Yaworon mehra ehtxoho komo, toto komo nenyehor me rma nay hamà. Amnye nenyhehe hampànà, Khoryenkomo, omeroron komo wya, kekon hatà. Àsok tawro hana. Uhutwahnàtho rma, thutwaxem me harha mpàn na ha ha, amnye, kekon hatà, Txesusu. ³ Toto yakoro orwonàmnàtokonye, atxke orwonatxow hana, kekon xarha tà. Àro ke, temenye màketxow hana, anar komo wya oyonytxanàr kom hona. Ohxe mpànà ehtxoko, omnyamo, kekon hatà. Amnye, temenye orwonàmàthàyamotho yonytxamohsehe hampànà, Khoryenkomo, omeroron komo wya, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

⁴ Ronàhnàn komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Awayehkany kom hona oseryehpàrà ehtxoko. Àsok tawro hana. Tàwyanye awayehkatxhenye, oyeryewhamnohpàrany harha natxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. ⁵ Khoryenkocom hona haxa oseryehtxoko. Wayehkano ynye me na ha, noro ha, kekon hatà. Tàwya wayehkano yeryetxhe rma, eryewhamnohno ytxoho ro na arymano ynye me xarha na ha, noro ha. Ehonomnà xaxa kax mak na ha ha. Noro hona rma oseryehtxoko. Àro wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

⁶ Àsok hana nay ha, torono yehetho ha, kekon xarha tà. Ehetàhpenyehra nay hamà, torono. ⁵ torono txko yehetho rma, 2 kruseyrus me marma nay hamà. Ehetàhpenyenohnàtho txko rma yakoromehe, Khoryenkomo, kekon hatà. Torono

txko rma hutwahkahpàra ro mak naha. ⁷ Àro ke, ohutwahkahpàranye rma rha naha, noro ha. Omnyam haxa ryhe, ehetàhpenye rma haxa manatxhe, torono yehetho yoho rma haxa mak ha, thenyenohnà rma yehetho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Ohpotx komo yakenonà hutwany me xarha naha, noro ha. Àro ke ohutwahkahpàranye nay hamà. Àro ke oseryehpàra ehtxoko, toto kom hona, kekon hatà, Txesusu.

⁸ Onà wyaro xarha àkehe, owyanye, kekon hatà. Txesusu mryenon uro kanye ro me ehtxoko, toto komo nenytxanàr me, oseryehpàra ro mak ha. Àro wyaro kanye ro me oyehtokonye, amnye onà wyaro nkehe xarha, Toto me Enusaho, owyanye, kekon hatà. Romryenon omoro kehe hampànà, kahe yawon komo nenytxanàr me, Khoryenkom yanoto komo rma nenytxanàr me, kekon hatà. ⁹ Àsok haxa hana manatxow ha. Txesusu mryenonàhnà uro màketxow hana, toto komo nenytxanàr me, àhonanye oyoseryehrà komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro owyanye tatoko, amnye onà wyaro nkehe xarha, Toto me Enusaho, owyanye. Romryenonàhnà omoro kehe hampànà, kahe yawon komo nenytxanàr me, Khoryenkom yanoto komo rma nenytxanàr me, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Àsok hana natxow ha, Toto me Enusaho wàràhyakany kom ha, kekon hatà. Noro wàràhyakanyenàhayamo hoko rma noseryewhokehe, Khoryenkom. Tokato wàràhyakanyenàhayamo hok haxa ryhe, oseryewhokahra ro mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.

11 Àsok hana oyeryewhamnohyatxow ha, anar kom ha, kekon xarha tà. Oyeryewhamnohyatxow hamà. Ayaryatxow hamà, tohsamnontho kom yaka, tàwyanye oyonytxanàr kom horà. Tkayaryet komo hyaka xarha, ehonomnà komo hyaka rma, ayaryatxow hamà, àwyanye oyonytxanàr kom horà, kekon hatà. Àtoko rma, àsoke ryhe koskarymeno kahra ehtxoko. Àro hoko rma oserryehokahra ehtxoko. Àsoke ryhe roxanhàn komo weyukyatxowà kahra ehtxoko, kekon hatà.

12 Àtoko rma orwonàhyametxhe ha, Khoryenkom yokato. Orwon komo hutwamohsehe ha, noro ha, ohxe owyanye eyuhtoho menye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Katxhonano hoko oyehohkatxho kom hona mpànà xenytxoko katxhàrà on ha.

13 Ohsamnohxemo kom waye ro nàrwonàmye hatà, toto. Onà wyaro nkekonghatà, Txesusu wya. Khananàhnye y, kekon hatà. Rowtà àhananàhko. Amna yàm peno katxhoho hoye tàmpàra na, rowya. Àro ke àhananàhko nyhe. Àhoykako, oy-owtà hyaka, kasko, noro wya, kekon hatà, toto, Txesusu wya. **14** Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Katxhonano hoko onytxano ynyehnà uro. Akatxho komo àhoykako kanyehnà uro, kekon hatà.

15 Onà wyaro nkekonghatà, Txesusu, toto komo wya. Ohxe mpànà ehtxoko, kekon hatà. Katxhonano hoko oyehohkatxho kom hona mpànà xenytxoko. Onà wyaro kahra ehtxoko. Tkatxhonke rma haxa ryehtoko, ohxe rma

haxa wehxan hamà, kahra ehtxoko. Àro wyaro owyanye tatok haxa, yaworohra ro mak màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

¹⁶ Àro hoko rma kuknonano me nàrwonàmye hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà, toto, kekon hatà. Noro natàrà ryhe, tehetaxemà ro me rma haxa nehxakon hatà. ¹⁷ Àro ke, onà wyaro nehutwekon hatà, tahnawo. Ronatàrà yeherà mònàtho, àwararohra harha nay hamà. Àro ke, àsoke ryhe wehxano, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. ¹⁸ Onà wyaro haxa wehxan hamà, kekon hatà, noro ha. Ronatàrà yeherà mònàtho warymen hamà, kekon hatà. Anaro ymo harha weryan hamà, horyetho ymo haxa, kekon hatà. Àro ymo yaka wenkahyan hamà, ronatàrà yeherà, rokatxho xarha, omeroro rma, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. ¹⁹ Àro wyaro rowya enkahtàkatxhe rma, onà wyaro àken hamà, kekon xarha tà, tàwya rma. Ohxe haxa wehxaha, àken hamà, amnye. Thenyehra rma haxa naха, ronyahrà, rokatxho xarha, àken hamà, amnye, kekon hatà, tàwya rma. Yake ro rotxemnyehàntatho wararo nay hamà, àken hamà, amnye, kekon hatà, tàwya rma. Àro ke romyawon hokohra harha wehxan hamà, àken hamà, amnye. Rasahxemtonàr hoko roro harha wehxan hamà, àken hamà, kekon hatà, tàwya rma. Ryeryehotanàr hoko roro wehxan hamà, àken hamà, amnye, kekon hatà, noro ha, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. ²⁰ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Tàywenyekeno rma omoro, kekon hatà, àwya. Am-

nye rma kohsaya awayehyaha hxak hampànà, kekon hatà, Khoryenkomо, àwya. Àsok hana nay ha, onenàmatxhàràtho ha, kekon xarha tà, àwya. Awayhàtxhe, akatxho mehra harha nay hamà, kekon hatà, àwya. Anar komo katxho me harha nay hamà, kekon hatà, Khoryenkomо, noro heno wya, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

²¹ Noro heno wyaro rma rha natxow hamà, tekatxhomaxem komo, kekon xarha tà. Tkatxho komo henyekyatzow hamà, amnye ohxe tesnàr kom horà. Ewakryehnà ro me mak nyamoro yonyaha, Khoryenkomо, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Ayahyehrà komo hutwany me naха oyàmkomo katxhàrà on ha.

²² Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Oseryehokahra ehtxoko, ànyahpàrà oyehtxoho kom hoko. Kwayehyan hamà, ànyahpàrà ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko, kekon hatà. Oseryehokahra rma rha ehtxoko, àwomumra oyehtxoho kom hoko xarha. Rohunutho natanàhnöyan hamà, àwomumra ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu. ²³ Khoryenkom yano me àwayehpàrà rma hak oyehtokonye, noro yano me rma rha tanyahmaxem me manatxow hamà. Noro yano me tuhnye rma hak oyehtokonye, noro yano me rma rha twomumtosom me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ²⁴ Àsok hana nay ha, torono ha. Àhomohra nay hamà. Osowrukhura xarha nay hamà. Tànyahrà màmtohra xarha nay

hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Torono nyahmen hamà, Khoryenkomо, kekon hatà. Àro ke, omnyam xarha anyahmetxow hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Torono komo yoho rma haxa noro nàhnàn me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ²⁵ Oyoseryehokatxho komo rma, ohorymamnohpàranye nay hamà. ²⁶ Àro ke, oseryehokahra ro mak ehtxoko, ànyahpàra oyehtxoho kom hoko, àkatxhomra oyehtxoho kom hoko xarha, àwomumra oyehtxoho kom hoko xarha. Àsok make oyehtxoho kom hoko rma, oseryehokahra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

²⁷ Àro hoko rma, onà wyaro nkekon xarha tà. Àsok hana nay ha, txawarkoyato ha, kekon hatà. Tomyawon hokohra nay hamà. Twomun yenyempera nay hamà. Ohxe tonyxem me mak naha, txawarkoyato, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha. Ohxe tonyxemà ro me rma haxa nehxakon hatà, noro heno. Ehonomnà womun yawo tehtoko, ohxe tonyxemà ro me nehxakon heno hatà. Onà wyaro mak àkehe, owyanaye. Noro heno yoho rma haxa, ohxe tonyxem me naha, txawarkoyato, kekon hatà, Txesusu. ²⁸ Àsok tawro hana. Khoryenkomо ryhe, txawarkoyato yeherkotkuryen hamà. Ohxe tonyxem me neryan hamà, àwomumtonàrà wyaro mak ha, kekon hatà. Txawarkoyato ryhe, mexehra ehxah me, ehxen me harha nay hamà. Taknyohsom me rma nay hamà. Mexehra tehxemà rma womumtehe, Khoryenkomо, ohxe tonyxemà ro me ehtxoho me. Àro yoho rma haxa

owomumtony kom me nay hamà, noro ha. Àsok tawro noro hona xenyhera manatxowà, kekon hatà, Txesusu.

²⁹ Anyahrà kom hoko roro ehutwahra ehtxoko, kekon xarha tà. Owokru kom hoko roro xarha ehutwahra ehtxoko. Àro hoko rma, oseryehokahra ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà. ³⁰ Àro hoko roro nehutwetxow hamà, toto komo, anaro rha yana komo, omeroron komo. Ayahyehrà komo hutwany me mak naха, oyàmkomo, kahe yawono. Tànyahrà komo xe natxow hamà, kany me rma naха, noro ha, ohokonye, kekon hatà, Txesusu. ³¹ Àro ke, on hok haxa ehtxoko, omnyamo. Khoryenkomo mryenon me oyehtxoho kom hoko ehtxoko. Àro hoko rma oyehtokonye, anyahrà komo xarha yàmyaha, noro ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Kàkatxho komo henyehtxoho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

³² Khoryenkomo mryenon komo ryhe omnyamo, kekon xarha tà, àwyanye. Yakenohnà komo rma omnyam hamà. Oseryehokahra mak ehtxoko, kekon hatà. Tàwyaro rma, towto yoh me rma rha oyeryatxhe ha, oyàmkomo, tano me ro mak ha, kekon hatà, Txesusu.

³³ Akatxho komo tàmtxoko, txenyeru hona, kekon xarha tà. Txenyeru rma tàmtxoko, àkatxhomnà komo wya. Àhenyekhera ehtxok hampànà, kekon hatà. Owyanye àhenyeknyetok haxa, amnye nosomtatken hamà, akatxhothàyamo. Anatoko nanhànten

hana, otxenyerun komo yonàtho. Àro hoye ro nosomtatken hamà, otxenyerunuthuyamo, kekon hatà. Anatoko naryatxow hana, temenyem komo. Anatoko akatxhothàyamo yonahyan hana, hurutuhu. Àro wyaro rma nosomtatken hamà, akatxhothàyamo, onhenyeketxhàyamotho. Àro ke, kahe yawo oyowakryetxho kom hok haxa ehtxoko. Àro ryhe, osomtatkahnà ro me naha. Anhàntahnà ro me naha. Ehxera ro mak naha, any komo. Ehxera rma rha naha, hurutuhu, kekon hatà, Txesusu. ³⁴ Àsok tawro hana. Tano tkatxhonke oyehtokonye, tano rorón me oyesnàr komo xe manatxow hamà. Kahe yaw haxa towakryexem me oyehtokonye, àtono ro me oyesnàr komo xe manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Thona ro mpànà ehtxok ha katxhàrà on ha.

35-36 Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Horykomo yanoto komo wyaro ehtxoko, kekon hatà. Àsok hana nay ha, horykomo ha. Anatoko bàñ yaye ten hamà, asahxemtoso. Thehtaxem yakoro asahxemtoso ten hamà. Àro ke, noro yomoknàr hona ro natxow hamà, anoto komo, kekon hatà. Mexehra nomokyan hamà ketxhe ha. Tomokàtxhe rma, bàñ hotar hoko tey tey ken hamà, ketxhe xarha. Amamehra tahurmaketxow hamà, noro yowomtoho me, ketxhe xarha, kekon hatà. Àro ke, twomun komo yawnukyatxow hamà, anoto komo, osonyhoryenàr komo. Wey ho xarha natxow hamà. Àro wyaro thona ro rma haxa

natxow hamà, kekon hatà. Nyamoro wyaro rma rha thona ro ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu. ³⁷ Horykomo yomokàtxhe rma, towakryexem me natxow hamà, anoto komo, kekon xarha tà. Ànàkhàra rma tehtokonye, towakryexem me natxow hamà, thona ro tesnàr komo ke mak ha. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Tanoto komo yanoto me harha noteryaha, horykomo, ewakryenàr kom horà. Noro ryhe twomunu yawnukyaha. Eryewtatxoko, emtakmaxe, kehe xarha, àwyanye. Noro ryhe, ànyahrà komo yaryaha, kekon hatà, Txesusu.

³⁸ Anatoko kohsarakatawo nomokyan hana, horykomo, kekon xarha tà. Enmahpaya ehtok haxa nomokyan hana. Àsokentok hana. Àywenyeke rma natxow hamà, anoto komo. Thona roro rma tehtokonye, towakryexem me rma haxa natxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, thona ro oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe, omnyamo, kekon hatà, Txesusu.

³⁹ Onà wyaro uhutwamohsehe xarha, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana natxow ha, temenyem kom ha. Horykomo katxhotho yanàr xe tehtokonye, tomohtoho yokarymahra natxow hamà, noro wya. Àro ke uhutwahra rma nay hamà, horykomo, kekon hatà. Tàwya uhutwantok haxa, ànàkhàra esnàràtho haryhe mà, thona ro esnàràtho haryhe mà, bànyaka owomrà kom hona xenyàràtho haryhe mà, àwya, kekon hatà, Txesusu.

⁴⁰ Àro wyaro rma rha, thona ro mpànà ehtxok ha, omnyam xarha. Àsokentok hana nomokyan ha,

Toto me Enusaho. Owyanye omokhàra hak nay hamà tatoko rma, nomokyaha hampànà. Àro ke, thona ro mpànà ehtxok ha, kekon hatà, Txesusu.

Anaro rha horykomo yanoto komo yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

⁴¹ Amna yohà y, kekon hatà, Petru, àwya. Onok komo wya kuknonano memekarymano, amna marma wya katà, omeroron komo wya haxa katà, kekon hatà, Petru.

⁴² Anaro kuknonano me haxa neyukye hatà, Kohkomo. Bàn yaye tàtontoko, anotomano yeryan hamà, horykomo, kekon hatà. Tanoto komo yoh xarha wahanonken hamà. Toyuknye ro rma wahanonken hamà. Takàhsomà rma wahanonken hamà, tanoto komo yoh me noro yehtxoho me, kekon hatà. Romàn yawon komo xenyko, rohnawo, ken hamà, horykomo, àwya. Ànyahmatxok yoh hampànà, ken hamà, àwya, kekon hatà, Txesusu.

⁴³ Àsok hana nay ha, anoto komo yoh ha, kekon hatà. Anatoko àhoko roro nay hana, tanotomanyenhàrà rwon yawo ro mak ha. Tomokàtxhe harha, àhoko roro noro yehtxoho yonyan hamà, horykomo. Àro ke noro yowakryen hamà, kekon hatà. ⁴⁴ Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanne. Tkatxho yoh me noro yeryan hamà, horykomo. Omeroron yoh me noro yeryan hamà, kekon hatà, Txesusu.

⁴⁵ Àsok haxa hana nay ha, anoto komo yoh ha, kekon hatà. Anatoko àhokohra rma nay hana. Tanotomanyenhàrà rwonà yawo rohra harha nay hana, kekon hatà. Onà wyaro haxa

nken hamà, tàwya rma. Nàramamyaha mak ha, horykomo, ken hamà. Omokhàra mak nay hamà, ken hamà, tàwya rma. Àro ke, àsok make rma haxa nay hamà, atxke tehtxoho hoko. Horykomo yanototho komo hpokyan hamà, kekon hatà. Kàrkomo komo, woràskomo komo xarha, nyamoro rma hpokyan hamà. Teryehotanàr hoko roro xarha nay hamà, tasahxemtonàr hoko roro. Tànyerhontanàr hoko roro xarha nay hamà, tanotomanyenhàr ramamrà ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁶ Àsok tawro hana. Omokhàra mak nay hamà, horykomo, ken hamà, anoto komo yohà. Àro wyaro àwya tatoko rma, nomokyaha hampànà, horykomo, kekon hatà. Tanoto komo yohàtho yanàhnonyaha hampànà. Thenyehra rma haxa nanàhnonyaha hampànà. Toyuknyehnàtho komo hyaka neryan hamà, anàhnohno ytxoho ro na, kekon hatà. Àro ke, Toto me Enusaho yomothoho hona ro mpànà ehtxok ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu.

⁴⁷ Àsok hana natxow ha, anotonano kom ha, kekon xarha tà. Tanotomanye ro komo rwonàmàthàrà yoyukhura tehtokonye, tanàhnohsom me rma haxa natxow hamà. ⁴⁸ Tanotomanye ro komo rwonàmàthàrà ywenyeke tehtokony haxa, tanàhnophormaxem me natxow hamà. Atxke texetxhenye, tanàhnophormaxem me nyhe rma natxow hamà, àywenyeke tesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Àro ke, Khoryenkomo rwonàmàthàrà ywero oyehtokonye, eyuhtxok xaxa mak hampànà. Anar komo yoho rma haxa eyuhtxok xaxa mak

hampànà, àywero rma haxa oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Osoxehra natxhe àro rye yawon komo yukryeka hona romoknàr ke katxhàrà on ha.

⁴⁹ Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu. Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà, toto komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà. Taknyohsomà wyaro teryewhamnohsom me natxhe hampànà. Eryewhamnohpàn me rma hak natxow hamà. Teryewhamnohsom me esnàr komo xe mak wehxaha, kekon hatà. ⁵⁰ Uro htxero mpànà teryewhamnohsom me wehxaha. Tuna kwaka toto yataymomnàtokono wyaro, ryeryewhamtoho yaka koteryaha hampànà, kekon hatà. Ryeryewhampàra ro rma haka, koseryehokehe rma haxa, rohnawo, kekon hatà, Txesusu.

⁵¹ Àsok hana màketxow ha, rohoko, kekon xarhatà. Onà wyaro màketxow hana. Yukryeka hona nomokye hamà, osohtahahra harha toto komo yehtxoho me, màketxow hana. Àro wyaro ehutwahra ehtxoko, rohoko, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Nosohtahetxhe xaxa mak hampànà, toto komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. ⁵² Àro rye yawon komo ryhe, osoxehra harha natxhe hampànà. Tkukur komo xehra natxhe, anar komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha, kekon hatà. 5 me natxow hana, àro rye yawon komo. 3 komo xehra natxhe, anar komo, 2 komo rma, romryenon me esnàr komo ke mak ha, kekon

hatà. ⁵³ Buru komo xehra natxhe, àyàm komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha. Tomsàr komo xehra natxhe, àyon komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Tàmryerà hetx komo xehra natxhe, awetxhuru komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha. Àro wyaro osoxehra natxhe hampànà, àro rye yawon komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

*Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke
rma manatxhe katxhàrà on ha.*

⁵⁴ Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Kamàmà yowomtoho nyero awarànà yomoknàtoko, tuna nomokyan hamà, kany me manatxow hamà, kekon hatà. Àro hoko yaworo màketxow hamà. Mexehra nomokyan hamà, tuna, kekon hatà. ⁵⁵ Anatoko, kamàmà yahkotohen nyero nomokyan hana, afefenà, sur nyero. Amnye thenyehra nay hamà, kamàmà, kany me manatxow hamà. Àro hoko yaworo rma rha màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

⁵⁶ Tuna yomohtoho ywero manatxow hamà, kekon hatà. Amnye kamàmà yehtxoho ywero xarha manatxow hamà. Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke rma manatxhe. Yaworon mehra ro mak manatxhe ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya. ⁵⁷ Àsok hana wehxan ha, ohxe hana, ohxehra hana, màketxow hamà. Yaworo ehutwahorye manatxhe haryhe, kekon hatà, Txesusu.

Txenyeru yehetàhkanye wyaro manatxhe katxhàrà on ha.

⁵⁸ Txenyeru yehetàhkanye wyaro manatxhe, Khoryenkomо wya, kekon xarha tà. Àsok hana nay ha, toto ha. Anaro wya txenyeru yehetàhkene hamà, noro ha. Noro hoko ewakhàra harha nay hamà, ehemahra esnàr ke mak ha, kekon hatà. Owto yohà hyaka karyan hamà, ehemahra oyesnàr ke, ken hamà, àwya. Asama yarye tåtontokonye rma, tehemahorye nay hamà, ehetàhkatchàratho wya, owto yohà hyaka àwya tanàr hona, kekon hatà. Ehemahra rma ehtoko, watxa ymo yaka noro yahryempen hamà, owto yohà, tanoto wya, ahosno ynye ro wya, kekon hatà. ⁵⁹ Onà wyaro àkehe, owyanye. Ehematxehkahra rma tehtoko, watxa ymo yawo roro nay hamà. Ahatakahra ro mak na ha ha. Àro wyaro rma rha, anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera oyehtokonye, tanàhnosom me manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

13

Karyeryeya honotho heno komo yotahatxho yokarymatxhàrà on ha.

¹ Àro wyaro Txesusu wya hananàhno ynyetoko rma, àhyaka nomohtxownà hatà, toto komo. Anar heno komo yokaytà yohtxownà hatà. Karyeryeya honotho heno komo yotahahetxok hatà, Pera-tusu, tanoto komo wya, arymano ynye ro komo wya, ketxkon hatà, Txesusu wya. Toknàthàyamo yàmyatxkenan hatà, nyamoro heno, Khoryenkomо

wya. Àwyanye tàmnàtoko rma, netahetxok hatà, Peratus yano me hatà, ketxkon hatà.

² Àsok hana muhutwetxow ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro muhutwetxow hamà. Atxke tehtxoho kom hoye ro wayehyatxok hamà, nyamoro heno, màketxow hamà. Tkukuthuyamo yoho rma haxa atxke nehxatxok hamà, Karyeryeya honotho heno komo, màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ³ Yaworohra mak màketxhe ha. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera rma oyehtokonye, nyamoro heno wyaro tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu.

⁴ Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Anaro heno komo yokaytà xarha menytxetxok hamà, kekon hatà. Wayehyatxok hatà, Xerusaryen hon heno komo, 18 heno komo rma. Serowe ho ehtokonye, àhonanye nemokotek hatà, nàmno ymo, kawono ymo. Àsok hana nyamoro heno muhutwetxow ha, kekon hatà. Onà wyaro muhutwetxow hamà. Atxke tehtxoho kom hoye ro wayehyatxok hamà, nyamoro heno, màketxow hamà. Tkukuthuyamo yoho rma haxa atxke nehxatxok hamà, màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ⁵ Yaworohra mak màketxhe ha. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera rma oyehtokonye, nyamoro heno wyaro tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Ehetahnà wyaro rma natxhe Khoryenkomo

yoyuknyehnà komo katxhàrà on ha.

⁶ Taa. Ehetahnà yokarymay hatà, Txesusu. Kho-ryenkomo yoyuknyehnà komo kuknon me rma nàrwonakon hatà. Onà wyaro nkekon hatà. Tànatke nehxakon hatà, toto, kekon hatà. Ànatàr wawo nehxakon hatà, fek yohà, ànenamàthàrà rma. Ehetahra ro mak nehxakon hatà, fek yohàtho, kekon hatà. Fek yeher horà tàtontoko, xenyhera ro mak nehxakon hatà, noro, kekon hatà, Txesusu.

⁷ Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, tanoto wya, nat yonye ro wya. 3 me àtxemnyehàntanàr xehra yohà, fek yeher horà komokyakonà rma haryhe, kekon hatà. Ehxera ro mak naха, eherà, kekon hatà, tànatkemà. Àro ke amako yxako, kekon hatà. Amako yxako, ronatàrà yosakanàr hona, kekon hatà, tànatkemà, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu.

⁸ Onà wyaro haxa nkekon hatà, anoto. Rohà y, amahohra hak exko, kekon hatà. Àto rma hak nahko, kekon hatà, anoto. Àmàtkok hak weny-horyexe, waxeronoryex haka, kekon hatà, anoto, tànatkemà wya, kekon hatà, Txesusu. ⁹ Anaro txemnyeh wawo neheten hana, kekon xarha tà, anoto. Ehetantoko rma, ohxe nay hamà, kekon hatà. Ehetahra rma ehtok haxa, mamaheno yxak hamà, kekon hatà, anoto, tànatkemà wya, kekon hatà, Txesusu. Ehetahnà wyaro rma natxhe, Kho-ryenkomo yoyuknyehnà komo, kekon hatà, Txesusu.

Wosà tkatuhkemà rotho yonyhoryetxhàrà on ha.

¹⁰ Taa. Hokano ytxoho yawasàn ho hananàhno ryakon hatà, Txesusu, ohsamnohno ytxoho ro

yawo. ¹¹ Àto nehxakon hatà, wosà. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà. Worokyamo yano me 18 me txemnyehàntay hatà, ekeh me roro hatà. Tkatuhke roro nehxakon hatà. Asanàampàra ro mak nehxakon hatà.

¹² Noro yonyey hatà, Txesusu. Nanyekye hatà, tàhyaka. Wosà y, kekon hatà, àwya. Oyonyhotan hampànà. Oyeheryanàthàrà ohnàñkan hampànà, kekon hatà, àwya. ¹³ Tamorà yeryey xarha tà, àhona. Àtoko rma nasanàmye harha tà, wosà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà.

¹⁴ Ewakhàra mak nehxakon hatà, horykomo. Xuknewyana komo yohà rma mok nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Hokano ytxoho yawasàn ho Txesusu wya wos yonyhoryetxho hoko ewakhàra nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekong hatà, toto komo wya. 6 hona roro komyawon kom hoko tata-mokhorye tehxatxhe, kekon hatà. 6 ho roro tomokhorye manatzhe, mosonà wya oyonyhoryenàr kom horà. Hokano ytxoho yawasàn ho haxa ryhe, osonyhoryehosohra momokyatxhe ha, kekon hatà, horykomo, toto komo wya.

¹⁵ Onà wyaro haxa nkekong hatà, Kohkomo, àwya. Yaworon mehra manatzow hamà, omnyamo, kekon hatà. Hokano ytxoho yawasàn ho atamokhera ehtxoko kany me manatzhe. Àro wyaro kanye rma, àro rma ho matamokyatxhe, omnyamo, owoknà komo wokhanàr hoko. Àro ke, yaworon mehra manatzow hamà, kekon hatà. Owoknà komo meweketxow hamà, hokano ytxoho yawasàn ho. Maryatzow hamà, tuna yontoho

me, kekon hatà, Txesusu. ¹⁶ Tonyhoryehorye rma haxa nahko hamà, mosonà, onà rma ho. Àsok tawro hana. Akmaraw yohamàtho me ryhe nay hamà, noro ha, kekon hatà. Noro yeryewham-nohyakon mak ha, Satanasà ymo. Ekeh me roro rma 18 me txemnyehàntaye. Noro rma, tonyhoryehorye rma nahko hamà, on ho, hokano ytxoho yawasàn ho, kekon hatà, Txesusu.

¹⁷ Àro wyaro tawro hoye ro atxke tonyxem me nehxatxkon hatà, Txesus xanhàn komo. Anar kom haxa ryhe neryehotetxkon hatà, onyhoryeno ytxoho hoko rma haxa Txesus yesnàr ke hatà.

Àsok hana akayaryet kom me nay ha Khoryenkom ha katxhàrà on ha.

¹⁸ Onà wyaro nkekong xarha tà, Txesusu. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me wekarymen hamà, kekon hatà. ¹⁹ Nat horymamtoho wyaro nay hamà. Natà txko tenamyatxow hamà, mostakna nathàrà txko rma, kekon hatà. Kàwyanye enamnàtoko rma, hory mehra nay hamà, natà txko. Kàwyanye enamàtxhe, nahten hamà. Horymamyan hamà. Nasakmatahten hamà, thenyehra, kekon hatà. Amnye akmatar hona nemàmtetxow hamà, torono komo. Àro wyaro rma rha nehamyatxhe ha, Khoryenkomо mryenon komo, kekon hatà, Txesusu.

²⁰ Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon xarha tà. Àsok hana wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me xarha wekarymen hamà. ²¹ Wosà wya katamaru

wakanomanàrà wyaro nay hamà. Yukwarà yeryan hamà, katamaru waka, kekon hatà. 3 waka hana neryan ha. Åro waw tehtoko, osonyhera harha nay hamà, yukwarà. Osonyhenà rma hoye ro twakanonke rye nay hamà, katamaru, omeroro, kekon hatà. Åro wyaro rma rha, tonyhoryetxehkaxem me natxhe, Khoryenkomo mryenon komo. Osonyhen hoye ro rma tonyhoryetxehkaxemà rye me natxhe, kekon hatà, Txesusu.

Tonyhoryexem me oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

²² Toy xarha tà, Txesusu. Xerusaryen hona rma tekon hatà. Anaro rha owto horye tekon hatà. Hananàhno ryakon hatà.

²³ Onà wyaro nkekón hatà, toto, àwya. Rohà y, kekon hatà. Yakehra natxowà, tonyhoryexem komo, kekon hatà. Yakehra natxowà, tonyhoryexem komo. Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, àton komo wya.

²⁴ Krawame rma haxa tonyhoryexem me manatxhe, kekon hatà. Àsok hana nàmno hotayarye tátetxow ha. Taxkàtnye ehtoko, krawame tátetxow hamà, àro yarye. Åro wyaro rma rha krawame tonyhoryexem me manatxhe, kekon hatà. Tonyhoryexem me tesnàr komo xe rma natxhe haryhe, toto komo, thenyenohnà komo. Enyhoryehnà me rma natxhe ha. Åro ke, tonyhoryexem me oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

²⁵ Àsok hana nay ha, horykomo ha, kekon xarha tà. Tàwya bàñ yahurutxhe, owomtxoko kahra

harha nay hamà, toto komo wya, tàhyaka omo-hxemotho komo wya. Màmyaye natxow hana, nyamoro ha. Tey tey tey ketxow hana. Hor-ykomo y, ahurmakako, amna yowomtoho me, ketxow hana. Onà wyaro haxa neyukyatxow hamà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. Onok hana omnyam ha ken hamà. Oywenyekenyé wehxaha ken hamà, àwyanye. Àro wyaro rma rha man-atxhe hampànà, amnye ha, kekon hatà, àton komo wya. Amna yohà y, oyowto hona amna nomokno, màketxhe hampànà. Ahurmakako, amna yowomtoho me, màketxhe hampànà. Onà wyaro haxa oyoyukyatxhe hampànà, noro ha, kekon hatà. Onok hana omnyam ha kehe hampànà. Oywenyekenyé wehxaha kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu. ²⁶ Onà wyaro màketxhe hampànà, àwya. Amna yohà y, ayakoro amna nemtakmekonà, màketxhe hampànà. Amna yowto ho oyehtoko, amna màhananàhyakonà, màketxhe hampànà, àwya. ²⁷ Onà wyaro haxa nkehe hampànà, noro ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Oywenyekenyé wehxaha, àkan haxa hawe, owyanye, kehe hampànà. Àtotxok ha, rohyaye, atxke rma haxa oyesnàr komo ke, kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

²⁸ Àtoko rma owratetxhe hxak hampànà, kekon hatà. Àto rma Akmaraw menyatxhe hampànà. Esake xarha, Xako xarha, Khoryenkomо rwonà yokarymanye rotho komo xarha menyatxhe hampànà. Khoryenkom yowto ho natxhe hampànà, nyamoro ha. Omnyam haxa ryhe, owompàra ro mak manatxhe hampànà. Àro

ke owratetxhe hxak hampànà, kekon hatà, Txesusu. ²⁹ Àto rma rha natxhe hampànà, anaro rha yana komo xarha, kamàmà yahatakatxho nyeron komo rma, kamàmà yowomtoho nyeron komo xarha, kamàmà yahkotohen nyeron komo xarha. Khoryenkom yowto ho nasahxemtetxhe hampànà, nyamoro ha, kekon hatà, Txesusu.

³⁰ Àsok tawro hana, kekon xarha tà. Amnye rma ehonomnà mehra tonyxem me natxow hamà, anar komo. Amnye ehonomnà me harha nyamoro yeryaha, Khoryenkom, kekon hatà. Anar kom haxa ryhe, amnye rma ehonomnà me tonyxem me natxow hamà. Amnye ehonomnà mehra harha mpànà nyamoro yeryaha ha, Khoryenkom, kekon hatà, Txesusu.

Xerusaryen hona àtehe rma katxhàrà on ha.

³¹ Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, nomothtxownà hatà, Farysew kukur komo, àhyaka. Oyotahanàr xe nay hatà, Eroknesà, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, oyoro ro oyokahtàmyan hamà, ketxkon hatà.

³² Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Yawarye wyaro temenye nay hamà, Eroknesà, kekon hatà. Àtotxoko, àhyaka. Onà wyaro màketxhe ha, àwya. Worokyamo yowrà hoko rma nay hatà, Txesusu, màketxhe ha, Eroknesà wya. Onyhoryeno ynyàr hoko rma nay hatà, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu. Mexehra nyhe rma àhok nay hatà, màketxhe ha, àwya. Mexehra ehxah me àhokohra harha nay hatà. Àtähkatxehkan haxa ha, àna ha, ken hatà, màketxhe

ha, Eroknesà wyà, kekon hatà, Txesusu, Fary-sew komo wyà. ³³ Xerusaryen hona àtehe rma, mexenohnà me mak ha. Mexehra mpànà wehxaha ha, ahatakaxah me, kekon hatà. Àsok tawro hana. Xerusaryen ho ryhe totahaxem me natxow hamà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo, kekon hatà, Txesusu.

³⁴ Àsok hana natxow ha, Xerusaryen hon kom ha, kekon xarha tà. Amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yotahetxkonà, Xerusaryen hon heno komo rma, kekon hatà. Tàhyakanye ànyahxemotho komo rma yotahetxkonà, toh ke. Amnyeno rma komo xarha, roxehra natxhe, Xerusaryen hon komo rma. Nyamoro rma kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe, kekon hatà. Àsok hana nay ha, apaytara ha. Tahothàrà yosnaka tàmxekrà yohamnohyan hamà, ukurunhonàr horà. Àro wyaro rma rha, Xerusaryen hon komo kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe. Tkurunhonàr komo xehra mak natxhe, rowya, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Àsok tawro hana. Àxanomkahnohsah me harha naha, Xerusaryen heno. Àto exhera harha wehxaha. Ronyhera harha natxhe hampànà, àton komo, kekon hatà. Yukryeka hona harha romokhàra ro rma haka, ronyhera roro rma natxhe hampànà, Xerusaryen hon komo. Romokàtxhe, ronyatxhe harha, àton komo, amnyen komo. Àtoko rma, onà wyaro nketxhe hampànà. Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà, towakryexem me xaxa hak nahko, mosonà, ketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

14

Hokano ytxoho yawasàn ho onyhoryeno yhera kat wehxano katxhàrà on ha.

¹ Anaro hokano ytxoho yawasàn ho ryhe, toy hatà, Txesusu, horykomo mòn yaka. Farysew kukur komo yoh me nehxakon hatà, noro ha. Àmàn yaka rma emtakmaxe toy hatà, Txesusu. Àto rma rha nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo, Farysew kukur komo xarha. Txesusu yonytxehketxkon hatà, nyamoro ha.

² Àto rma rha nehxakon hatà, toto. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà, xoxo ymo wya hatà. Txesusu hyaka nomokye hatà.

³ Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àton komo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye tehxatxow hamà, kekon hatà. Àsok kat wehxano, owyanye, àro yawo ro ryehtxoho me. Hokano ytxoho yawasàn ho àsok kat wehxano. Onyhoryeno kat weryano. Onyhoryeno yhera kat wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

⁴ Eyukhura mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Àro ke toto yahosày hatà, Txesusu. Nenyhoryey hatà. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwyanye.

⁵ Onà wyaro nkekon xarha tà, àton komo wya. Àsok hana manatxow ha, hokano ytxoho yawasàn ho, kekon hatà. Tuna yonà ymo yaka owoknà komo yehurkatxhe, anàmpàra kat manatxowà. Àna matà, amamehra manàmyatxow hamà, hokano ytxoho yawasàn ho rma, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. ⁶ Noro yoyukhura nehxatxkon hatà.

Ewahrokotoxemo komo hananàhàthàrà on ha.

⁷ Farysew nanyeketxhàyamo yonyakon hatà, Txesusu. Ehonomnà komo yahon hona neryewttxkon hatà. Àro wyaro rma newahrokotetxkon hatà.

Àro ke, kuknonano me hananàhtxownà hatà, Txesusu, ewahrokotohra ehtxoko tawro me hatà. Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. ⁸ Anatoko ayanyekyatxow hana, thehtaxemà, kekon hatà. Asahxemtoso ayanyekyatxow hana. Àsoken hona ryhe meryewttxowà, ehonomnà komo yahon hona katà, kekon hatà. Àna matà, àrohnà hona eryewtatxoko. Àsok tawro hana. Anyehxah me rma rha nay hana, anaro, horykomo ymo, oyohon komo rma haxa, kekon hatà. ⁹ Ehonomnà komo yahon hona oyeryewtatxheny haxa, ohyakanye nomokyan hamà, ayanyeknyenhàyamo. Ayahonàhnà moro ken hamà, owyanye, kekon hatà. Moson yahon haxa moro ken hamà, ayanyeknyenhàyamo. Àro ke atxke tonyxem me manatxow hamà, esnakan komo yahon hona harha oyeryewtanàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Onà wyaro haxa ehtxoko. Anyehxah me oyehtokonye, esnakan komo yahon hona ryhe eryewtatxoko. Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro nken hamà, ayanyeknyenhàyamo, owyanye, kekon hatà. Hoymo y, on hona haxa ryhe eryewtako, ehonomnà komo yahon hona, ken hamà, owyanye. Àro wyaro àwya katxhe rma, ehonomnà me oyonyatxow hamà, àton komo, ayakoronye tasahxemtosom komo rma, kekon hatà, Txesusu.

11 Ehonomnà me oyosonyetokonye, norohnàtho me harha oyeryatxhe hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Norohnàtho me haxa oyosonyetokonye, ehonomnà me harha oyeryatxhe hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu, àton komo wya.

12 Onà wyaro nkekon xarha tà, Farysewu wya, tanyeknyenhàrà wya. Owya ahxemtono ynyetoko, toto komo manyekyatxow hamà, kekon hatà. Manyekyatxow hamà, axan komo, oyowtà komo xarha, okukur komo xarha, tkatxhonkemà ro komo xarha. Nyamoro rma ayanyekyatxhe xarha, kekon hatà. Amnye asahxemtoso ayanyekyatxhe ha. Àro wyaro owya tahxemtothàyamo yehemetxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owya. Àro wyaron kom marmahnà anyehko, kekon hatà, Txesusu. **13** Norohnàtho komo xarha anyehko, àkatxhomnà ro komo rma, ekeh komo xarha, àhrohnà ro komo xarha, enhunu ro komo xarha, kekon hatà. **14** Àsok tawro hana. Ehemahra ro mak natxow hamà, nyamoro ha, owya, norohnàtho me tesnàr komo ke mak ha. Oyowakryehe mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Amnye, owya nyamoro yowakryetxhàràtho yehemehe hampànà, noro ha, owya. Àwayehxemo kom waye tàwya enyhoru komo yanàmnàtoko, nehemehe hampànà, owya, kekon hatà, Txesusu.

Norohnàtho komo yanyekyaha Khoryenkomo towto hona katxhàrà on ha.

15 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, toto, tasahxemtosom komo kukuru

rma. Khoryenkom yowto ho tasahxemtosom me kehtoko, towakryexem me rma haxa tehxan hamà, kekon hatà, Txesusu wya.

¹⁶ Kuknonano me haxa nàrwonàmye hatà, Txesusu. Horykomo wyaro nay hamà, Khoryenkom, ahxemtono ynyenhàrà wyaro mak ha, kekon hatà. Àsok hana ahxemtono yeryey ha, horykomo ha. Nyahà ymo yeryey hatà. Àro ke toto komo yanyekye hatà, thenyenohnà kom hatà, kekon hatà, Txesusu. ¹⁷ Ahxemtono ytxoho hahnok ehtoko, tanoto nyakte hatà, horykomo, nyah màtmatxhàyamo hyaka. Omohtxok hatà, tasahxemttxow haxa hatà, kekon hatà, anoto, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ¹⁸ Tàtonàr komo xehra mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha, omeroro. Àro ke noskarymetxkonà rma haryhe tà, horykomo yanoto wya, kekon hatà. Onà wyaro htxero nkekon hatà, anaro. Romararànà wehekahtyako, kekon hatà. Omokhàrà wehxan hamà, romararànà yonyxe rotonàr ke, kekon hatà. Omokhàrà ryehtxoho hoko ewakàhkahpàra hak nahko, horykomo, kekon hatà, noro ha, anoto wya, kekon hatà, Txesusu. ¹⁹ Onà wyaro xarha nkekon hatà, anaro. 10 me faka wehekahtyako, ranoto me ehtxoho me, kekon hatà. Omokhàrà wehxan hamà, faka yonyxe rotonàr ke, kekon hatà. Omokhàrà ryehtxoho hoko ewakàhkahpàra hak nahko, horykomo, kekon hatà, noro ha, anoto wya, kekon hatà, Txesusu. ²⁰ Onà wyaro xarha nkekon hatà, anaro. Tàhyem harha uro. Àro ke omokhàrà wehxan hamà, kekon hatà, noro ha, horykomo yanoto wya, kekon hatà, Txesusu. Àro

wyaro noskarymetxkonà rma haryhe tà, nyah màtmatxhàyamo, tàtonàr komo xehra tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

21 Àro ke, horykomo hyaka harha toy hatà, anoto, kekon hatà. Omokhàrà nyamoro yehtxoho yokarymatxehkay hatà, àwya. Ewakhàrà rma haxa nehxakon hatà, horykomo, nyamoro hoko, tomoknàr komo xehra esnàr komo ke mak ha, kekon hatà.

Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tanoto wya. Àtoko, owto horye, asama yarye rma, kekon hatà. Norohnàtho kom haxa anyehtxa ha, àkatxhomnà ro komo rma, ekeh komo xarha, enhunu ro komo xarha, àhrohnà ro komo xarha, kekon hatà. Àro wyaron komo ryhe suhta ha, asahxemtoho menye, kekon hatà, horykomo, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu.

22 Àro ke toy hatà, anoto, kekon hatà. Amnye nomokye harha tà. Onà wyaro nkekon hatà, horykomo wya. Rohà y, norohnàtho komo wekno ha, orwon yawo ro mak ha, kekon hatà. Omàn yanohkahra mak natxhe, nyamoro ha. Anaro yosar komo rma hak nay hamà, kekon hatà, anoto, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu.

23 Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, tanoto wya. Meya àtoko, owto hoye, àmàtkoko rma, enatokoko rma, kekon hatà. Àton komo xarha anyehtxa ha. Omohtxoko rma haxa mak hatà, horykomo mân yaka, màkehe ha, àwyanye, monyen komo wya, kekon hatà. Asahxemtoso omohtxok hatà, màkehe ha, àwyanye,

tanohke ro rma haxa romànà yehtxoho me, kekon hatà, horykomo, tanoto wyा, kekon hatà, Txesusu.

24 Àsok hana natxow ha, ronanyeketxhàyamotho, tomoknàrà xanhànàtho komo rma, kekon xarha tà, horykomo. Rakoro asahxemtohra ro mak natxhe hampànà, kekon hatà, horykomo, tanoto wyा, kekon hatà. Horykomo wyaro rma rha norohnàtho komo yanyekyaha, Khoryenkomo, towto hona, kekon hatà, Txesusu.

Ronhananàhrà ro me oyehtokonye onà wyaro ehtxok hampànà katxhàrà on ha.

25 Taa. Txesus yakoro tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àwetxenye neramay hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekong hatà, àwyanye. **26** Àsok hana manatxow ha, kekon hatà. Ronhananàhrà ro me oyesnàr komo xe manatxow hana. Ronhananàhrà ro me oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà. Okukur komo hnàñàytxoho yoho rma haxa rox ehtxok hampànà, oyàm komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, oyon komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, ohetx komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, onyo komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, ohokyamo hnàñàytxoho yoho rma haxa makha, oyowntà komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, owosàñ komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, oye-heka komo hnàñàytxoho yoho rma haxa mak ha, rox ehtxok hampànà, kekon hatà. Rohnàñàytxoho yoho nyhe nyamoro xe oyehtokony haxa, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. Oyatähnàñàytxoho yoho xarha, rox ehtxok

hampànà. Rohnànàytxoho yoho nyhe osox oyehtokony haxa, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

27 Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà, kekon hatà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, ronhananàhrà ro me oyehtxoho menye. Oyeryewhamnohtoho komo yonàmpàra oyehtokony haxa, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

28 Krawame rakoro ototho komo thutwahorye mak naха, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana natxow ha, nàmno ymo yeny kom ha. Nàmno ymo yenyàr xe tehtokonye, wahoro htxero onà wyaro nehutwetxow hamà, kekon hatà. Rotxenyerunu yoho rma haxa tehetàhke naye, romànà, ketxow hamà. Tàwyanye etxehtohra ro rma haka, àro wyaro nehutwetxow hamà. Tàtxenyerun komo yoho rma haxa tehetàhke ehtoko, txeryhera natxow hamà, kekon hatà. **29** Tàwyanye txenyerun komo yoho rma haxa tehetàhke rma haxa esnàr ke, kekon hatà. Àro ke newnohyatxow hamà, anar komo, àtakhahra esnàr komo ke mak ha. **30** Tàwyanye àtakhahra yonyetxhe rma, onà wyaro nketxhe hampànà. Owyanye ymo hxako, ketxhe hampànà. Bàn komo yetxehtetxok haryhe mà, mokyamo, ketxhe hampànà. Àtakhahra yxak mak nehxatxok hamà, ketxhe hampànà, xeny komo, nyamoro hoko, kekon hatà. Àro wyaro newnohyatxhe hampànà. Àro ke, tàwyanye etxehtohra ro rma haka, tehetàhke ehtxoho thutwa-

horye nay hamà. Àro wyaro rma rha, rakoro otohra ronye rma haka, krawame otoho komo thutwahorye naha, kekon hatà, Txesusu.

³¹ Waha me owto yoh komo totho wyaro xarha nay hamà, kekon xarha tà. Anaro owto yoh kom yakoro tatarymantokonye, wahoro htxero nehutwetxow hamà, owto yoh komo, kekon hatà. Tàtohra ronye rma haka, onà wyaro nketxow hamà. Twahak hana natxow ha, kàmryenon kom yakenonà, waha kom yakenonà, ketxow hamà. 10 mew me marma natxow hamà, ketxhe xarha. Kxanhànà mryenon kom yakenon haxa ryhe, 20 mew me natxow hatà, ketxhe xarha. Àsoke ryhe tehxatxowà, ketxhe xarha. Kàwyam katà tarymetxowà, nyamoro haxa katà karymetxowà, ketxow hamà, owto yoh komo, tàtohra ronye rma haka, kekon hatà, Txesusu. ³² Anatoko, onà wyaro nketxow hana. Karymetxow hamà, nyamoro ha, ketxow hana. Àro wyaro tàwyanye tatoko, waha me àtohra natxow hamà. Tanoto kom haxa nyakyatxow hamà, tàxanhàn komo hyaka, kekon hatà. Moxe rma haxa nyamoro yehtoko, àhyakanye nànyakyatxow hamà. Amna wahar mehra ehtxoko kaxe nànyakyatxow hamà. Àsoke ryhe amna yesnàr xe manatxowà, amna wahar mehra oyehtxoho menye, kaxe nànyakyatxow hamà, owto yoh komo, kekon hatà, Txesusu. ³³ Àro wyaro rma rha, rakoro otohra ronye rma haka, krawame otoho komo thutwahorye naha. Otohra ronye rma haka, onà wyaro tkahorye naha, kekon hatà. Rokatxho hnàñ yawohra ro mak wehxan hamà, moson yakoro rotoho me, tkahorye naha. Akatxho komo hnàñ

yawo rma oyehtokonye, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

³⁴ Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Àsok hana nay ha, xura ha, kekon hatà. Ohxe nay hamà. Anatoko nanhànten hana. Tanhàntatxhe rma, ohxe-ehra ro mak nay hamà. Xura me harha txeryhen me nay hamà, kekon hatà. ³⁵ Àro tho rma, datàr komo yaxeronoryehra nay hamà, anhàntaxah me tesnàr ke mak ha. Tarymaxem me haxa nay hamà, àro tho, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, atxke harha oyesnàr kom hona mpànà xenytxoko. Uro enytxatzoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

15

Okno àwaymamsahotho yokarymatxhàrà on ha.

¹ Taa. Txesusu hyaka nohsamnohyatxkon hatà, txenyeru yahosnye ro komo, atxke natxhe moxamo katxho komo xarha. Noro yonytxaxe nohsamnohyatxkon hatà. ² Àro ke, noro hoko nàrwonatxkon hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Atxke natxhe moxamo katxho komo yanyekyan hamà, mokà ymo, tàhyaka, ketxkon hatà. Nemtakmen xarha hamà, akoronye, ketxkon hatà, Txesus hoko.

³ Àro ke, kuknonano me onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. ⁴ Àsok hana owoknàthàyamo mehoryatxow ha, kekon hatà, àwyanye. Àwaymamsahotho rma mehoryatxow hamà. Ehorhàrà kat manatxowà. Mehoryatxow hamà,

kekón hatà. 100 me owoknà komo yehtoko, 99 komo mánomyatxow hamà. Ahehnawo rma mánomyatxow hamà, towenyxanotho txko yohonàr horà, àwaymamsahotho txko yohonàr horà. Owyanye xenyhera ro rma haka, mehoryatxowà roro rma hamà, kekon hatà.⁵ Owyanye xenyetxhe rma, teryehorye rma haxa manatxow hamà. Omotakanye manàmyatxow hamà.⁶ Omàn kom yaka harha maryatxow hamà, kekon hatà. Okukur komo manyekyatxow hamà, ohoyen komo rma. Omohtxoko, teryehotatxe, màketxow hamà, àwyanye. Roknàtho txko wenyo ha, àro ke teryehotatxe, màketxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

⁷ Onà wyaro àkehe, owyanye. Àro wyaro rma rha neryehotetxhe ha, kahe yawon komo, toto hoko, towenyxan hoko rma. Anar me harha tanhànàthàrà yonyenhàr hoko, neryehotetxhe ha, kahe yawon komo, kekon hatà. Eryehotahra mak natxhe ha, anar kom hoko, thenyenohnà kom hoko rma. Ranhàn ehxera naха kany kom hoko rma eryehotahra natxhe ha, kekon hatà. Anar me harha tanhànàthàyawamo yonyehnà kom hoko rma, eryehotahra natxhe ha, kahe yawon komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wyà.

Wos txenyerunutho atarymaxahotho yokary-matxhàrà on ha.

⁸ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Àsok hana tàtxenyerunuthuru txko yohoryan ha, wos ha, kekon hatà. Atarymaxahotho rma yohoryan hamà. Ehorhàrà kat naye, owyanye. Nehoryan hamà. 10 me nay hana, àtxenyerunu.

Towenyxanothro txko natarymen hana. Àrotho rma yohoryan hamà. Weyu hotuhten hamà, xenyàr horà. Bàn yosnyen xarha hamà, kekon hatà. Tàwya xenyhera ro rma haka nehoryan roro rma haxa hamà.⁹ Tàwya xenyetxhe rma, neryehoten hamà. Tkukur komo yanyekyan hamà, thoyen komo rma. Omohtxoko, teryehotatxe, ken hamà, àwyanye. Rotxenyerunutho txko wenyo ha, àro ke teryehotatxe, ken hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

¹⁰ Onà wyaro àkehe, owyanye. Àro wyaro rma rha neryehotetxhe ha, kahe yawon komo, Kho-ryenkom yanoto komo rma, kekon hatà. Neryehotetxhe ha, toto hoko, towenyxan hoko rma. Anar me harha tanhànàthàrà yonyenhàr hoko, neryehotetxhe ha, kahe yawon komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Tàyàmà hyaka harha umuru totho yokarymatxhàrà on ha.

¹¹ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Onà wyaro nehxakon hatà, toto, kekon hatà. Thohke nehxakon hatà. Asak nehxatxkon hatà, umur komo, kekon hatà. ¹² Onà wyaro nkekón hatà, umuru, àmahtàkàthàrà, tàyàmà wya. Apa y, amna hoko rma thoykaxem me nay hamà, akatxhothàrà, kekon hatà. Amnye rma rokatxho yahosnàr xe wehxaha. Tàmko, rowya, kekon hatà, àmahtàkàthàrà, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu. Àro ke hoykay hatà, àyàm komo. Àhoye nàmye hatà, wahoto wya. Àhoye rma rha nàmye hatà, àmahtàkàthàrà wya xarha, kekon hatà, Txesusu.

13 Àho rma rha tkatxhothàrà yàmtàhkay hatà, àmahtàkàthàrà. Txenyeru hona nàmtàhkay hatà. Tàwya txenyeru yahosàtxhe rma, toy hatà, bàn yaye, kekon hatà, Txesusu. Monyen komo yowto hona toy hatà. Àto neryehotekonà rma haxa mak hatà, tàwya tàtxenyerunuthuru yàmrà ke hatà. Netxenyerunkekonà rma haxa mak hatà, teryehotatho hoko rma haxa tesnàr ke hatà, kekon hatà, Txesusu.

14 Taa. Netxenyerunkatxehkay haxa hatà. Àtoko rma ànyahpàra rma haxa nehxatxkon hakahpàtè, àton komo. Àro ke, tehetàhke rma haxa nehxakon hatà, nyahà. Tànyahrà yehekathàrà ro mak nehxakon hatà, noro ha, àtxenyerumra ro mak tesnàr ke hatà, kekon hatà, Txesusu. **15** Àro ke toy hatà, horykomo hyaka tatamohtxoho me. Àton komo kukuru rma hatà noro ha, horykomo. Noro rma nanotomay hatà. Toknà komo nyahmanàr hoko ehxe nànyakye hatà, honyko wyaron komo rma nyahmanàr hoko ehxe hatà, kekon hatà, Txesusu. **16** Okno nyahàtho yonahrà xe rma nehxakon haryhe tà, tahyehrà ke rma haxa mak hatà. Ànyahrà yàmpàra ro mak nehxatxkon hatà, àton komo, àwya, kekon hatà, Txesusu.

17 Amnye nehutway harha tà. Onà wyaro nkekong hatà, tàwya rma. Apapa yanoto komo ryhe, tànyahke rma haxa natxow hamà, kekon hatà, noro ha, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. Enahrà yoho rma haxa tànyahke natxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Urotho haxa ryhe, àwayehpaya wehxaha, rahyehrà, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. **18** Àten hamà, apapa

hyaka, kekon hatà. Apa y, ranhàn hoko rma haxa wehxaknano, àken hamà, àwya, kekon hatà. Khoryenkomо wanwekyaknano, omoro xarha kanwekyaknano, àken hamà, apapa wya, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. ¹⁹ Apa y, romuru omoro katxho mehra harha tehxorye wehxaha, urotho, owya, atxke rma haxa ryesnàr ke, àken hamà, àwya, kekon hatà. Apa y, ayanoto me harha uro txeryko, àken hamà. Apa y, ohyaka tatamohxemà ro komo wyaro rma uro txeryko, àken hamà, apapa wya, kekon hatà, tàwya rma. Àro wyaro nehutway harha tà, kekon hatà, Txesusu.

²⁰ Àro ke toy harha tà, noro ha, tàyàm màn yaka harha. Moxe ro rma neneyey hatà, àyàmà. Buru hnàñ yawo rma haxa nehxakon hatà. Àro ke àhyaka kàtay hatà. Wakeryemekye hatà. Namtxuhkay xarha tà, kekon hatà, Txesusu. ²¹ Apa y, ranhàn hoko rma haxa wehxaknano, kekon hatà, umuru, tàyàmà wya. Khoryenkomо wanwekyaknano, omoro xarha kanwekyaknano, kekon hatà. Romuru omoro katxho mehra harha tehxorye wehxaha, urotho, owya, atxke rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà, umuru, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu.

²² Onà wyaro haxa nkekón hatà, àyàmà, tanoto komo wya. Moson hononà enyhoru rma suhtatxko ha, kekon hatà, àwyanye. Romuru màhonotetxhe ha, kekon hatà. Amor hoko manewumttxhe xarha, màhrowomumttxhe xarha, kekon hatà, àyàmà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. ²³ Faka mxekàtho xarha mekyatxhe ha, kekon xarha tà, àwyanye. Ehsuryexahotho txko rma mekyatxhe ha,

metahetxhe xarha, kasahxemtoho menye, keryehotatho menye, kekon hatà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. ²⁴ Àsok tawro harha. Àwayehsaho wyaro tan ehxera nehxaknan hamà, romuru, kekon hatà. Àwayehxemo kom waye asanàmsaho wyaro tan harha naha, kekon hatà. Àwaymamsaho wyaro rma ehxera nehxaknano, ehosaho wyaro rma kàhyawony harha naha, kekon hatà, àyàmà, tanoto komo wya. Àro ke nasahxemtotxownà hatà, kekon hatà, Txesusu.

²⁵ Taa. Asahxemtontokonye rma, nomokye hatà, wahoto, umuru xarha. Tàyàm mararàn hoko ehxahotho rma nomokye hatà, bàn kom yaka harha, kekon hatà. Bàn komo hahnoke tehtoko, furwe txemeknyàrà yonytxay hatà. Àmanhonàr komo xarha yonytxay hatà, kekon hatà, Txesusu. ²⁶ Àro ke tanoto komo kukuru yanyekye hatà. Àsok tawro furwe txemekyatxowà, kekon hatà, àwya. Àsok tawro manhetxowà, kekon hatà, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu. ²⁷ Oyowtà nomokno harha, kekon hatà, anoto, àwya. Faka mxekàtho yotahahono, oyàmà, kekon hatà. Ehsuryexahotho txko rma yotahahono, tàhyaka harha oyowtà yomoknàr ke, àwayehpàra esnàr ke, ohxe esnàr ke, kekon hatà, anoto, wahoto wya, kekon hatà, Txesusu. ²⁸ Ewakhàra mak nehxakon hatà, wahoto, towtà hoko tatakuynyàr ke. Àro ke, bàn kom yaka owompàra ro mak nehxakon hatà, kekon hatà. Àro ke nahatakay hatà, àyàmà. Àhyaka nomokye hatà. Owomkot ha, kekon hatà, àwya, teryewrye ro hatà, kekon hatà, Txesusu.

29 Onà wyaro haxa tàyàmà yoyukye hatà, noro ha, kekon hatà. Mexe rma haxa tatamohxemà ro me wehxaha, uro, ohyaka, kekon hatà, noro. Owya ranotomantoko, ayanweknyehnà ro me wehxaha, kekon hatà. Rahxemtohra mak manaha, kekon hatà. Owoknà kom hoye tämpàra ro mak manaha ha, rowya, kekon hatà. Oyeryehotatxoko, okukur kom yakoro, kahra ro mak manaha ha, rowya, kekon hatà, wahoto, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu. **30** Nuxè haxa ryhe mahxemton hamà, kekon xarha tà. Noro ryhe, atxke nehxak hatà, onàmàthàràtho yàmtàhkek hatà, woràskomo komo wya, twayamon komo wya, kekon hatà. Omokàtxhe rma, mahxemtono yxak mak hamà, kekon hatà. Ehsuryexahotho txko metahalon hatà, owya noro ymo yahxemtoho me hatà, kekon hatà, wahoto, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu.

31 Kàrà y, kekon mak hatà, àyàmà, àwya. Omoro ryhe, rohyawo roro manaha, kekon hatà. Rokatxhoho ryhe, akatxho me harha mpànà na ha, omeroro, kekon hatà, àyàmà, buru wya, wahoto wya, kekon hatà, Txesusu. **32** Tasahxemtohorye mak tehxatxhe, kekon xarha tà, àwya. Àsok tawro hana, àwayehsaho wyaro tan ehxera nehxaknan hamà, oyowtà, kekon hatà. Àwayehxemo kom waye asanàmsaho wyaro tan harha na ha, kekon hatà. Àwaymamsaho wyaro rma ehxera nehxaknano, ehosaho wyaro rma kàhyaw harha na ha, kekon hatà. Àro ke tasahxemtohorye tehxatxow hamà. Teryehotahorye rma tehxatxow hamà, kekon hatà, àyàmà, buru wya, wahoto wya, kekon

hatà, Txesusu. Àro wyaro Farysew komo kuknon me ryhe wahoto yehtxoho yokarymay hatà.

16

Horykomo yanoto tho yaworohra ehxahotho yokarymatxhàrà on ha.

¹ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekón hatà, tèñhananàhrà ro komo wya. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà, toto, horykomo, kekon hatà. Àkatxho yoh me nehxakon hatà, anoto. Noro yanhànà yonytxay hatà, horykomo, kekon hatà. Akatxhonken hampànà, ayanoto, teryehotanàr ke rma haxa mak ha, tawro rma yonytxay hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. ² Àro ke tanoto yanyekye hatà, tàhyaka. Ayanhànà wenytxano, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu. Rokatxho hutwamohsonàr xe wehxaha, owya, kekon hatà. Àro ke, omeroro àmenhoko, owya rokatxho yahosàthàràtho, owya rokatxho yàmàthàràtho xarha, kekon hatà, tanoto wya. Rokatxho yoh mehra harha mpànà manaha ha, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.

³ Àro ke nehwetwekon hatà, anoto, tèhnawo, kekon hatà. Àsoke ryhe wehxano, kekon hatà. Tkatxho yoh mehra harha ryeryan hatà, ranotomanyenhàràtho, kekon hatà, tèwya rma, kekon hatà, Txesusu. Noro hyaka atamokhera harha wehxan hamà. Àsok katà katamokyano, ronyahrà yehekahtoho me, kekon hatà. Yukryeka yakany menyxehra wehxaha, kàrhàrà ryesnàr ke, kekon hatà. Uro nyhe txko ronyahrà ha tawro xehra

xehxaha, anar komo wya. Àro wyaro tawro hona kàhyahamyaha, kekon hatà, horykomo yanotoho, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. ⁴ Onà wyaro haxa wehxan hamà, kekon hatà. Horykomo katxho yoh me rma hak ryehtoko, noro katxho yehetàhkanyenhàyamo wewakryen hamà, amnye nyamoro wya haka rha rowakryetxho me, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. Amnye, horykomo yanoto mehra harha ryehtoko, ranyekyatxow hamà, ronewakryetxhàyamo, bàn kom yaka, tàwyanye ronyahmatxho me, kekon hatà, horykomo yanotoho, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu.

⁵ Àro ke, horykomo katxho yehetàhkanyenhàyamo yanyekye hatà, noro ha. Osomahyaka nomohtxownà hatà, àhyaka, kekon hatà. Onà wyaro nkekonghatà, noro ha, wahoro htxero omohsaho wya. Twahak mehetàhkeko, horykomo katxho, kekon hatà, àwya. ⁶ Hàà, oryefera katà wehetàhkeko, 100 enà ymo, kekon hatà, noro ha. Àna hamà, kekon hatà, horykomo yanotoho. Tan naха, àmenhosahotho, onehetàhkatxhàràtho rma, kekon hatà. 100 enà katxhootho towko, 50 enà katxho haxa àmenhoko, amamehra rma àmenhoko, kekon hatà, horykomo yanotoho, wahorono wya, kekon hatà, Txesusu. ⁷ Twahak mehetàhkeko, omoro, kekon xarha tà, anaro wya. Hàà, nasànasà wehetàhkeko, 100 enà ymo, kekon hatà, noro ha. Àna hamà, tan naха, àmenhosahotho, onehetàhkatxhàràtho rma, kekon hatà, horykomo yanotoho. 100 enà katxhootho towko, 80 enà katxho haxa àmenhoko, kekon hatà, horykomo yanotoho, àwya, kekon hatà, Txesusu.

⁸ Àsok hana nehxakon ha, horykomo yanototho ha, kekon hatà. Yaworohra nehxakon hamà, tanotomanyetho katxhoho hoko. Onà wyaro mak kekon hatà, horykomo, tanototho hoko. Takàhso nehxak hamà, ranototho, amnye towakryetxho hona tàwya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro àkehe, owyanye. Khoryenkomо hutwanyehnà komo ryhe, tosowakryetxho kom hoko takàhso rma haxa natxow hamà. Khoryenkomо hutwany komo yoho rma haxa takàhso natxhe, tosowakryetxho kom hoko, kekon hatà, Txesusu. ⁹ Àro ke, onà wyaro xarha àkehe, owyanye. Toto komo ewakryetxoko, axan kom me nyamoro yehtxoho me. Akatxho kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Ayanàhnohnye kom hoye rma tàmtxoko, àwyanye, kekon hatà. Àro hoye toto komo ewakryetxoko, amnye ohxe roro rma haxa oyehtxoho menye. Akatxhothàyam heno yosomtatkatzhe rma, towto hona ayanyekyatxhe hampànà, Khoryemkomо. Osomtatkahnà ro hona rma ayanyekyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

¹⁰ Anar komo katxho yoh me oyehtokonye, yaworo ehtxoko, kekon hatà. Àsok tawro hana. Yakenohnà hoko yaworo oyehtokonye, yaken hoko xarha yaworo rma rha manatxow hamà, kekon hatà. Yakenohnà hoko yaworohra haxa oyehtokonye, yaken hoko xarha yaworohra rma rha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ¹¹ Katxhonano hoko yaworohra oyehtokonye, oyowakryehranye nay hamà, Khoryenkomо, tkatxho hoye. Ayanàhnohnye kom hoko rma

yaworohra oyehtokonye, anhàntahnà ro hoye oyowakryehranye nay hamà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. ¹² Anar komo katxho hoko yaworohra oyehtokonye, tkatxho hoye tàmpàra nay hamà, Khoryenkomo. Akatxho me harha tàmpàra nay hamà, kekon hatà. ¹³ Horykomo yanoto ro me kehtoko, anaro rha yanoto mehra tehxan hamà. Asako kanotomany komo yehtok haxa, onà wyaro tehxan hamà, kekon hatà. Anaro xehra tehxan hamà. Anaro xe tehxan hamà. Anaro tàxanomkahnohyan hamà. Anaro teyukyan hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, katxhonano hokono ro me oyehtokonye, Khoryenkomo hokon mehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Moyses heno nmenhootho hoko Farysew komo hananàhàthàrà on ha.

¹⁴ Àro wyaro katxho yonytxatxownà hatà, Farysew komo. Katxhonano yahosnàr xan komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Àro ke, Txesusu rwonà yownohyatxkon hatà, nyamoro ha. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà.

¹⁵ Onà wyaro haxa nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Yaworon me mosonyhetxhe rma haryhe, omnyamo, toto komo wya, kekon hatà. Oyehutwatxho komo hutwehe mak ha, Khoryenkomo. Ohxe toto komo nenyàrà rma, atxke tonyxem me na, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

¹⁶ Xowaw heno yomokhàrà ro rma haka, tokarymaxemà ro me nehxakon hamà, kàyweronàhyamatxho komo, Moyses heno nmenhootho rma, Khoryenkomo rwonà

yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha, kekon hatà. Xowaw heno yomokàtxhe rma, àrwo yonyhorunu ryhe tokarymaxemà ro me harha nay hamà. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, katxho rma, tokarymaxemà ro me harha nay hamà. Àro ke, noro mryenon me harha tehtxahke rma haxa natxow hamà, toto komo, kekon hatà, Txesusu. ¹⁷ Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Enytxahnà me harha nay hamà, Moyses heno nmenhotho, kahra ehtxok hampànà. Omeroro rma, tonytxaxem me roro rma haxa na. Kahe heno ryhe nosomtatkehe hampànà, amnye ha. Yukryeka heno xarha nosomtatkehe hampànà. Moyses heno nmenhotho haxa ryhe, tehxe roro rma haxa mpànà na ha. Tonytxaxem me roro rma haxa mpànà na ha, kekon hatà, Txesusu.

¹⁸ Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxoko, kekon xarha tà. Àhyayene oyotownàtokonye rma, anaro wos yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye anaro yahosnàtoko rma, atxke manatxhe, ohetxe ro kom mehra noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà. Tànyonhàrà hyaye wos yotowàtxhe, ohetx kom me noro yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye ahosnàtoko rma, atxke manatxhe, anaro hetx me noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Tkatxhonkemà rotho àkatxhomnà rotho xarha yokarymatxhàrà on ha.

¹⁹ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu, katxhonano hokono ro mehra ehtxoko tawro me hatà. Onà wyaro nkekong hatà. Onà wyaro nehxakon hatà, toto, horykomo, kekon

hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà. Ehetàhpenye rma haxa nehxakon hatà, àwomunu. Tanyahke rma haxa nehxakon xarha tà, noro ha, kekon hatà. Emahona ro thenyehra rma haxa nasahxemtekon hatà. ²⁰ Noro màn hotawo nehxakon hatà, toto. Norohnàtho rma haxa mok nehxakon hatà, àkatxhomnà ro mak hatà. Rasru rma noro hatà, kekon hatà. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà, Rasru, kapàtko ymo wya. Tàraho roro nehxakon hatà, norotho, horykomo màn hotawo, kekon hatà, Txesusu. ²¹ Nahyehyakonà roro hatà. Horykomo nyahrà hpunutho yonahrà xe nehxakon hatà. Arymaxahothe rma yonahrà xe nehxakon hatà, tahiye hrà ke. Norotho hyaka nomokyakon hatà, kaykusu, kapàtko meryekmanàr horà, kekon hatà, Txesusu.

²² Wayehye hatà, norotho, kekon hatà. Àwayhàtxhe rma, noro yokatotho yatxownà hatà, kahe yawon komo. Akmarawu hyaka natxownà hatà, kekon hatà. Tkatxhonkemà rotho xarha wayehye hatà. Noro heno yonamtxownà hatà, ukukuthuyamo, kekon hatà, Txesusu. ²³ Noro yokatotho haxa ryhe, yuhnayen hona toy hatà, anàhnohno ytxoho ro na rma hatà. Neryewhamyakonà rma haxa mak hatà, noro ha, kekon hatà. Àro ke nosompotày hatà. Akmaraw komo yonyey hatà, moxe ro. Rasru xarha yonyey hatà. Akmarawu hyawono rma yonyey hatà, kekon hatà, Txesusu. ²⁴ Àro ke teryewrye ro nàrwonàmye hatà. Akmarawu y, tamutho y, rohnàñ yaw exko, kekon hatà. Rasru ànyahko, rohyaka, kekon hatà. Natamohpan haka, tuna kwaka. Ronyur hak txenotmano, tuna ke, kekon

hatà. Keryewhamyaha rma haxa, onà ymo wawo, weheto ymo wawo, kekon hatà, Akmarawu wyà, kekon hatà, Txesusu.

25 Onà wyaro haxa neyukye hatà, Akmarawu. Koknà y, onà wyaro oyexetxhàyamo muhutwen hamà, kekon hatà. Àwayehpàra rma hak oyehtoko, teryehorye rma haxa mehxakonà, omoro, kekon hatà. Rasru haxa ryhe, ohxehra rma haxa ne-hxakonà, kekon hatà, Akmarawu. Amnye rma teryehotanàhsom me harha naha, noro ha, tano. Omoro haxa ryhe, teryewhamnohsom me harha manaha, kekon hatà, Akmarawu, kekon hatà, Txesusu.

26 Onà wyaro uhutwamohsehe xarha, owya, kekon xarha tà, Akmarawu, tkatxhonkemà rotho wyà. Kamrakataw naha, ewtarà ymo wyarono, wahkotonu ytxoho ymo, kekon hatà. Àro ke, àwetohra ro mak natxhe ha, tanon komo, ohyakanye. Àwetohra rma rha manatxhe ha, omnyam xarha, amna hyaka, kekon hatà, Akmarawu, àwyà, kekon hatà, Txesusu.

27 Onà wyaro nkekón hatà, noro ha, Akmarawu wyà. Tamutho y, Rasru ànyahko xaxa hampànà, royanan komo hyaka, kekon hatà. **28** Tehxemà rma mokyamo, rowtà komo, 5 komo, kekon hatà. Nyamoro hyaka noro ànyahko. Onà wyaro hak kano, àwyanye, kekon hatà. Eryewhamnohno ytxoho ro na otonàr kom hona mpànà xenytrox ha, kan haka, Rasru, àwyanye, kekon hatà, tkatxhonkemà rotho. Àro wyaro hak kano, àwyanye, onà ymo na omoknàr kom hona, kekon hatà, noro ha, Akmarawu wyà, kekon hatà, Txesusu.

29 Àna matà, kekon mak hatà, Akmarawu, àwya. Àhyawonye rma naha, Moyses heno nmenhotho. Khoryenkomò rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha, àhyawonye rma naha, kekon hatà. Àrwon kom hak yonytxatxowà, oyowtà komo, eryewhamnohno ytxoho ro na àtohra tehtxoho menye, kekon hatà, Akmarawu, kekon hatà, Txesusu.

30 Àna matà, tamutho y, Akmarawu y, kekon mak hatà, tkatxhonkemà rotho. Nyamoro heno nmenhotho yonytxahra natxow hana, kekon hatà. Tàhyakanye àwayehsahotho tontok haxa, noro yonytxetxhe hampànà, kekon hatà. Tàwyanye noro yonytxatxhe rma, anar me harha tanhànàthàyamo yonyatxhe hampànà, kekon hatà, noro ha, Akmarawu wya, kekon hatà, Txesusu.

31 Onà wyaro haxa nkekón hatà, Akmarawu, àwya. Nyamoro heno nmenhotho yonytxahra tehtokonye, àwayehsahotho yonytxahra rma rha natxhe hampànà. Àwayehxemo waye asanàmsahonhàrà rma yonytxahra natxhe hampànà, kekon hatà, Akmarawu, tkatxhonkemà rotho wya, kekon hatà, Txesusu.

17

*Tanhàn hokon me texem me natxow hamà toto
komo katxhàrà on ha.*

1 Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Tanhàn hokon me texem me natxow hamà, toto komo, kekon hatà. Àro hokon me txenyetho komo ryhe, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, kekon hatà,

Txesusu. ² Tanhàn hokon me harha bàryekomo yeryhera hak nahtxoko. Romryenon komo rma yeryhera hak nahtxoko, tanhàn hokon me harha. Àro hokon me harha tàwyanye txenynetokonye, ohxehra ro mak natxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro txeryhera ronye rma twayehnàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe. Tuna kwaka tånonàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe. Tohu ymo ke amusmexah me tånonàtokonye, àro wyaro rma twayehnàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu, tånhananàhrà ro komo wya.

³ Ohxe mpànà ehtxoko, kekon xarha tà, àwyanye. Oyowtà wya owàràhyakantokonye, noro eytxoko. Anar me harha tanhànàthàrà yonyan hana, noro ha. Anar me harha àwya xenyetxhe, oseryewhokatxoko, noro yanhànàtho hoko, kekon hatà, Txesusu. ⁴ Anatoko yake ro owàràhyaketxow hana, noro ha. Àro rma ho yake ro rma rha, onà wyaro nken hana, owyanye. Anar me harha ranhànàtho wenyaha, ken hana, yake ro rma rha, owyanye. Àro wyaro àwya katxhe rma, oseryewhokatxoko, noro yanhànàtho hoko, yake ro rma rha, kekon hatà Txesusu.

Khoryenkom hona xeny me nyhe amna txeryko katxhàrà on ha.

⁵ Onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo, 12 komo rma, Kohkomo wya. Khoryenkom hona xeny me nyhe amna txeryko, ketxkon hatà, àwya.

⁶ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Kohkomo. Anatoko Khoryenkom hona menyatxow hana, atxke txko rma, natà txko

wyaro rma, mostakna nathàrà txko wyaro rma. Atxke txko noro hona owyanye xenyetoko rma, eryehokano meryatxhe rma, noro yano me mak ha, kekon hatà. Oyuyukyatxhe hampànà, wewe ymo, amoryera ymo, moro ymo. Owyanye, emorurakako, osowaxehtok harha tuna ymo kwaka, katxhe rma, oyoyukyatxhe hampànà, moro ymo, atxke txko Khoryenkom hona owyanye xenyetok mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomо eyuhtukatxoko katxhàrà on ha.

⁷ Àsok hana ayanoto ro komo manotometxow ha, kekon hatà. Anatoko amararàn kom hok ehxe mànyakyatxow hana. Owoknà komo yonyàr hoko ehxe mànyakyatxow haxa hana, kekon hatà. Àhok ehxemetho komo nomokyatxow harha mà, omàn kom yaka. Omokàtxhenye rma, onà wyaro kahra manatxow hamà, àwyanye. Eryewtatxoko txko ha, emtakmaxe, rakoro, kahra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ⁸ Onà wyaro haxa màketxow hamà, àwyanye. Ronyahrà enyhoryetxoko hxa ha, màketxow hamà. Owomun komo awnuhtxoko hxa ha, ronyahrà sohtxoko hxa ha, màketxow hamà. Amnye memtakmetxhe omnyamo, ryemtakmatxhe mak ha, màketxow hamà, ayanoto ro komo wya, kekon hatà, Txesusu. ⁹ Àwyanye oyoyukutxhenye rma, onà wyaro kahra manatxow hamà. Hàà, àna txko rma, uro txko mewakryetxowà, kahra manatxow hamà, àwyanye, ayanoto ro me esnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.

¹⁰ Ayanoto komo wya oyoyuhtoho komo wyaro, Khoryenkomо eyuhtukatxoko, omnyamo, omeroron hoko, kekon xarha tà. Owyanye eyuhtukatxhe

rma, onà wyaro katxoko, àwya. Apa y, anhà rma amna, oyoyuknyehnà, katxoko. Amna oyoyukhormehe mak ha katxoko, àwya, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Hunmata ymo yawonotho komo yonyho-ryyetxhàrà on ha.

¹¹ Taa. Asama yarye tetxkonà rma hatà, Txesus komo, Xerusaryen hona. On ho nehxakon hatà, Samarya yamtarà. Mon ho nehxakon hatà, Karyeryeya yamtarà. Àrakataha tetxkon hatà.

¹² Owto hahnoke ehtokonye, àhyakanye nomokyatxkon hatà, toto komo, 10 kom hatà. Hunmata ymo yawon komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Moxe nyhe txko horohtxownà hatà. ¹³ Teryewrye ro nàrwonàmtxownà hatà. Txesusu y, khananàhnye y, ketxkon hatà. Amna hnàn yaw exko ketxkon hatà. ¹⁴ Tàwya xenyetxhenye rma, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Àtoxoko, Khoryenkom mòn yonye ro komo hyaka, kekon hatà. Osonyhotatxko ha, àwyanye, kekon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà. Tàtonàr kom me rma nenyhotatxownà hatà. Hunmata ymo yawohra harha nehxatxkon hatà.

¹⁵ Horohye hatà, ukukur komo, towenyxa mak hatà. Tàwya tonyhotatho yonyetxhe rma, horohye hatà, noro marma mak ha. Nomokye harha tà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkom, kekon hatà, teryewrye ro hatà. ¹⁶ Tano me ro rma nehurkay hatà, Txesusu yakrataka. Uro txko menyhoryeno. Ohxe xaxa manaha, kekon hatà, àwya. Samaryayana ryhe mok nehxakon hatà, Xuknewyanahnà rma hatà.

¹⁷ Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu. 10 mehra kat nahtxoko, enyhotaxemo komo, kekon hatà. Henta haryhe 9 komo. ¹⁸ Omokhàra natxow hamà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kahra natxow hamà, 9 komo, kekon hatà. Moson marma nomokno hamà, Xuknewyanahnà rma nomokno hamà kekon hatà, Txesusu. ¹⁹ Onà wyaro nkekón xarha tà, noro wya, hunmata ymo yawonotho wya. Asanàmko harha, kekon hatà, àwya. Ohxe àtoko. Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Txesusu wya yukryeka hona harha tomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

²⁰ Taa. Onà wyaro nketxkon hatà, Farysew kukur komo, Txesusu wya. Àsokentoko nomokyano, Khoryenkomo, kàkayaryet kom me tehtxoho me, ketxkon hatà, àwya.

Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onenyehtor kom me nomokyaha, Khoryenkomo, akayaryet kom me tehtxoho me, kekon hatà. ²¹ Xenytxoko, moson ha kàkayaryet komo, katxho mehra nomokyaha. Mokro ha kàkayaryet komo, omohsaho rma, katxho mehra rma rha nomokyaha, Khoryenkomo, kekon hatà. Awawonye rma naha, akayaryet komo, Khoryenkomo nànyaketxho rma, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

²² Onà wyaro nkekón xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Amnye Toto me Enusaho yomoknàr xe rma haxa manatxhe hampànà, kekon hatà. Omoko hxa ha màketxhe hampànà. Omokhàra

mak na ha ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
²³ Onà wyaro nketxhe rma haryhe, toto komo, owyanye. Nomokyak haxa hatà, Toto me Enusaho, mono nay hatà, ketxhe rma haryhe, owyanye. Tan na ha, omohtxoko xenyxe, ketxhe xarha, anar komo, owyanye. Àtohra mpànà ehtxoko, akoronye, kekon hatà, Txesusu. ²⁴ Onà wyaro haxa ryhe nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho. Toto komo nenytxehkanàr me mpànà nomokyaha ha, omeroron komo nenyàr me mak ha. Àsok tonyxem me hana nay ha, sasa ha, kekon hatà. Sasa tatoko rma, tonyxem me rma haxa nay hamà, kahe ratokoko. Tawasnye rma haxa tonyxem me nay hamà, sasa. Àro wyaro rma rha, tonyxem me rma haxa mpànà nomokyaha ha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.

²⁵ Wahoro htxero teryewhamnohsom me rma haxa na ha hampànà, noro ha, thenyehra rma haxa mak ha, kekon xarha tà. Noro xanomkah-nohyatxhe hampànà, toto komo, amnyeno rma komo. Amnye haxa nomokyaha harha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.

²⁶ Nowe heno yehtoko tuna ymo yomokàthàrànhàrà wyaro nomokyaha hampànà, kekon hatà. ²⁷ Àsok hana nehxatxkon ha, nyamoro heno ha, kekon hatà. Tuna ymo yomokhàra ro rma haka, tànyahrà kom hoko nehxatxkon hamà. Thehtanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà. Tànyontanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà, kekon hatà. Tkanawarà ymo kom yaka Nowe heno komo yosonkahàtxhe rma, nomokye hatà, tuna ymo. Toto heno komo yanàhnohtàkay hatà.

Àro wyaro rma rha àhoko toto komo yehtoko, nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.

²⁸ Àsok hana nehxatxkon ha, Ryo yehtokon heno kom ha, kekon xarha tà. Àro wyaro rma rha àhoko nehxatxkon hamà, nyamoro heno xarha. Tànyahrà kom hoko nehxatxkon hamà. Twarawantanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà, Bararàn komo homonàr hoko xarha nehxatxkon hamà. Bàn komo yenyàr hoko xarha nehxatxkon hamà, kekon hatà, Txesusu. ²⁹ Sa, nenmahye haxa hatà. Àro rma ho Soknoma hoye toy hatà, Ryo. Àro rma ho nomokye hatà, weheto ymo, kahe yaye. Toh me nehurkay hatà, tatahxem me rma hatà, kekon hatà. Toto heno komo yanàhnohtàkay hatà, àro ymo ha. ³⁰ Àro wyaro rma rha àhoko toto komo yehtoko, nosonyhehe hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.

³¹ Noro yomohtoho ho akatxho kom horà àtohra mpànà ehtxok ha, kekon xarha tà. Màmyaye oyehtokonye, omàn kom yaka harha àtohra mpànà ehtxok ha. Akatxho komo yanàr horà àtohra ehtxoko, kekon hatà. Amararàn kom hoko oyehtokonye, eramahra mpànà ehtxok ha. ³² Ryo hetx heno yeramatxhàrànhàrà hutwahkahpàra ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

³³ Tekrunhotxahke oyehtokonye, awayehyatxhe xak mak hampànà. Awayehrà komo xehra rma oyehtokonye, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Tosoxanomkahnohsom me oyehtokony haxa, mekrunhetxhe harha

hampànà. Awayhàtxhenye rma, karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

³⁴ Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Noro yomohtoho ho, kohsaya àto rye nàñàkyatxow hana, toto komo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà na ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom me mpànà na ha, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Àto rye xerye kyatxow hana, woràskomo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà na ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom me mpànà na ha, kekon hatà, Txesusu. ³⁶ Àto rye bararàñ kom hoko natxow hana, toto komo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà na ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom me mpànà na ha, kekon hatà, Txesusu.

³⁷ Amna yohà y, henta ryhe tànomsom komo yosarà naye, ketxkon hatà, àñhananàhrà ro komo. Henta ryhe tànomsom komo yosarà naye, ketxkon hatà. Kuknonano me haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Henta ya hana nohsamnohyatxow ha, kwatxenama kom ha, kekon hatà. Àmataxahothe hyaka nohsamnohyatxow hamà. Àro wyaro rma rha atxke ehxemotho komo hyaka nomokyaha hampànà, anàhnohtàkany komo, kekon hatà, Txesusu.

18

Tàmryenon komo yoyukyaha ha Khoryenkomo katxhàrà on ha.

¹ Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Nekarymay hatà, tànhananàhrà ro komo wya, Khoryenkomo yakoro tàrwonyemà ro me ehtxoho menye, amotohpànà ro me ehtxoho menye.

² Onà wyaro rma nkekón hatà, àwyanye. Owto hon komo yoh me nehxakon hatà, toto, horykomo, kekon hatà. Onytxano ynye ro me nehxakon hatà. Ukurunkahnà me Khoryenkomo yonyhera mak nehxakon hatà, noro ha. Ukurunkahnà me rma rha toto yonyhera nehxakon xarha tà, kekon hatà, Txesusu. ³ Noro yowto ho nehxakon hatà, wosà, enyonkaxaho. Norotho yeryewhamnohyakon hatà, anaro toto, àxanhànà, kekon hatà. Àro ke emahona ro nomokyakon hatà, wosà, horykomo hyaka, owto hon komo yohà hyaka. Uro ukurunhoko, roxanhàn hona, kekonà roro hatà, àwya, kekon hatà, Txesusu. ⁴ Noro yoyukhura mak nehxakon hatà, horykomo, mex hatà. Mex ehxah me nehutway harha tà, tàhnawo, kekon hatà. Uku-runkahnà me Khoryenkomo yonyehnà uro kekon hatà, tàwya rma. Ukurunkahnà me rma rha toto yonyehnà uro, kekon hatà. ⁵ Mosonà wosà weyukyan mak hamà, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. Mosonà ukurunhen hamà, àwya rakryehkanàr ke mak ha, kekon hatà, tàwya rma. Ukurunhohra rma ryehtoko, ramotohkatxehken hamà, rakoro tárwonyemà ro me tesnàr ke, kekon hatà, horykomo, tàwya rma, kekon hatà, Kohkomo.

⁶ Horykomo yehutwatxho menytxatxowà, kekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Yaworonohnà ro me nehxakon hatà, noro ha. Wos yoyukye haxa mak hatà, kekon hatà, Kohkomo. ⁷ Noro yoho rma haxa támryenon komo yoyukyaha ha, Khoryenkomo. Emahona ro noro yakoro nàrwonatxhe roro mak ha, nyamoro ha, anar komo wya teryewhamnohrà

komo ke. Nyamoro kurunhohra rma kat naye, Khoryenkomo, owyanye, kekon hatà. Mex katà nàramamyano. ⁸ Àna matà, amamehra kurunhetxow hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Yukryeka hona harha Toto me Enusaho yomoknàtoko, yakehra natxhe hampànà, àhonà xeny komo, kekon hatà, Kohkomo, tåñhananàhrà ro komo wyà.

Enyhoru xaxa uro ha kany komo hananàhàthàrà on ha.

⁹ Àto nehxatxkon xarha tà, anar komo. Enyhoru xaxa uro ha kany komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Atxke natxhe anar komo kany komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Nyamoro wya ryhe, kuknonano me xarha onà wyaro nkekón hatà, Txesusu.

¹⁰ Khoryenkom mán yaka totxownà hatà, toto komo, asako, kekon hatà. Anaro, Farysew me nehxakon hatà. Anaro, txenyeru yahosnye ro me nehxakon hatà. Khoryenkom yakoro àrwonàmso totxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. ¹¹ Onà wyaro nàrwonàmye hatà, Farysewu, tåhnawo. Apa y, amna horyenà ro omoro ha, kekon hatà, tåhnawo. Ohxe xaxa manay hamà, rohoko, anhà komo wyarohra ryesnàr ke, kekon hatà. Apa y, toto komo katxhoho yany me natxhe, anar komo. Nyamoro wyarohra wehxaha, uro, kekon hatà, Farysewu, kekon hatà, Txesusu. Apa y, àme ryehra natxhe, anar komo, toto kom hoko. Nyamoro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà. Apa y, anaro komo hetx hoko natxhe, anar komo. Nyamoro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà. Apa y, moson ha txenyeru

yahosnye ro hamà, noro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà, Farysewu, kekon hatà, Txesusu.

12 Apa y, amna yweronàhyamatxho yawo ro wehxaha uro. Tatahyehnomaxemà ro me wehxaha. Rotxenyerun hoye desmu yàmnye ro me xarha wehxaha. Àro wyaro amna yweronàhyamatxho yawo ro rma haxa wehxaha, apa y, kekon hatà, Farysewu, tàhnawo, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

13 Àsok haxa hana nehxakon ha, txenyeru yahosnye ro ha, kekon xarha tà. Mox nehxakon hatà. Osompothàrà ro mak nehxakon hatà, norohnàtho me tosonyàr ke, kekon hatà. Nosowankahekon hatà, tanhànàthàr hoko toseryehokanàr ke. Onà wyaro marma nkekón hatà, noro ha. Apa y, amna horyenà ro omoro ha. Anhà haxa urotho. Apa y, rohnàn yaw exko, kekon marma hatà, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

14 Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Txenyeru yahosnye ro ryhe, bàn yaka harha tàtontoko, onà wyaro katxho me nehxakon ha, Khoryenkomo wya. Ronenyhoryetxho me haxa manaha, rowya, katxho me nehxakon ha, Khoryenkomo wya. Àro wyaro katxho mehra mak nehxakonà, anaro, Farysewu, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Ehonomnà me oyosonyetokonye, norohnàtho me harha oyeryatxhe hampànà, Khoryenkomo. Norohnàtho me haxa oyosonyetokonye, ehonomnà me harha oyeryatxhe hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.

Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà rohyaka

katxhàrà on ha.

¹⁵ Thokyamo txko yokyatxkon hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Mosonà txko hona ayamorà txeryko tawro xe nehxatxkon hatà, àwya, ohxe texem me esnàr kom horà. Tàwyanye xenyetxhenye rma, horohkatzownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. ¹⁶ Nekhotxownà rma hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekón hatà, tànhananàhrà ro komo wyá. Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà, rohyaka, kekon hatà. Àhorohkahranje ehtxoko. Moxamo txko wyaron komo ryhe, Khoryenkomo mryenon me natxhe, kekon hatà, Txesusu. ¹⁷ Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Akayaryet kom me Khoryenkomo yesnàr xe oyehtokonye, bàryekomo wyaro norohnàtho me xaxa mpànà osonytxoko, kekon hatà. Àro wyarohra oyehtokonye, noro mryenon mehra ro mak manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wyá.

Tkatxhonkemà hananàhàthàrà on ha.

¹⁸ Àto nehxakon hatà, toto, horykomo. Xuknewyana yoh komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Onà wyaro nkekón hatà, noro, Txesusu wyá. Khananàhnye y, enyhoru ryhe omoro, kekon hatà. Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu wyá.

¹⁹ Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Àsok tawro enyhoru ryhe omoro màken harha, rowya, kekon hatà, àwya. Khoryenkomo ryhe, enyhoru me naха, noro marma mak ha. Enyhoru mehra

ro mak natxhe ha, toto komo, kekon hatà, Txesusu. ²⁰ Karyhe roro harha oyesnàr xe oyehoko, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye manaha. Onà wyaro katxho komo hutwahra kat manaye, anar komo hetx hokohra ehtxoko katxho rma, toto yotahahra ehtxoko katxho xarha, toto katxho yarhàra ehtxoko katxho xarha, toto hoko àtemarontahra ehtxoko katxho xarha, toyuh som me xenytxoko, oyàm komo, oyon kom xarha, katxho xarha. Àro wyaro katxho kom yawo ro tehxorye manaha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

²¹ Onà wyaro neyukye hatà, horykomo. Àro wyaro katxho kom yawo ron uro, kekon hatà. Romryen yaye ro rma àro wyaro katxho kom yawo ro ehxah uro, kekon hatà.

²² Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkek onà wyaro nkek hatà, Txesusu, àwya. Khoryenkomo yoyuhtukahra hak manaha, kekon hatà. Onà wyaro xaxa mpànà exko ha, noro yoyuhtukatxho me. Akatxhothàrà támko, omeroro, txenyeru hona. Txenyeru rma támko xarha, toto komo wya, àkatxhomnà komo wya, ànyahpàn komo wya, kekon hatà. Àro wyaro exko hampànà, kahe yawo towakryexem me oyehtxoho me. Àro wyaro oyetxhe rma, rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

²³ Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay hatà, horykomo, tkatxhonke rma haxa tesnàr ke hatà. ²⁴ Ekhokaxaho rma yonyey hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkek xarha tà. Tkayaryet kom me Khoryenkomo hutwahra natxow hamà, tkatxhonkem komo, kekon hatà. Krawame mak

natxhe, noro mryenon me harha. ²⁵ Arkurya yowtarà txko yarye àtohra nay hamà, kameru ymo. Krawame rma haxa nay hamà, àtoho, hory me ymo esnàr ke, kekon hatà. Àro yarye noro toho yoho rma haxa krawame natxhe, tkatxhonkem komo, Khoryenkomo mryenon me harha, kekon hatà, Txesusu.

²⁶ Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton komo. Àsok tawro harha, ketxkon hatà. Tonyhoryexem komo ehxera natxow hamà. Àsoken kom katà tonyhoryexem me natxowà, ketxkon hatà, Txesusu wya. ²⁷ Onà wyaro haxa nkekong hatà, noro, àwyanye. Tonyhoryetxho kom hoko tehnyaxem me natxhe ha, toto komo. Khoryenkocom haxa ryhe, ehnyahnà ro me mak na ha ha. Ehonomnà xaxa kax mak na ha ha, kekon hatà, Txesusu.

²⁸ Onà wyaro nkekong hatà, Petru, àwya. Amna ryhe, amna yomyawonotho nànomye, ayakoro amna toho me, kekon hatà, Petru.

²⁹ Àsok hana natxow ha, romryenon kom ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro natxow hamà. Anatoko bàñathàyamo nomyatxow hana. Anatoko thetbenhàyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Anatoko towtanhàyamo nomyatxow hana. Anatoko tàyamànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko tàyonanhàyamo nomyatxow hana. Anatoko thokuthuyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Omeroro rma nànomyeatxow hana, tàwyanye àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkocom ha, katxho rma yokarymatxho me, kekon hatà. Onà

wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. ³⁰ Nyamoro ryhe, towakryexem me rma haxa mpànà natxhe ha, kekon hatà. Amnye rma, tano rma hak tehtokonye, thenyehra towakryexem me mpànà natxhe ha, tànànomàthàyamothe yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Amnye xarha, karyhe roro mpànà natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

³¹ Taa. 12 komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. Xerusaryen hona tåttxow hamà, kekon hatà. Åto teryewhamnohsom me na ha hampànà, Toto me Enusaho, àmenhosahonhàrà yawo ro tehtxoho me, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawo ro tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu. ³² Tahohsosom me na ha hampànà, noro ha, Xuknewyanahnà komo wya. Nyamoro rma newnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Atxke rma haxa neryatxhe xarha hampànà. Noro horye netahtetxhe xarha hampànà, kekon hatà, Txesusu. ³³ Nàhpokyatxhe xarha hampànà. Yahkotohen hona namoyathethxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe nasanàmyaha harha hampànà, noro ha. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu.

³⁴ Àro wyaro katxho hutwahra mak nehxatxkon hatà, 12 komo. Nenkukmetxkon mak hatà. Uhutwamohsohra rma nehxakon hatà, Txesusu, àwyanye.

Enhunu rotho yontanàhàthàrà on ha.

³⁵ Taa. Owto hahnohyatxkon hatà, Txesus komo. Xeryko rma àro hatà, owto. Owto màhto nehxakon hatà, toto, asama yahetawo rma hatà. Enhunu ro rma mok nehxakon hatà. Uro nyhe txko rotxenyerun ha kanye ro me nehxakon hatà, toto komo wya. ³⁶ Tàhyaha àtonàr komo yonytxekon hatà, noro ha. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo, noro hyaha tåtosom komo rma. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà. Àsok tawro àro wyaro tettowà, toto komo, kekon hatà. ³⁷ Txesusu nomokyaha, ketxkon hatà, àton komo, àwya. Nasarye honotho rma nomokyaha. Kàhyahanye tehe, ketxkon hatà.

³⁸ Àro ke, teryewrye ro nàrwonàmye hatà, noro. Hay, Txesusu y, kekon hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko, kekon hatà, teryewrye ro hatà. ³⁹ Neytxownà mak hatà, toto komo, wahorón komo. Tatàknye exko, ketxkon hatà, àwya. Tatàknye exko. Noro nàrwonakonà rma haxa mak hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko, kekonà rma haxa mak hatà.

⁴⁰ Kràk, horohye hatà, Txesusu. Noro hak sohtxoko, rohyaka, kekon hatà, toto komo wya. Tàhyaka sokàtxhe rma, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwya. ⁴¹ Àsoke oyinyàr xe manaye, rowya, kekon hatà. Rohà y, kekon hatà. Rontanàhrà xe wehxaha, owya, kekon hatà. ⁴² Kontanàhno hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Tonke harha manaha, rohona owya xenyàr ke, kekon hatà. ⁴³ Àtoko rma tonke harha nehxakon hatà, enhunu rotho. Txesus yakoro toy hatà. Ohxe xaxa nay hamà,

Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro rma rha nektxkon hatà, toto komo xarha, xenyenhàyamo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà, omeroro.

19

Sakew mànyaka Txesus tothàrà on ha.

¹ Àpo, Xeryko hona nahatakay hatà, Txesusu. Owto horye tekon hatà. ² Àto nehxakon hatà, toto. Sakewu rma noro hatà. Txenyeru yahosnye ro komo yohà rma mok nehxakon hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà. ³ Onokà ryhe Txesusu, kekon hatà, tàhnawo. Xenyàr xe nehxakon hatà. Thenyehra mak nehxatxkon hatà, toto komo. Àro ke, Txesusu yonyhera nehxakon hatà, Sakewu, kawohra tesnàr ke hatà. ⁴ Àro ke, Txesus komo ywaho toy hatà, karyhe hatà. Wewe horye nekayàmye hatà, tàwya ohxe Txesusu yonyàr horà. Wewe màtkoko tomohsom me nehxakon hatà, Txesusu.

⁵ Àsna tomokàtxhe rma, nosompotày hatà, Txesusu. Sakewu y, kekon hatà, àwya. Ohtok ha, amamehra. Omán yaka àtehe hampànà, hawana me, kekon hatà, Txesusu. ⁶ Àtoko rma nàhtoy hatà, Sakewu. Teryehorye rma haxa Txesusu yarày hatà, bàn yaka.

⁷ Nàrwonatxkon mak hatà, toto komo, Txesus hoko. Sakew yakoro àtonàrà yonytxownà hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà. Atxke naha mosonà katxho màn yaka ton hamà, ketxkon hatà. Hawana me ton hamà, noro ymo màn yaka, ketxkon hatà, toto komo.

⁸ Onà wyaro mak kekon hatà, Sakewu, Kohkomo wya, toto komo nenytxanàr me hatà. Rohà y, kekon hatà. Rokatxho hoye wàmyaha, àkatxhomnà komo wya. Yake nyhe wàmyaha, àrakataha tehxe ro, kekon hatà. Àsok tawro hana. Atxke wehxan hamà, rowya toto komo yonkuhtonàr ke. Rowya àtxenyerunuthuyamo yahosnàtoko, eho nyhe wahohsakonà, kekon hatà. Roh komo rwonàmàthàr yawo rohra eho nyhe wahohsakonà, toto komo txenyerunutho. Àro wyaro ryexetxhàr hoye ro atxke wehxan hamà, kekon hatà. Àro ke wàmtàhkehe harha, àwyanye. Àro marmahnà wàmyaha. Eho rma haxa wàmyaha. Wàmyaha xarha. Wàmyaha xarha. Wàmyaha xarha. ⁴ me rma wàmyaha, àwyanye, kekon hatà, Sakewu, Txesusu wya.

⁹ Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu. Amnye rma Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha na, mosonà, kekon hatà. Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha na. Àsok tawro hana. Akmaraw heno yohamàtho me nay hamà, noro xarha, kekon hatà. Àmàn yawon komo xarha, Khoryenkomo nenyhoryetxho me rma rha natxhe, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Enyhoruhnu komo yohony me nomokye, Toto me Enusaho, kekon hatà. Àro wyaron komo yonyhoryeny me nomokye, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tanoto komo yowakryexe tomo-hoho yokarymatxhàrà on ha.

¹¹ Àro wyaro katxho yonytxatxownà hatà, toto komo. Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà,

Txesusu. Xerusaryen màhto nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nehwetwxkonà rma haryhe tà, toto komo. Mexehra kàkayaryet kom me nosonyhen hamà, mosonà, Khoryenkomo nànyaketxho, ketxkonà rma haryhe tà, Xerusaryen màhto Txesusu yesnàr ke mak hatà. Yaworohra mak nehwetwxkon hamà. Àro ke, kuknonano me onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye.

12 Toto komo kayaryet me texem me nehxakon hatà, horykomo, kekon hatà. Àro ke toy hatà, anar komo hyaka, monyen komo hyaka. Nyamoro ryhe, toto komo kayaryet me noro yeny me nehxatxkon hatà, kekon hatà. Àro ke àhyakanye toy hatà, àwyanye toto komo kayaryet me tetxoho me. Amnye toto komo kayaryet me harha tomohsom me nehxakon hatà, towto hona harha, kekon hatà, Txesusu.

13 Towto hoye tåtohra ro rma haka, tanoto komo yanyekye hatà. 10 me nanyehtxownà hatà, kekon hatà. Txenyeru yàmye hatà, 10 me hatà, àwyanye. 1 me rye rma nàmye hatà, towenyxanye, 10 komo wya. On ha rotxenyerunu, kekon hatà, àwyanye. On hona rotxenyerunu xarha ahohtxoko, twarawantaxemà ro me oyesnàr kom ke, kekon hatà, horykomo. Romokhàra ro rma haka àhoko roro ehtxoko, owyanye thenyehra nyhe rotxenyerunu yahohtoho me, kekon hatà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu.

14 Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà, horykomo. Noro xehra mak nehxatxkon hatà, ewto hon komo, kekon hatà, Txesusu. Àro ke noro mahyaka tkukur komo nyahtxownà hatà,

monyen komo hyaka. Amna kayaryet me noro yesnàr xehra amna nahe kaxe nànyahtxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. ¹⁵ Àkayaryet kom me noro yetxownà rma hatà.

Taa. Amnye nomokye harha tà, horykomo, towto hona harha, kekon hatà. Tomokàtxhe rma, tanoto komo yanyekhoy hatà, tàhyaka. Txenyeru yahosnyenhàyamo rma yanyekhoy hatà. Àwyanye tàtxenyerunu yahosàthàrà hutwanàr xe nehxakon hatà, kekon hatà, Txesusu. ¹⁶ Wahoro htxero nomokye hatà, anoto komo kukuru. Rohà y, kekon hatà. 1 txenyeru hona rma 10 me wahohsako, otxenyerunu, rowarawantanàr ke, kekon hatà, àwya, kekon hatà, Txesusu. ¹⁷ Hàà, ohxe mehxak hamà, kekon hatà, horykomo, àwya. Ranoto me yaworo mehxak hamà, rotxenyerun hoko, yakenohnà txko hoko rma, kekon hatà. Àro ke, 10 me owto yoh me keryaha, omoro, kekon hatà, horykomo, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu. ¹⁸ Àhona nomokye hatà, anaro, anoto xarha. Rohà y, kekon hatà. 1 txenyeru hona rma 5 me wahohsako, otxenyerunu, rowarawantanàr ke, kekon hatà, noro ha, àwya, kekon hatà, Txesusu. ¹⁹ Hàà, 5 me owto yoh me keryaha, omoro, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.

²⁰ Nomokye hatà, anaro, anoto xarha. Rohà y, kekon hatà. On harha otxenyerunuthuru, onàmàthàràtho rma, 1 rma, kekon hatà. Wom ke àkaramyako. Ohxe weryaknano, atarymanàr hona, kekon hatà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. ²¹ Àro wyaro ohxe weryaknano, ohona roseryehrà ke mak ha, kekon xarha tà, horykomo wya. Àsok

tawro hana. Tanàhnohso ro amna manotomehe, omoro, kekon hatà. Ohoye rohra, amna hoye ro haxa, akatxhontehe. Àro wyaro rma rha anyahteh xarha, kekon hatà. Àro ke koseryehyako, ohona. Otxenyerun ke rowarawantanàr xehra wehxaknano, ohona roseryehrà ke, kekon hatà, noro ha, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. ²² Onà wyaro haxa neyukye hatà, horykomo, kekon hatà. Atxke mehxak hamà, owya ranweknàr ke, kekon hatà, noro wya, tanoto wya. Atxke oyexetxhàrà uhutwamohsehe, owya, orwonàmàthàr hoye ro mak ha, kekon hatà, horykomo. Tanàhnohso ro amna manotomehe màkano, rohoko, kekon hatà. Ohoye rohra, amna hoye ro haxa, akatxhontehe, anyahteh xarha, màkano, rohoko, kekon hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rohutwanye me manay hamà, kekon hatà. ²³ Àro ke, àsok tawro rotxenyerunu yàmpàra mexeye, txenyeru hokino ro komo wya, kekon hatà. Txenyeru yehetho yàmnye ro me natxow hamà, nyamoro, kekon hatà. Tàhyawonye rotxenyerunu yehtok haxa, rowya harha tàmràtho haryhe àwyanye, eho nyhe tàmràtho haryhe àwyanye, romokàtxhe harha, kekon hatà, horykomo, noro wya, tanototho wya, kekon hatà, Txesusu.

²⁴ Àto nehxatxkon hatà, anar komo, anoto komo xarha. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, horykomo, àwyanye. Rotxenyerunutho atxok ha, noro hyaye, anhàtho hyaye, kekon hatà. Anaro wya ryhe tàmtxok harha. 10 me ahosnyenhàrà wya rma tàmtxoko, kekon hatà, horykomo, tanoto

komo wya. ²⁵ Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nyamoro ha, àwya. Amna yohà y, tàtxenyerunke rma nay hamà noro ha. 10 me rma nay hamà, àhyawo, ketxkon hatà. Tàmporyehra nay hamà, àwya, tàtxenyerunke rma haxa esnàr ke, ketxkon hatà, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu.

²⁶ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, horykomo. Tkatxhonke rma oyehtokonye, thenyehra nyhe mahohsatxhe xarha, akatxho komo xarha, kekon hatà. Àkatxhomra oyehtokony haxa, ahohsàra ro mak manatxhe hampànà. Akatxhothàyamo rma, yakenohnàtho txko rma, natarymatxehkehe hampànà, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha, towakryexem me xarha natxhe, Khoryenkomo newakryetxho komo, noro yoyuknyenhàyamo. Àro wyaro rma rha, ewakryehnà me rma natxhe hampànà, ewakryehnàtho komo, noro yoyuknyehnànhàyamo, kekon hatà, Txesusu.

²⁷ Onà wyaro nkekón xarha tà, horykomo, tanoto komo wya. Àsok hana nehxatxkon ha, roxanhàn kom ha, kekon hatà. Tkayaryet kom me ryesnàr xehra nehxatxkon hatà, kekon hatà. Àro ke suhtatxko ha, xaro. Etahatxok ha, ronenyàr me, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha natxhe hampànà, Khoryenkomo xanhàn komo, roxanhàn komo rma, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Xerusaryen hona Txesusu yahatakatzhàrà on ha.

28 Àro wyaro tàwya katxhe rma, wahoro toy hatà, Txesusu. Xerusaryen hona tekonà rma hatà. Akoro rma tetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.

29 Anaro rha owto txko hahnointxownà hatà, Betfaxe rma hatà, Betanya xarha hatà. Orye-fera yàhàn mahotur hono rma àro ha, Betfaxe, Betanya xarha. Àhahnoke rma tehtokonye, asako nànyahtxownà hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro kom hoye asako nànyahtxownà hatà.

30 Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. Owto hona àtotxoko, kekon hatà. Owto hona àtotxoko. Menyatxhe, àro hona, kekon hatà. Ayahatakatxhenye rma, xumentu mxekrà menyatxhe hampànà. Ewahtosaho rma menyatxhe. Toto komo, àmkawo àtotho mehra hak na, kekon hatà. Meweketxhe ha. Xaro mekyatxhe ha, kekon hatà, Txesusu. **31** Àsok tawro meweketxowà ketxow hana, toto komo, owyanye. Onà wyaro meyukyatxhe ha. Kohkomo, moson xe nay hatà, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wyà.

32 Àro ke totxownà hatà, nyamoro. Txesusu rwonàmàthàrà yawo ro rma haxa nenytxownà hatà. **33** Xumentu mxekrà yewekatxownà hatà. Àwyanye ewekantoko rma, onà wyaro nketxkon hatà, esom komo, àwyanye. Àsok tawro meweketxowà, xumentu mxekrà, ketxkon hatà. Àsok tawro meweketxowà, xumentu mxekrà. **34** Kohkomo, moson xe nay hatà, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, esom komo wyà.

35 Àro ke natxownà hatà, Txesusu hyaka. Nàmkayamtotxownà hatà, twomun komo ke. Sax,

dyerye, Txesusu yakryetxownà hatà, àmkakoso.
36 Asama yarye toy hatà, Txesusu. Asama yaka twomun komo yatxaraketxkon hatà, toto komo.

37 Xerusaryen hahnohtxownà haxa hatà. Orye-fera yàhàn yonàhtetxkon hatà, owto ymo hona. Enàhtonàr me rma neryehotetxkon hatà, Txesus yakoron komo, omeroro, thenyenohnà komo rma. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Txesusu yahoxetà yonyenhàyamo kax mak nehxatxkon hatà. Eryehokano ytxoho yonyenhàyamo kax mak nehxatxkon hatà, noro wya. **38** Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà, ketxkon xarha tà. Kàkayaryet komo rma mosonà. Towakryexem me xaxa hak nahko, mosonà, ketxkon hatà. Noro yano me teryehorye rma haxa natxow hamà, kahe yawon komo. Nyamoro rma, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kany me natxow hamà, ketxkon hatà, Txesus yakoron komo.

39 Àto nehxatxkon hatà, Farysew kukur komo, thenyenohnà kom wawo rma hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, nyamoro ha. Khananàhnye y, eytxoko, ayakoron komo, ketxkon hatà.

40 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Tatàknye moxam yehtoko, tohu txko haxa rwonàmràtho haryhe, rohoko, kekon hatà. Totohnà rma rwonàmràtho haryhe, rowakryenàr horà, kekon hatà, Txesusu.

41 Xerusaryen hahnoke rma haxa tehtoko, nosompotày hatà, Txesusu. Tàwya xenyetoko rma, nàratay hatà, owto hnàñ yawo rma haxa tesnàr ke

hatà, àhon komo hnàn yawo rma haxa tesnàr ke hatà.

⁴² Onà wyaro nkekón hatà, Xerusaryen hon kom hoko. Khoryenkomo nànyaketxho me rohutwahra natxhe, kekon hatà. Tonyhoryeny kom me rma rohutwahra natxhe. Teryehorye roro teny kom me rma rohutwahra natxhe, kekon hatà. Noro me rohutwanàr xe rma wehxaha haryhe, àwyanye. Rohutwahra mak natxhe, kekon hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. ⁴³ Amnye, waha me nomokyatxhe hampànà, àxanhàn komo. Owto watxan yaka nomokyatxhe hampànà, kekon hatà. Wahkotonon ytxoho yeryatxhe hampànà. Owto hon heno komo wahkotetxhe hampànà, àtonàr kom hona. Owto ymo mamtotàhktxhe hampànà, mexe rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁴ Owto heno yomtatkatxehketxhe hampànà. Tohu ymo heno mkawononkatxehketxhe hampànà, kekon hatà. Osomkawono ymo heno yarymatxehketxhe hampànà. Àhon heno komo xarha yanàhnohtàketxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro tanàhnohtàkaxem me natxhe hampànà, Xerusaryen hon heno komo, Khoryenkomo nànyaketxho me rohutwahra tesnàr komo ke, tonyhoryeny kom me rma rohutwahra tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

*Khoryenkòm màn yaye ukryunyemeknyo
yeryetxhàrà on ha.*

⁴⁵ Taa. Khoryenkòm mòn yaka nowomye hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon hatà, twarawantaxemà ro komo. Nukrunyemehtxownà hatà, Txesusu.

46 Onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà.

Toto komo rwonàmtoho ro me naha, romànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom mán hoko, kekon hatà. Àro rma manàhnohyatxok harha, omnyamo. Àsok tawro hana, àro yawo rma toto komo txenyerunutho yahosnàr ke, owyanye, temenyem komo wyaro owyanye ahosnàr ke, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

47 Emahona ro hananàhno ryakon hatà, Khoryenkom mán yawo. Noro wayehkanàr xe mak nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom mán yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha. **48** Noro yonytxetxkonà rma haxa mak hatà, toto komo, omeroro. Àro ke, noro wayehkahra rma hak nehxatxkon hatà, eh komo. Àsoke ryhe teryatxowà, noro ymo ha, ketxkon hatà. Uhutwahra rma nehxatxkon hatà.

20

Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha katxhàrà on ha.

1 Anatoko toto komo hananàhyakon hatà, Txesusu, Khoryenkom mán yawo. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, àwyanye. Àro wyaro àhoko ehtoko, àhyaka nomohtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom mán yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha. **2** Onà wyaro

nketxkon hatà, àwya. Oskarymako, amna wya, ketxkon hatà. Oskarymako, amna wya. Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha, on yaye, ketxkon hatà. Onokà ryhe, ukrunyemehtxoko keknano, owya, ketxkon hatà.

³ Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Uro htxero onà wyaro àkehe, owyanye royuhtoho me, kekon hatà. ⁴ Onok yano me aymomno ryakonà, Xowaw heno, owyanye, kahe yawon yano me katà, toto yano me katà. Uro eyuhtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

⁵ Àro ke nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma. Àsoke tketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke tketxowà. Kahe yawon yano me aymomno ryakon hamà noro heno, tketxow katà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, onà wyaro nken hamà, mosonà. Àsok tawro noro heno yoyukhura mehxatxkonà, ken hamà, kàwyanye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. ⁶ Àsok haxa katà tketxowà. Toto yano me aymomno ryakon hamà tketxowà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, toh ke kotahetxow hamà, toto komo. Kho-ryenkomò rwonà yokarymanye ro me haxa we nehxakon heno ha kany komo kax mak natxhe ha, toto komo, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

⁷ Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Hàà, àna hana, ketxkon hatà. Onok yano me hana aymomno ryakon ha, noro heno ha. Uhut-wahra amna naha, ketxkon hatà. ⁸ Uro xarha, oyoyukhuranye wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onok yano me hana ukrunyemeknyo

weryak ha. Oskarymahra ro mak wehxaha ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

Nat yony komo yanhanà yokarymatxhàrà on ha.

9 Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Xuknewyana yoh komo wya tàxanomkahnohtoho hutwamohsonàr xe nehxakon hatà. Àro ke, kuknonano me onà wyaro nkekón hatà, toto komo wya. Tànatàrà yeryey hatà, horykomo, kekon hatà. Ufa heno yonamye hatà. Amnye toto komo yomyaràhtoy hatà. Tànatàrà yony me nemyaràhtotxownà hatà, kekon hatà. Tàwyà emyaràhtotxhenye rma, toy hatà, anar komo yowto hona, monyen komo yowto hona. Mexe rma haxa àto nehxakon hatà, kekon hatà, Txesusu.

10 Amnye ehetawawo tanoto nyakye hatà, horykomo, tànatàrà yony komo hyaka. Àhyakanye nànyakye hatà, eher horà, kekon hatà. Ronatàrà yeher hoye mpànà monekhetxow ha, owya, kekon hatà, tanoto wya. Àro ke toy hatà, àhyakanye. Nàhpohtxownà mak hatà, nat yony komo. Akorohra rma nànyahtxownà harha tà, kekon hatà, Txesusu. **11** Amnye anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Norotho xarha hpohtxownà hatà. Atxke rma haxà netxownà hatà. Akorohra rma rha nànyahtxownà xarha tà, kekon hatà, Txesusu. **12** Amnye anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Noro heno yeheryamatxownà xarha tà. Narymatxownà hatà, nat waye, kekon hatà, Txesusu.

13 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tàwya rma. Àsok wehxano, kekon hatà. Àsok wehxano. Onà wyaro wehxan hamà, kekon hatà. Romur haxa ànyakyan hamà, àhyakanye, kekon hatà. Ronàhnànà txko ànyakyan hamà. Noro hona nenyatxow hana, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu.

14 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nat yony kom ha. Tàwyanye noro yonyetxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Moson hamà umuru, ketxkon hatà. Tàyàmànhàrà wayhàtxhe, nat yoh me harha nay hamà, umurunhuru kaxe, ketxkon hatà. Àro ke norotho tetahatxe, norohnà harha kàwyam harha nat yoh me kehtxoho menye, ketxkon hatà, tàwyanye rma, kekon hatà, Txesusu.

15 Àro ke, noro heno yarymatxownà hatà, nat waye. Netahatxownà hatà. Wayehye hatà, noro heno, kekon hatà, Txesusu.

Àsok hana nyamoro heno ymo yeryan ha, horykomo, kekon hatà. **16** Nyamoro heno ymo yotahaxe nomokyan hamà, kekon hatà. Netahetxow hamà. Anar komo yomyaràhthen hamà, tànatàrà yony me harha, kekon hatà, Txesusu.

Tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon mak hatà, àton kukur komo, Xuknewyana yoh komo rma. Àna matà, nyamoro yotahahohra hak nahko, horykomo, ketxkon hatà. Àro wyaro nketxkon hatà, onà wyaro tehutwanàr komo ke. Kukuknon kom me nat yony komo yanhànà yokaryman hamà, mosonà, ketxkon hatà, tàhnawonye.

17 Nenytxehkatzownà mak hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekón xarha tà, àwyanye. Àsok hana nken ha, àmenhosahonhàr ha, kekon hatà. Onà wyaro nken hamà.

Toh xanomkahnohnye komo wyaro, noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo. Noro ryhe, ehonomnà me harha mpànà na ha ha. Nàmno yetxehà wyaro, ehonomnà me noro yeryaha hampànà, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu. **18** Àsok hana tehxan ha. Anatoko tehurken hana, tohu ymo hona. Totàkràskèn hana, toh hona kehurkanàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha, noro xanomkahnohnye heno komo natanàhnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Anatoko keryemnukyan hana, tohu ymo, khona tothahrà ke mak ha. Àro wyaro rma rha tàxanomkahnohnye heno komo yanàhnohyaha hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.

Txenyerun kom hoye tàmporye naye Sesa wya katxhàrà on ha.

19 Àto nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro komo rma, Khoryenkom mán yonye ro yoh komo xarha. Txesusu rwonà yonytxatxownà hatà. Khokonye rma nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Kukuknon kom me nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà. Àro ke, noro yahohtxahke nehxatxkon haryhe tà. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, toto kom hona toseryehrà komo ke hatà.

20 Noro yahohtoho hona ro rma nehxatxkon hatà. Àro ke tkukur komo nyahtxownà hatà,

àhyaka. Yaworon me nosonyhetxkonà rma haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. Onà wyaro tawro xe mak nehxatxkon hatà. Atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, tawro xe nehxatxkonà rma haryhe tà, Txesusu rwon hoko. Àro wyaro katxho hoye ro noro yanàr xe nehxatxkon hatà, tka-yaryet komo hyaka, Xukneya yamtar hon komo kayaryetà hyaka, ehonomnà ymo hyaka rma.

²¹ Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. Khananàhnye y, yaworo xaxa kany me manaha, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Yaworo xaxa hananàhno meryaha, amna wya. Àme yohà rma haxa manaha, toto kom hoko. Anar me rhahra manaha, ketxkonà rma haryhe tà. Yaworo xaxa Khoryenkomo muhutwamohsehe, amna wya. Àro ke uhutwamohsoko, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. ²² Txeñyerun kom hoye tàmporye naye, Sesa wya, Homayana komo kayaryetà wya. Tàmporyehra kat naye owyà, ketxkonà rma haryhe tà.

²³ Yaworon mehra ehtxoho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, àwyanye. ²⁴ Txeñyeru txko xenyhotxoko, rowya, kekon hatà. Onok kuknonà mosonà, onok yosotà onà àmenhosaho, kekon hatà, txeñyeru txko hoko. Hàà, Sesa hamà, ketxkon hatà, nyamoro ha. ²⁵ Hàà, yaworo màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. Noro katxho me nay hamà onà, kekon hatà. Àro ke noro ewakryetxoko, owyanye àkatxho yàmrà ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha Khoryenkocom xarha ewakryetxoko, owyanye

eyuknur ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

²⁶ Noro rwon hoko noseryehokatxownà hatà. Koo, ohxe rma haxa koyuhtxow hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro ke, atxke màkehe kahra nehxatxkon hatà, toto komo nenytxanàr me. Nataknatxownà haxa hatà.

Saknusew komo yoyukuthuru on ha.

²⁷ Saknusew kukur komo xarha nomohtxownà hatà, Txesusu hyaka. Kwayhàtxhenye asanàampàra ro mak tehxatxhe kany komo rma nyamoro ha.

²⁸ Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno, kàyweronàhyamanye ro heno komo.

Towàt heno wayhàtxhe, àhokhura rma àwayhàtxhe, àhetxenhàrà hak yahosno, ewtanhàrà rma.

Noro ryhe, thetx me nahohsaha, àhohtanàr horà. Towàt heno wenatàhwo hohtehé, noro ha, towàt heno hokru me.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Saknusew komo.

²⁹ Àro ke enytxako, ketxkon xarha tà, Txesusu wya. Tànyonye wos yexetxhàrànhàrà amna nekarymehe, owya, ketxkon hatà. 7 me nehxatxkonà, toto heno komo, ewtà rye komo rma. Wahoto heno wos yahosàye. Wayehye, noro heno. Àhokhura rma wayehye, ketxkon hatà.

³⁰ Àhonanotho heno ryhe, towàt heno hetxenho yahosàye. Tàwya ahosàtxhe wayehye, noro heno xarha, àhokhura rma rha, ketxkon hatà. ³¹ Àro wyaro rma rha nexeye, àhonanotho xarha. Àro wyaro rma rha nehtxownà, 7 heno

komo, omeroro, ketxkon hatà. Tàwyanye wos yahosàtxhe, wayehtàkatxownà. Àhohtahra rye rma wayehtàkatxownà, ketxkon hatà. ³² Amnye wos heno xarha wayehye, ketxkon hatà.

³³ Àsoke natxowà àro ke, owya, ketxkon hatà, Txesusu wya. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha màkehe hawe, omoro. Onok hetx me ryhe naye wosà, tasanàmàtxhenye, ketxkon hatà. Onok hetx me ryhe naye, amnye ha. Tano rma hak tehtoko, 7 komo hetx me nehxakon hamà, ketxkon hatà, Saknusew komo, Txesusu wya.

³⁴ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Àna matà, kekon hatà. Twayehpàrà ronye rma haka hehtetxow hamà, toto komo. Nànyontetxow hamà, woràskomo komo xarha, tano rma hak tehtokony mak ha, kekon hatà. ³⁵ Anar me mak natxhe ha, amnye ha. Àwayehxemo kom waye tanàmsom me manatxhe hampàñà katxho komo ryhe, anar me natxhe, kekon hatà. Àwayehpàñà ro me harha manatxhe hampàñà katxho komo rma, anar me natxhe. Tasanàmàtxhenye àhehtahra ro mak natxhe ha. Ànyontahra ro mak natxhe xarha. ³⁶ Àwayehpàñà ro komo kax mak natxhe ha, kekon hatà. Kahe yawon komo wyaro, àwayehpàñà ro me natxhe ha. Khoryenkom hokru me natxhe ha. Àwayehxemo kom waye anàmxemo komo kax mak natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

³⁷ Tanàmsom me xaxa mpàñà natxhe ha, àwayehxemotho komo, kekon xarha tà, àwyanye. Àwayehxemotho komo yanàmtoho rma

hutwamohsoy hamà, Moyses heno. Tàwyà ewekhàr yoh yokarymantoko, hutwamohsoy hamà, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho yokarymay heno hatà, Kohkomo wya Akmaraw horyen uro ha katxho rma. Esake horyen xarha uro ha katxho xarha, Xako horyen xarha uro ha katxho xarha yokarymay heno hatà. Àro wyaro katxho yokarymantoko, àwayehxemotho komo yanàmtoho hutwamohsoy hamà, Moyses heno, kekon hatà, Txesusu. ³⁸ Àsok tawro hana. Ehxen komo horyen mehra ro mak naha ha, Khoryenkomo. Tehxemà rma kom haxa horyen me naha. Tehxem me rma natxhe, omeroro, noro wya. Àro ke, àwayehxemotho komo yanàmnye me nay hamà, kekon hatà, Txesusu.

³⁹ Àto nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo. Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Khananàhnye y, ohxe meyuhtxowà, ketxkon hatà. ⁴⁰ Àsok naye owya kahra harha nehxatxkon hatà, Txesusu xanhàn komo, noro hona towankaranàmrà komo ke mak hatà.

Dafe heno yoh me Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

⁴¹ Onà wyaro haxa nkekonghatà, Txesusu, tàxanhàn komo wya. Dafe heno yohamàtho me nay hatà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma, katxho ryhe, yaworo naye, owyanye, kekon hatà. ⁴² Dafe heno ryhe, toh me ryhe Kryestu yotakye. Onà wyaro nkay hatà, noro heno, tàwyà wano komo menhontoko.

Onà wyaro nken hatà, Kohkomo, rohà wya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka,

ken hatà. Howehehra eryewtako, ken hatà. ⁴³ Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha kany me weryatxhe hampànà, ohoko, ken hatà, Kohkomo, rohà wya.

Àro wyaro rma nkay hatà, Dafe heno, Kryestu hok hatà, kekon hatà, Txesusu. ⁴⁴ Tohamrà rma yotakyakonà, toh me. Àsok tawro ryhe, ehamàthàrà me harha nexeye, ehà rma, owyanye, kekon hatà, Txesusu, tàxanhàn komo wya.

Àyweronàhyamano ynye ro komo yanhanà yokary-matxhàrà on ha.

⁴⁵ Onà wyaro nkekón xarha tà, tèñhananàhhrà ro komo wya, toto komo nenytxanàr me rma hatà. ⁴⁶ Àyweronàhyamano ynye ro komo ryhe, atxke natxow hamà, kekon hatà. Atxke ehtxoho kom hona mpànà xenyttxoko, nyamoro wyarohra oyehtxoho menye. Ohxe tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe. Àro ke newomumtetxhe, enyhoru ke, kawono ymo ke. Àro yawo rma tetxhe, kekon hatà. Yakentawo tátontokonye, Hay, khananàhnye y, tawro xe natxhe haryhe, toto komo wya. Ohsamnohno ytxoho ro yawo tehtokonye, ehonomnà komo yahon ho neryewttxhe, kekon hatà. Anar kom yakoro tasahxemtontokonye, ehonomnà me tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe, kekon hatà. ⁴⁷ Nyamoro rma, enyonkaxemo katxhotho yaryatxhe xarha, tkatxho kom me harha. Khoryenkom yakoro tárwonàmnàtokonye, mexe rma haxa nàrwonatxhe, onkuhtono ynyàr

me mak ha, ohxe tosonyhonàr kom horà mak ha, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Tanàhnohsom me natxhe hampànà, anar komo yoho rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya, toto komo nenytxanàr me rma hatà.

21

Wosà wya tàtxenyerunuthuru txko yàmàthàrà on ha.

¹ Khoryenkom mòn yawo rma nehxakon hatà, Txesusu. Nosompotày hatà. Àto nehxatxkon hatà, tàtxenyerunkem komo. Tkatxhonkemà rma haxa mokyam nehxatxkon hatà. Tàtxenyerun kom hoye nenkahyatxkon hatà, txeñyeru yonkahtoho ro yaka, Khoryenkom mòn yonye ro komo txeñyerun yon yaka rma. Nenyatxkon hatà, Txesusu.

² Àto nehxakon xarha tà, wosà. Enyonkaxaho rma mok nehxakon hatà, àtxenyerumnu ro mak hatà. Àro yaka rma rha nenkahye hatà, noro xarha. Asak marma txko nenkahye hatà. Ehetàhpenyenohnà rma haxa yonkahye hatà. Noro yonyey hatà, Txesusu.

³ Onà wyaro nkekong hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Moson wosà, enyonkaxaho, àtxenyerumnu rma. Noro nàmàtho, anar komo nàmàtho yoho rma haxa tehetàhke na, Khoryenkomo wya. Omeroron komo yoho rma haxa nenkahno ha, kekon hatà. ⁴ Nyamoro nàmtxowà rma haryhe, tàtxenyerun kom hoy mak ha, thenyenohnà ymo hoy mak ha. Moson haxa

ryhe nàmtàhkano, omeroro mak ha, kekon hatà. Àtxenyerumra tesnàr yoho ro rma nàmtàhkano. Tànyahrà yehekahtoho kenyehra nàmtàhkano, wosà, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tomohtoho hutwamohsortho yokarymatxhàrà on ha.

5 Taa. Khoryenkom mòn hoko nosonytxetxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro kukur komo. Poo, ohxe tonyxem me rma haxa wenyaha, moro ymo, ketxkon hatà. Ohxe tonyxem me wenyaha, tohu ymo, enyhoryexaho ymo. Àmkawon yonyhoryexah xarha, toto komo nàmàtho rma, ohxe tonyxem me rma rha wenyaha, ketxkon hatà, àwyanye rma.

6 Onà wyaro haxa nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Amnye nosomkawononkatxehkehe hampànà, àro ymo heno, onenyetxhàyamotho ymo, kekon hatà. Osomkawono ymo heno natarymatxehkehe hampànà, othenyekhenà ro me mak ha, kekon hatà, Txesusu.

7 Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Àsokentoko ryhe nosomtatkatzehkeno, Khoryenkom mònà ymo heno. Àhahnoke rma haxa ehtoko, eten komo tenyatxowà, uhutwamohsortho, ketxkon hatà.

8 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Anar komo wya oyonkuhtonàr kom hona mpànà xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Nomokyatxhe hampànà, onkuhtono ynye komo, anaro rha komo, thenyehra. Kryestu uro ha ketxhe rma haryhe, kekon hatà. Kryestu nomokyaha katxhàràtho nemahno haxa ha, ketxhe rma

haryhe, nyamoro ha. Àtohra mpànà ehtxoko, akoronye, kekon hatà, Txesusu.

⁹ Wahoro htxero, waha yosohtahanàr komo yokaytà menytxetxhe hampànà, kekon hatà. Tkyaryet heno komo yarymany komo yokaytà xarha menytxetxhe hampànà. Àro wyaro owyanye enytxantoko, oseryehpàra rma ehtxoko. Àro wyaro htxero haka mpànà natxhe ha, toto komo. Osomtatkatxehkahra rma hak na, yukryeka, kekon hatà, Txesusu. ¹⁰ Anaro rha yana heno komo nosohtahetxhe hampànà, kekon xarha tà, àwyanye. Anaro rha owto hon heno komo nosohtahetxhe hampànà, kekon hatà. ¹¹ Anato rha nosowuhsha hampànà, yukryeka, thenyehra. Ehxera ro mak na, hampànà, nyahà, kekon hatà. Thenyehra rma haxa na, hampànà, eherya xarha, anato rha. Anar me na, hampànà, kahe hokono. Tàwyanye àro yonyetoko, noseryehoketxhe hampànà, toto komo. Àro hona noseryehatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

*Oyeryewhamnohyatxhe hampànà axanhàn
komo katxhàrà on ha.*

¹² Àro wyarohra rma hak ehtoko, àro ywaho ro rma ayahohsatxhe hampànà, axanhàn komo. Oyeryewhamnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Xuknewyana komo ayaryatxhe hampànà, tohsamnohtoho kom yaka, toh komo wya oyonytxanàr kom horà. Watxa ymo yaka xarha ayahryemyatxhe hampànà, kekon hatà. Anaro rha tkayaryet komo hyaka ayaryatxhe hampànà, anaro rha kofehnakno komo hyaka xarha. Àwyanye ayanàhnahrà kom horà ayaryatxhe

hampànà, romryenon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

¹³ Åro wyaro rma oyehtokonye, uro mekarymetxhe ha, àwyanye, kekon hatà. ¹⁴ Åro ke, ohxe mpànà ehutwatxoko, oseryehokahra oyehtxoho menye. Àsoke ryhe weyukyatxowà, roxanhàn komo, amnye ha, kahra ehtxoko, kekon hatà. Àsoke ryhe koskarymeno, àwyanye, kahra ro mak ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. ¹⁵ Uro ryhe kàrwonàhyametxhe, tàyweron me oyehtxoho menye. Ayameryekahranye natxhe, axanhàn komo, kekon hatà. Yaworohra màketxhe kahra natxhe, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

¹⁶ Oyàm komo xarha ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya, kekon hatà. Oyon komo xarha, oyowntà komo xarha, ayanan komo xarha, ayakoronotho komo xarha, nyamoro rma ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya. Okukuthuyamo yotahetxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu. ¹⁷ Oxehranye rma haxa natxhe hampànà, toto komo, omeroro, romryenon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. ¹⁸ Tkurunhosom me mak manatxhe hampànà, ohpotx komo osomtatkahra rma tehxe ro mak ha, kekon hatà. ¹⁹ Enàmtxok mak hampànà. Owyanye enàmtoho hoye ro, karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

²⁰ Onà wyaro nkekong xarha tà, àwyanye. Xerusaryen heno mamtotàhktxhe hampànà,

waha komo, kekon hatà. Bamtotàhkaxe ro owyanè xenyetoko, onà wyaro katxoko. Owto ymo heno yosomtatkatzehkatxho hahnoke nay hamà, katxoko, kekon hatà, Txesusu. ²¹ Àtoko rma, onà wyaro hak nahtxoko, àton komo. Àhà ymo hona hak nekahtàmtxowà, Xukneya yamtar hon komo, kekon hatà. Xerusaryen hoy hak totxowà, àhonotho komo. Àmàhton komo xarha, Xerusaryen hona àtohra hak nahtxoko, kekon hatà.

²² Àro wyaro rma nohsànàhyaha hampànà, Kho-ryenkomò, kekon hatà. Xuknewyana heno komo yanàhnohyaha hampànà, tárwonàmàthàr yawo ro tehtxoho me, àmenhosahonhàr yawo ro rma tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu. ²³ Oko txko, mokyamo txko ha, yuhna heno komo, tonarkem heno komo xarha. Xukneya yamtar hon heno komo rma, teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà, kekon hatà. Ewakhàrà Kho-ryenkomò yehtxoho hoye ro, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, Xuknewyana heno komo, kekon hatà, Txesusu. ²⁴ Katxefara wyaron ke totahaxem me natxhe hampànà, anar komo. Anaro rha yana kom waka tasom me natxhe hampànà, anaro komo, asohtosah me, kekon hatà. Xuknewyanahnà komo nanàhnahrà me naха hampànà, Xerusaryen heno. Ehonomnà me roro rma hak nyamoro yehtoko, tanàhnohsororo rma naха hampànà, kekon hatà, Txesusu.

²⁵ Onà wyaro nkekón xarha tà. Amnye anar me harha naха hampànà, kamàmà. Nuno xarha, xeryko xarha, anar me harha naха hampànà. Eryehokano ynye rma àro ha, kekon

hatà. Tuna ymo xarha neyorwaha rma haxa mak hampànà, tekahxemanàr ke mak ha. Àro hoye ro noseryehoketxhe rma haxa hampànà, yukryeka hon komo, anaro rha yana komo, omeroro, kekon hatà, Txesusu. ²⁶ Kahe hokonotho xarha nosowuhsa hampànà. Eten komo kohotàhketxow ha, ketxhe hampànà, toto komo. Àro ke noseryehyatxhe hampànà, thenyehra mak ha. Nenyerymamyatxhe hampànà, oseryehrà komo, kekon hatà, Txesusu.

²⁷ Àro tàhto rma Toto me Enusaho yomoknàrà yonyatxhe hampànà, kekon hatà. Kahrutun wawo nomokyaha, noro ha. Ehonomnà me xaxa nomokyaha. Ohxe xaxa tonyxem me rma nomokyaha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. ²⁸ Omokhàra rma hak noro yehtoko, eryehokano ytxoho menyatxhe hampànà. Owyanye xenyetoko rma, osompohtxoko, kekon hatà. Thona ro rma haxa ehtxoko. Oyonyhoryetxehkatxho komo hahnoke rma haxa na, Khoryenkomo wyà, kekon hatà, Txesusu.

Thona roro rma haxa mpànà ehtxok ha katxhàrà on ha.

²⁹⁻³⁰ Kuknonano me xarha nekarymay hatà. Àsok hana nay ha, nat ha, kekon hatà. Naten hamà, natà, fek yohà rma, anar komo xarha, omeroro. Owyanye atanàrà yonyetoko, onà wyaro màketxow hamà. Mexehra rma haxa tàtxemnyehàntetxow hamà, màketxhe, kekon hatà, Txesusu.

³¹ Àro wyaro rma rha amnye muhutwetxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro owyanye

ronekarymatxho yonyetoko, onà wyaro màketxhe hampànà. Mexehra rma haxa kàkayaryet komo nyakyan hamà, Khoryenkom, màketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

³² Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Àwayehtàkahra natxhe hampànà, amnyeno rma kukur komo. Ehtokonye rma haka nehoryatxhe hampànà, ronekarymatxho, omeroro, kekon hatà. ³³ Nosomtatkehe hampànà, kahe heno. Yukryeka heno xarha nosomtatkehe hampànà. Rorwon haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.

³⁴ Ohxe mpànà ehtxoko, kekon xarha tà. Ayasahxemtonàr kom hoko roro manatxow hana. Onyerhontanàr kom hoko roro manatxow hana. Oyomyawon kom hoko roro manatxow hana. Àro wyaro oyehtxoho kom hoko roro mehutwetxow hana, ohnawonye, kekon hatà. Àro wyaro anaro rha hoko oyehutwantokonye, nomokyan hana, Toto me Enusaho, onhutwahtor kom ho mak ha. Àro wyaro omoknàrà hona mpànà xenytxoko, kekon hatà, Txesusu. ³⁵ Noro yomoknàrà hona rohra mak natxhe hampànà, toto komo, yukryeka hon komo, omeroro. Thona rohra rma ehtokonye, nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. ³⁶ Omnyam haxa ryhe, thona roro rma haxa mpànà ehtxok ha. Emahona ro orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, kekon hatà. Onà wyaro katxoko, àwya. Apa y, owya toto komo yeryewhamnohnàtoko, towankaryhe amna txeryko, amna wya enàmtoho me, katxoko. Apa y, amna ukurunhoko, Toto me Enusaho hyaka amna

toho me, noro hyawo amna yehtxoho me, katxok xarha, Khoryenkomо wyя, kekon hatà, Txesusu.

³⁷ Awasnaw yohà hananàhno ryakon hatà, Txesusu, Khoryenkom ман yawo. Awanaka yohà tekon hatà, Oryefera yàhàn hona harha. Kohsaya àto nehxakon hatà. ³⁸ Enmahrà ro yohà, Khoryenkom ман yaka tetxkon hatà, toto komo, omeroro. Noro yonytxaxe àsna tetxkon hatà, enmahrà ro yoh hatà.

22

Xuknasà wyя Txesus hoko wahohsen hamà owyanye katxhàrà on ha.

¹ Xuknewyana komo yasahxemtoho hahnok nehxakon hatà. Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho rma àro hatà, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma hatà.

² Txesusu wayehkanàr xe nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom ман yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Àsoke ryhe twayehketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Uhutwahra mak nehxatxkon hakahpa tà, toto kom hona toseryehrà komo ke hatà.

³ Àro wyaro ehutwantokonye rma, Satanàsà ymo nowomye hatà, Xuknas yowan yaka. Eskaryotesà rma noro hatà, 12 komo kukuru rma hatà.

⁴ Àro ke toy hatà, Khoryenkom ман yonye ro yoh komo hyaka. Nyamoro yakoro nàrwonàmye hatà, ahosno ynye ro yoh kom yakoro xarha. Àsoke ryhe wahohseno, mokàtho ymo, owyanye, kekon hatà, àwyanye. ⁵ Àro ke teryehorye nehxatxkon hatà,

nyamoro ha. Otxenyerunu amna nàmyaha, noro ymo yahohsotxhetà, ketxkon hatà, àwya. ⁶ Àna hamà, kekon hatà. Wahohsen hamà, owyanye, kekon hatà, Xuknasà. Àro ke, Txesusu yahohsotxahke nehxakon hatà, àwyanye. Àsokentoko tahohsorye naye, kekon hatà, tàwya rma. Toto komo ehxera ehtoko, tahohsorye nay hamà, kekon hatà, Xuknasà, tàwya rma.

Txesusu yasahxemtoho komo yonyho-ryetxhàrà on ha.

⁷ Sa, nemahye haxa hatà, asahxemtoho komo. Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho rma àro hatà. Àro rma ho tharaxkaxem me nehxakon hatà, kahnemu mxekàtho. Thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma mon nehxakon hatà.

⁸ Àro ke Petru nyakye hatà, Txesusu. Xowaw xarha nyakye hatà. Àtotxoko, kekon hatà, àwyanye. Àtotxoko. Kasahxemtoho komo enyhoryetxatxko ha, kekon hatà. ⁹ Henta ryhe enyhoryenàr xe manaye, amna wya, ketxkon hatà. Henta ryhe amna nenyhoryeno. ¹⁰ Owto ymo hona ayahatakxhenye rma, toto menyatxhe, kekon hatà, Txesusu. Oryen ke tomyarkemà rma oyohoryatxhe, tuna yon ke tomyarkemà rma. Noro wenarye màtetxhe ha, nàmno yaka, kekon hatà. Àro yaka owomnàtoko, mowomyatxhe ha, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu. ¹¹ Onà wyaro màketxhe ha, horykomo wya, nàmno yohà wya. Hawana me nomokyan hatà, ohyaka, khananàhnye komo, màketxhe ha. Omàn yawo

nasahxemten hatà, tànhananàhrà ro kom yakoro, khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho me, màketxhe ha. Esarà xenyhok hatà, amna wya, màketxhe ha, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. ¹² Noro ryhe, bàn yawo tahu somà ymo yonyhehe hampànà, owyanye. Kayeno rma, tahonkemà ro rma yonyhehe, owyanye. Àto rma menyhoryetxhe ha, kasahxemtoho komo, kekon hatà, Txesusu.

¹³ Àro ke totxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Txesusu rwonàmàthàrà yawo ro rma haxa nenytxownà hatà. Tasahxemtoho komo yonyhoryetxownà hatà.

Ekeyu kràskatxhàrà on ha.

¹⁴ Taa. Tasahxemtotx haxa ha katxho to ehtoko, neryewtatxownà hatà, Txesus komo, 12 komo xarha. Amnye ànànyaknyàr komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Asahxemtoso neryewtatxownà hatà.

¹⁵ Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Mexehra keryewhamyaha hampànà, kekon hatà. Ryeryewhampàrà ro rma haka ayakoronye rasahxemtonàr xe rma haxa wehxaknano. Khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwanàr xe rma haxa wehxaknano, ayakoronye, ryeryewhampàrà ro rma haka, kekon hatà.

¹⁶ Onà wyaro àkehe, owyanye. Onà wyaro asahxemtohra harha wehxaha. Amnye tasahxemtetxhe hakahpa harha. Àsokentok hana. Khoryenkem yowto ho harha oyehtokonye, tasahxemtetxhe hakahpa harha. Khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hokohra harha

tasahxemttxhe. Khoryenkomo wya támryenon komo yonyhoryetxehkatxho hok haxa ryhe tasahxemttxhe hakahpa harha, kekon hatà, Txesusu.

¹⁷ Ufa xkun yonà yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà, Khoryenkomo wya. Nàmye hatà, àwyanye. On ekamtxoko kekon hatà. Ekamtxoko, owyanye rye rma, kekon hatà, àwyanye. ¹⁸ Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ufa xkun yonhàra harha wehxaha, kekon hatà. Khoryenkocom yowto ho harha oyehtokonye, teny-atxhe hampànà. Àro hohra rma hak oyehtokonye, enhàra roro rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu.

¹⁹ Ekeyu yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà. Nàkràskay hatà. Nekamyè hatà, àwyanye. Rohun kuknonà rma onà, kekon hatà. Rohunutho rma wàmyaha, rowayehrà ke. Kwayehyaha, tonyhoryexem me harha oyehtxoho menye, kekon hatà. Ekeyu kràskatxho hoko roro ehtxoko, owyanye rohutwatxho me, kekon hatà, Txesusu.

²⁰ Àro wyaro rma rha ufa xkun yon hoko ne-hxakon xarha tà, tasahxemtotxheny mak hatà. Rokamsukuru kuknonà rma onà, kekon hatà. Ryekamsuhkatxho hoye ro, onà wyaro nkehe ha, Khoryenkomo. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, kehe ha. Àro wyaro katxho me harha manatxhe ha, ryekamsuhkatxho hoye ro, kekon hatà, Txesusu.

²¹ Tano rma nahe, rahohsonye, kekon xarha tà. Rakoro rma nasahxemtehe. Noro rma rahohsehe hampànà, roxanhàn komo wya, kekon hatà, Txesusu. ²² Khoryenkomo yehutwatxho

yano me àwayehso àtehe hampànà, Toto me Enusah kaxe. Tanàhnohsom me mak naха hampànà, rahoхsonyenhàrà ymo heno, kekon hatà. ²³ Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, 12 komo, tàwyanye rma. Onokà ryhe nahohseno, àxanhàn komo wya, ketxkon hatà. Onokà kukukur komo nahohseno, àxanhàn komo wya, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Tkukur komo yanoto me hak nahtxoko ehonomnà komo katxhàrà on ha.

²⁴ Natameryekatxownà hatà, 12 komo, nyamoro rye rma. Onokà ryhe ehonomnà me nyhe naye, kwawonye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro wyaro katxho hoko natameryeketxkon hatà.

²⁵ Àro ke, onà wyaro nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana natxow ha, toto kayaryet kom ha, anaro rha yana kayaryet kom ha, kekon hatà. Ehonomnà me rma haxa natxow hamà, támryenon komo yoho rma haxa mak ha. Àro ke thenyehra rma haxa nanotometxow hamà, kekon hatà. Onà wyaro tawro xe natxhe xarha, támryenon komo wya. Amna yowakryenyre ro omnyamo, ehonomnà komo kaxe, tawro xe natxhe, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. ²⁶ Omnyam haxa ryhe, nyamoro wyarohra mpànà ehtxoko. Bâryekomo wyaro hak nahtxoko, horykomo komo, kekon hatà. Tkukuru komo yanoto me hak nahtxoko, ehonomnà komo, kekon hatà, Txesusu.

²⁷ Onà wyaro nasahxemttxow hamà, toto komo, kekon xarha tà. Ehonomnà komo htxero nasahxemttxhe. Ànyahrà komo yaryatxhe, anoto komo, àhyakanye, kekon hatà. Tànyahrà yany komo

yoho rma haxa natxow hamà, tasahxemtosom komo. Nyamoro wyarohra mak wehxaha, awawonye. Ayanoto kom me rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu.

²⁸ Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Anar komo wya ryeryewhamnohnàtoko, rohnànkahra ro mak mehxatxkonà, omnyamo, kekon hatà. ²⁹ Toto komo kayaryet me rowahanonkaye, royàmà. Rowyaro rma rha àkayaryet kom me kwahanonketxhe, omnyam xarha, rohnànkanyehnànhàrà me oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. ³⁰ Àro ke, amnye masahxemttxhe, rakoro. Khoryenkomo wya toto komo kayaryet me ronyaketxhe rma, masahxemttxhe, rakoro, kekon hatà. Ehonomnà me meryewttxhe xarha. Eryewtaxaho rma, Ehsayewyana komo màwahanonketxhe, atxke manatxhe tawro me, ohxe manatxhe tawro me xarha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Petri y noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà rohoko katxhàrà on ha.

³¹ Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Semaw Petru wya. Semawu y, kekon hatà. Semawu y, okukmanàr komo xe naha, Satanasà ymo, kekon hatà. Nasànasà nyohonàrà wyaro okukmanàr komo xe naha. Nasànasà tanyohen hamà, kàwya uhpunuthuru hahrà horà. Àro wyaro rma rha okukmanàr komo xe naha, Satanasà ymo, tàwya ayanhàn komo yonyhonàrà horà, kekon hatà. Ukukmaxeny haka kan hampànà, Khoryenkomo wya. Noro yano me okukmetxhe hampànà, kekon

hatà, Txesusu. 32 Uro ryhe kàrwonàmno, Kho-ryenkom yakoro, ohoko, kekon hatà. Semawu y, ohoko rma kàrwonàmno, rohona xenyhera harha oyesnàr hona. Àsok tawro hana. Uro màhnànkehe htxero hakahpa, kekon hatà. Amnye meramehe hakahpa harha, rohyaka harha. Àro wyaro ohxe harha oyexetxhe, oyowtà komo makoronomehe ha, kekon hatà, Txesusu.

33 Rohà y, kekon mak hatà, Petru. Ayakoro tàtosomà rma uro. Watxa ymo yaka tahryemxe ro ayakoro àtehe, kekon hatà. Twayehso ro ayakoro àtehe, kekon hatà, Petru.

34 Onà wyaro haxa nkekong hatà, Txesusu, àwya. Petru y, onà wyaro àkehe, owya, kekon hatà. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, kekon hatà. Àro wyaro rma màkehe hampànà, amnye rma, apaytara htàmpàra ro rma haka, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

Tàxanomkahnohsom me wehxaha hampànà katxhàrà on ha.

35 Onà wyaro nkekong xarha tà, 12 komo wya. Amnyehra dyahtxownà, kekon hatà. Rowya anyaknyetokonye, onà wyaro àkekonà, owyanye. Otxenyerun komo yonà yarhàra ehtxoko, àkekonà. Ayamatán komo yarhàra ehtxoko àkekon xarha. Ohrorà womun komo yarhàra ehtxoko àkekon xarha, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro akorohra otontokonye, ewakryehnà me kat mehxatxkonà, kekon hatà, Txesusu. Towakryexem me rma amna nehxakonà, ketxkon hatà, 12 komo.

³⁶ Amnye rma haxa tàxanomkahnohsom me harha wehxaha, kekon hatà, Txesusu. Àro ke tkatxhonke oyehtokonye, akatxho komo atxoko, otxenyerunu yon komo rma, ayamatán komo xarha, kekon hatà. Àwatmamra oyehtokonye, ehekahtxoko, awatman komo, katxefara wyarono, oyekrunhoho komo. Ohononàthàyamo rma tàmtxoko, txenyeru hona, owyanye awatman komo yehekahtoho me, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro mpànà ehtxok ha, tàxanomkahnohsom me harha ryesnàr ke. ³⁷ Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Tàxanomkahnohsom me wehxaha hampànà, Khoryenkom karyehtan yawo ro rma haxa ryehtxoho me. Onà wyaro nkehe, rohoko, àmenhosahonhàrà.

Waha kom kukuru moson hamà katxho me na ha hampànà, toto komo wya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, rohoko, kekon hatà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro tàxanomkahnohsom me wehxaha, kekon hatà, Txesusu.

³⁸ Amna yohà y, on xenyko, ketxkon hatà, nyamoro. On xenyko, amna watmanà, asako, katxefara wyarono, ketxkon hatà. Àna ha, kekon mak hatà, Txesusu, àwyanye.

Khoryenkom yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

³⁹ Taa. Owto ymo hoye toy hatà, Txesusu. Oryefera yàhàn hona toy hatà. Àsna yohà tátosom me nehxakon hatà. Akoro rma totxownà hatà, àñhananàhàr ro komo. ⁴⁰ Àsna àtehe katxho na rma totxownà hatà. Àto tehtokonye, onà wyaro

nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

41 Àhyayene toy hatà, meya nyhe txko hatà, toh yarymaxaho yothahtoho na rma hatà. Àto tehtoko neryewtay hatà, tosoknar ho. Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà. **42** Apa y, ryeryewhamtoho hona uro ukurunhoko, rokurunhonàr xe oyehtok mak ha, kekon hatà. Rano me rohra mak ryesnàr xe wehxaha. Ayano me ro ryhe ryesnàr xe wehxaha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomо wya. **43** Àtoko rma nosonyhoy hatà, kahe yawono, Khoryenkomо nànyaketxho rma. Txesusu wya nosonyhoy hatà. Nakoronomaу hatà, tahoxerye nyhe ehtxoho me. **44** Thenyehra rma haxa neryewakon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke teryewrye ro rma haxa nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Heramuhtekon hatà, thenyehra hatà, teryewhamrà ke mak hatà. Àheramkuru rma, kamsuku wyaro nehxakon hatà. Kahtekon hatà, yukryeka hona.

45 Tàrwonàmàtxhe rma, nasanàmye harhatà. Toy harha tà, tànhananàhrà ro komo hyaka. Nàñàhtxownà hatà, nyamoro ha, tekhokanàr komo ke rma haxa mak hatà. Ànàhxemo rma yonytxownà hatà, Txesusu. **46** Tànàkhoryehra mahtxok haryhe, kekon hatà, àwyanye. Asanàmtxok harha. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Xuknewyana yoh komo wya Txesusu

yahosàthàrà on ha.

⁴⁷ Àro wyaro Txesusu wya tatoko rma nomohtxownà hatà, toto komo, thenyehra hatà. Wahoro nomokyakon hatà, Xuknasà. 12 komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Txesusu hahnohye hatà, tàwya amtxuhkanàr horà. ⁴⁸ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu, àwya. Àsok tawro hana Toto me Enusaho mamtxuhken ha, kekon hatà. Uro mamtxuhken hamà, waha komo wya ronytxoho me, àwyanye rahohtoho me, kekon hatà.

⁴⁹ Onà wyaro nehutwetxkon hatà, Txesus yakoron komo. Nahohsatxow hamà, moxamo, waha komo, ketxkon hatà, tàhnawonye. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Amna yohà y, eta-hahranye kat amna naye, amna watman ke, katxfefara wyaron ke, ketxkon hatà, àwya.

⁵⁰ Ukukur komo rma tototho hanakay hatà. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo yanototho rma hanakay hatà, txaray. Howe-henohnàtho rma yawotoy hatà.

⁵¹ Onà wyaro haxa nkekón hatà, Txesusu. Àro wyarohra ehtxoko, kekon hatà, takoron komo wya. Toto hanatho yahey hatà. Nenyhoryey harha tà. Hanahtoy hatà.

⁵² Àto nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, ahosno ynye ro yoh komo xarha, horykomo komo xarha. Noro yahohso omohxemo komo rma nyamoro hatà. Onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro twatmanke momohtxowà, kekon hatà. Àsok tawro tkatxfefaranke momohtxowà. Waha me uro menyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

⁵³ Emahona ro ohyawonye wehxaknano, Khoryenkom mân yawo. Àto rma ryehtoko, rahohsàra rma mehxatxkenano, kekon hatà. Amnye rma haxa uro mahohsatxow hamà, Khoryenkomo yehutwatxho hoye ro mak ha. Amnye rma rahohsehe, owyanye, awaràn yohà ymo, Khoryenkomo yehutwatxho hoye ro mak ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà on ha.

⁵⁴ Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, noro yahohtxownà hatà. Txom katxownà hatà. Natxownà hatà, nàmno ymo yaka, Khoryenkom mân yonye ro komo yohà ymo mân yaka.

Àwenaryenyen toy hatà, Petru, moxe nyhe hatà. ⁵⁵ Nàmno ymo watxan yawo nehxatxkon hatà, toto komo. Weheto yarymatxownà hatà. Àto rye rma neryewtattxownà hatà. Àwawonye rma neryewtay hatà, Petru.

⁵⁶ Àto nehxakon hatà, omaso, anotonano. Petru yonyey hatà, weheto hona. Àto eryewtaxaho rma yonyey hatà. Nenytxehkekón hatà. Txesus yakoronotho komo kukuru moson hamà, kekon hatà, Petru hoko. ⁵⁷ Norohnà uro wosà y, kekon mak hatà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha, kekon hatà.

⁵⁸ Mexehra ehxah me noro yonyey hatà, toto, anaro. Nyamoro kukuru omoro hamà, kekon hatà, àwya. Norohnà uro hoymo y, kekon mak hatà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha, kekon hatà.

59 1 ora yonatàtxhe rma, onà wyaro nkekón hatà, toto, anaro. Karyeryeya honotho me nay hamà, mosonà, kekon hatà, Petru hoko. Txesus yakoronotho me xaxa mpànà naha ha, kekon hatà, teryewrye ro hatà. **60** Onà wyaro nkekón mak hatà, Petru. Hoymo y, àsok màken haryhe, kekon hatà. Orwon hutwahra wehxaha. Yaworohra màkehe. Noro ywenyeke wehxaha, kekon hatà, Petru. Àro wyaro àwya tatoko rma, nàhtàmye hatà, apaytara.

61 Petru hyaye moxehra nehxakon hatà, Kohkomo. Àro ke neramay hatà, Petru wetxe. Noro yonytxehkekon hatà. Àro ke, Kohkomo rwonàmàthàràtho hutway harha tà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko, katxhàràtho rma hutway hatà. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, katxhàràtho rma, àro wyaro rma màkehe hampànà amnye rma, apaytara htàmpàra ro rma haka, katxhàràtho rma hutway hatà, Petru. **62** Àro ke nahatakay hatà, nàmno watxan yaye. Nàratay hatà, thenyehra. Noseryehokekonà rma haxa mak hatà, tàwyà noro ywenyeke wehxaha katxhàràtho hok hatà.

Tosonytxaxemà ro komo wya Txesusu yonytx- atxhàrà on ha.

63 Txesusu yownohyatxkon hatà, ahosnyenhàyamo. Netahetxkon hatà.

64 Nempatanyohomtotxownà xarha tà. Empatanyohomtosaho wya rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye ewnohrà me rma hatà. Onok oyotahano, etaxko mpa, ketxkon hatà, àwya. Etaxko mpa, oyotahanyenhàrà, ketxkon hatà,

àwya. ⁶⁵ Anar me rha atxke nàrwonatxkon xarha tà, noro hoko, thenyehra hatà. Wàràhyaketxkon hatà.

⁶⁶ Sa, nemahye hatà. Nohsamnohtxownà hatà, horykomo komo, tosonytxaxemà ro komo rma. Khoryenkom mân yonye ro yoh komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha, omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà. Tàhyakanye Txesusu yokhotxownà hatà, ahosno ynye ro komo wya. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. ⁶⁷ Oskarymako, amna wya, ketxkon hatà. Kryestu me manaye. Oskarymako, amna wya, ketxkon hatà.

Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Rowya Kryestu uro tatoko rma, yaworo màken hamà kahra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. ⁶⁸ Rowya àsok wehxano, owyanye, tatoko rma, royukhura ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. ⁶⁹ Amnye Khoryenkom hanaka eryewtaxah harha mpànà naha ha, Toto me Enusaho, kekon hatà. Ehonomnà xaxa hanaka rma, howehehra eryewtaxah harha mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu.

⁷⁰ Àro wyaro owya tatoko, Khoryenkom muru uro màkeno rma hamà, ketxkon hatà, nyamoro ha, omeroro. Noro mehra kat manaye, ketxkon hatà. Noro me wehxan hamà, owyanye, kekon hatà, Txesusu. ⁷¹ Yaworohra rma haxa noskaryman hamà, denytxanàr kom me, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro ke, noro yanhànà yokarymany komo yonytxahra harha tehtxe. Noro rma atxke nàrwonàmno, Khoryenkom hoko, denytxanàr kom me, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

23

Peratusu hyaka Txesusu yaràthàrà on ha.

¹ Nasanàmtxownà hatà, tosonytxaxemà ro komo, ohsamnohxemo komo rma. Txesusu yatxownà hatà, Peratusu hyaka, kofehnakno hyaka.

² Noro hoko atxke nàrwonatxkon hatà, Peratus yakoro. Homayana heno komo tarymatxe keknano, mosonà ymo, amna yanan komo wya, Xuknewyana komo wya, ketxkonà rma haryhe tà. Txenyerun komo yàmpàra harha tehtxe, Sesa wya, keknan xarha. Kryestu uro akayaryet komo, keknan xarha, ketxkonà rma haryhe tà. Àro wyaro àwya tatoko rma, amna nahohsako, ketxkonà rma haryhe tà, Xuknewyana yoh komo, Peratusu wya.

³ Onà wyaro nkekón hatà, Peratusu, Txesusu wya. Xuknewyana komo kayaryetà omoro, owya, kekon hatà. Omoro rma, Xuknewyana komo kayaryetà omoro màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya.

⁴ Onà wyaro nkekón hatà, Peratusu, àwyanye, Khoryenkòm màn yonye ro yoh komo wya, toto komo wya xarha, ohsamnohxemo komo wya. Ohxe we naha ha, mosonà, rowya, kekon hatà. Ehxera we naha ha, anhànà, rowya, kekon hatà, àwyanye.

⁵ Noro hoko nàrwonatxkonà rma haxa mak hatà, nyamoro ha, teryewrye ro hatà. Toto komo yeryehokehe, mosonà ymo, thenyehra, ketxkonà rma haryhe tà. Atxke hananàhyatxhe. Xukneya yamtar horye àhananàhsonye tehe, ketxkonà rma haryhe tà. Amnyehra Karyeryeya yamtar hon komo hananàhyakonà htxero hakahpa tà.

Amnye rma tanon komo hananàhyaha xarha. Tàwya àhananàhtoho kom hoye ro neryehoketxhe, àwyanye ayarymanàr kom horà, ketxkonà rma haryhe tà, Peratusu wyá.

Peratusu wyá Eroknesà hyaka Txesusu yarhothàrà on ha.

⁶ Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, àwyanye. Karyeryeya honotho me naye, mosonà, kekon hatà. Karyeryeya honotho me naye. ⁷ Àna hamà, Karyeryeya honotho me nay hatà, ketxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nehutway hatà, Peratusu. Karyeryeya honotho me tehtoko, Eroknesà mryenon me nay hamà, kekon hatà, tàwya rma. Àro ke, Txesusu yarhoy hatà, Eroknesà hyaka. Xerusaryen hona omohsah me nehxakon hakahpa tà, Eroknesà. Àro ke, noro hyaka narhoy hatà, Peratusu, tanoto komo wyá.

⁸ Tàwya Txesusu yonyetoko, teryehorye nehxakon hatà, Eroknesà. Àsok tawro hana. Mexe rma haxa Txesusu yonyàr xe nehxakon hatà. Ekaytà yonytxanyenhàrkaxe ryhe tà nehxakon ha. Àro ke noro yahoxetà yonyàr xe nehxakon hatà. Tahoxetà hutwamohsotho yenyàr xe nehxakon hatà, àwyá. ⁹ Àro ke nàrwonakon hatà, Txesus yakoro, mex hatà. Àsok naye, owya, kekonà roro hatà, anaro rha hoko, thenyehra hatà. Eyukhura mak nehxakon hatà, Txesusu.

¹⁰ Àto harha nehxatxkon hatà, Khoryenkom mán yonye ro yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha. Atxke nàrwonatxkonà rma

hatà, Txesus hoko, thenyehra rma haxa mak hatà.
11 Norohnàtho wyaro rma haxa Txesusu yeryatxkon hatà, Eroknes komo, tanoto kom yakoro xarha, arymano ynye ro kom yakoro rma. Newnohyatxkon hatà. Honomtotoxownà hatà, enyhoruke, eholomnà komo honon ke, tàwyanye ewnohrà me rma hatà. Thononke rma narhoy harha tà, Eroknesà, Peratusu hyaka.

12 Àro rma ho osox harha nehxatxkon hatà, Eroknes komo, Peratus yakoro. Amnyehra osoxehra nehxatxkonà htxero hakahpa tà.

Amoyathohoko yahkotohen hona katxhàrà on ha.

13 Taa. Anyeknyo yeryey hatà, Peratusu. Khoxyenkom mân yonye ro yoh komo yanyekye hatà. Xuknewyana yoh komo rma, toto komo xarha yanyekye hatà. Àro ke, àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, omeroro hatà.

14 Onà wyaro nkekón hatà, Peratusu, àwyanye, Txesus hoko. Moson mehtxowà, rohyaka, kekon hatà. Homayana heno komo tarymatxe keknano, toto komo wya, màkatxowà, kekon hatà. Àro ke, noro yakoro kàrwònàmno, onenytxanàr kom me. Noro yanhanà ehxera ro mak nahko, rowya, kekon hatà. Onekarymatxhàyam yawo rohra mak nahko, mosonà, rowya, kekon hatà, Peratusu.

15 Àro wyaro rma rha nkan hatà, Eroknes xarha, àhoko. Àro ke nekhon harha, rohyaka, kekon hatà. Twayehkahorye naha, atxke tesnàr ke, màketxhe, omnyamo. Twayehkahoryehra haxa we naha ha, rowya, anhanà ehxera esnàr ke, kekon hatà, Peratusu.

16 Àro ke àhpokhehe marma, ranoto komo wya, àhanatanàhrà horà, kekon hatà. Àwyanye àhpoketxhe rma, wenampatakehe, kekon hatà, Peratusu. **17** Toto kom yano me ahryemxahotho yonampatakanye ro kax mak nehxakon hatà. Asahxemtontokony yohà, towenyxa toto tho yonampatakanye ro me nehxakon hatà, Peratusu, toto kom yano me hatà, àwyanye thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwantok yoh hatà.

18 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, toto komo, omeroro, teryewrye ro hatà. Àwayehkahoko hxak ha, mosonàtho, ketxkon hatà. Mosonàhnà enam-patakahoko. Barakmas haxa enampatakahoko, amna yano me mak ha, ketxkon hatà. **19** Watxa ymo yaka ahryemxahonhàrà rma noro hatà, Barakmasà, Homayana heno komo tarymatxe kanyenhàr me tesnàr ke hatà. Xerusaryen ho Homayana komo yarymatxahke nexey hatà. Toto heno yotahanyenhàr me xarha nehxakon hatà, Barakmasà.

20 Txesusu yonampatakanàr xe rma nehxakon hatà, Peratusu. Àro ke nàrwonàmye xarha tà, toto kom yakoro. **21** Onà wyaro nketxkon mak hatà, nyamoro ha. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.

22 Nàrwonàmye xarha tà, Peratusu. Osorwawo ro rma nàrwonàmye hatà, toto kom yakoro. Àsok ehtxoho hoye ro wamoyathohen, kekon hatà. Àsoke ryhe naye, anhànà, owyanye. Atxke ehtoko, wamoyathohen hamà. Ehxera mak naha, anhànà,

rowya, kekon hatà. Àro ke àhpokhehe marma, ranoto komo wya. Àwyanye àhpoketxhe rma, wenampatakehe, kekon hatà, Peratusu, toto komo wya.

²³ Atàknahra ro mak nehxatxkon hatà, toto komo. Nàrwonatxkonà rma haxa mak hatà, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkonà rma haxa hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.

Àro ke neyuhtxownà haxa hatà, Peratusu.

²⁴ Àrwonàmàthàyam yawo ro rma Txesusu yamoyathohoy hatà. Onà wyaro nkekón hatà, tanoto komo wya, arymano ynye ro komo wya. Yahkotohen hona amoyathoso atxok ha, kekon hatà, àwyanye. ²⁵ Watxa ymo yaka ahryemxahonhàratho ryhe yonampatakahoy hatà, noro enampatakahoko tawro ke rma haxa mak hatà, toto komo wya. Homayana komo yarymatxahkenotho rma yonampatakahoy hatà, toto heno yotahanyenhàrà rma hatà. Txesus haxa ryhe yamoyathohoy hatà, nyamoro yano me ro rma hatà.

*Woràskomo komo y oyotàhnàn kom haxa
owratatxoko katxhàrà on ha.*

²⁶ Txesusu yatxownà hatà, arymano ynye ro komo. Tàtonàr kom me toto yahohtxownà hatà, txom. On wewe yahkotoheno arko ha, omoro, ketxkon hatà, àwya. Semawu rma noro hatà. Seryen honotho rma mok nehxakon hatà. Noro rma, owto ymo hona nomokyakon hatà. Noro motaka yahkotoheno yanàmtxownà hatà. Àro ke narày hatà, Txesus wenarye hatà. ²⁷ Àwenarye rma

rha tetxkon hatà, toto komo xarha, woràskomo komo xarha, thenyenohnà komo rma. Nàratetxkon hatà, woràskomo komo. Nehokoyatxkon hatà, noro heno hnànà.

²⁸ Àwetxenyé neramay hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa nkekón hatà, àwyanye. Woràskomo komo y, Xerusaryen hon komo y, kekon hatà. Rohnànàhnà ryhe owratatxoko. Oyotàhnàn kom haxa owratatxoko, ohokyam komo hnàn xarha, tanàhnohsom me rma haxa oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. ²⁹ Àsok tawro hana. Amnye, onà wyaro nketxhe hampànà, woràskomo heno komo, Xerusaryen hon heno komo. Àhokhunu ro me ryesnàr xe wehxaha haryhe, ketxhe hampànà, teryewhamnohsom me rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. Yuhnahnà ro me rma ryesnàr xe wehxaha haryhe, enartahnà ro me rma ryesnàr xe wehxaha haryhe, ketxhe hampànà, teryewhamnohsom me rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. ³⁰ Kwayehsà haka, àhà ymo hak ryeryemnukno, àhà txko hak ronamno, ketxhe hampànà, Xerusaryen hon heno komo, teryewhamnohsom me rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

³¹ Wewe enyhoru wyaro uro wehxan hamà, ranhàn ehxera esnàr ke, kekon xarha tà. Wewe enyhoru rma yanàhnohpàra natxow hamà, toto komo. Ranàhnohyatxhe mak ha, kekon hatà. Wewe àwayehsahotho wyaro haxa ryhe natxhe, Xerusaryen hon heno komo, atxke rma haxa tesnàr komo ke. Nyamoro heno rma, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, amnye ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu yamoyathothàrà on ha.

³² Taa. Anaro heno komo xarha yaryatxkon hatà, arymano ynye ro komo. Wahanho komo rma nyamoro hatà, asak hatà. Txesusu wyaro rma rha yahkotohen hona tamoyathosom me nehxatxkon hatà.

³³ Amoyathono ytxoho ro na nahatakatxownà hatà, okno yhutho yotxhoho onà katxho na rma hatà. Àto tehtokonye, Txesusu yamoyathotxownà hatà, yahkotohen hona. Wahanho heno komo xarha yamoyathotxownà hatà. Txesus hanawo nehxatxkon hatà, nyamoro heno. Anaro howehehra nehxakon hatà. Anaro xarha howehe nehxakon hatà.

³⁴ Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, Txesusu, tamoyathonyenhàyam hoko. Apa y, oserye-whokako, moxam hoko, kekon hatà. Moxam hoko oseryewhokako, tanhàn komo hutwahra esnàr komo ke, kekon hatà, tamoyathonyenhàyam hoko.

Txesusu womunutho yokamtxownà hatà, tàwyanye rma. Tohu txko yarymatxownà hatà, tàwyanye xenytxoho me, tàwyanye àrotho uro hamà katxho me. Àro wyaro nekamtxownà hatà, tàwyanye rma.

³⁵ Àto nehxatxkon hatà, toto komo. Nenyatxkon hatà. Eh komo ryhe, Txesusu yownohyatxkon hatà. Toto komo yonyhoryetxownà hatà, mosonà, ketxkon hatà. Tano me ro hak nosonyhoryeno, Kryestu me tehtoko, Khoryenkomо nànyaketxho me rma tehtoko, Khoryenkomо nwahanonkatxho me rma tehtoko, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo. Àro wyaro rma newnohyatxkon hatà.

³⁶ Arymano ynye ro komo xarha newnohyatxkon hatà. Àhyaka haxa totxownà hatà. Àwokru me ufa xkunu yàmtxownà haryhe tà, àwya. Tutxunyemà rma yàmtxownà haryhe tà, àwya. ³⁷ Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Xuknewyana komo kayaryet me oyehtoko, osonyhoryeko, ketxkon hata, arymano ynye ro komo.

³⁸ Txesus yohoye nehxakon hatà, àmenhosaho. Xuknewyana komo kayaryet heno mosonà katxho rma àro hatà, àmenhosaho.

³⁹ Txesusu wàràhyakay hatà, wahanho heno komo kukuru, amposohtosah heno komo kukuru. Kryestu mehra kat manaye, kekon hatà. Kryestu me oyehtoko, osonyhoryeko, ayano me ro, àwayehpàra oyehtxoho me, kekon hatà. Amna xarha enyhoryeko, àwayehpàra rma rha amna yehtxoho me, kekon hatà, noro heno, Txesusu wya.

⁴⁰ Neyey mak hatà, anaro heno. Khoryenkom hona toseryehporye mahko haryhe, kekon hatà, tkukur heno wya. Àsok tawro hana. Noro wyaro amoyathosah me rma rha tehxan hamà, kàwrotho xarha. Àro ke toseryehporye mahko haryhe, Khoryenkom hona, kekon hatà. ⁴¹ Kàwrotho rma, atxke rma haxa tehxakon hamà. Twayehkahoryem me rma haxa tehxan hamà, kekon hatà. Kanhanàthàrà yehetho rma on hamà, kwayehrà. Moson haxa ryhe, anhàn ehxera ro mak na ha, kekon hatà, wahanhoto, tkukur heno wya.

⁴² Onà wyaro nkekong xarha tà, Txesusu wya. Amnye ehonomnà me momokyan hatà, kekon hatà. Toto komo kayaryet me rma

momokyan hatà. Àro wyaro ehonomnà me xaxa oyomoknàtoko, rohutwahkahpàra exko, kekon hatà, wahanhoho. ⁴³ Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Amnye rma haxa eryehotanàhsah me harha mpànà manaha ha, rowyaro rma rha Khoryenkomо hyawo oyesnàr ke, kekon hatà, Txesusu, wahanhoho wya.

Txesusu wayhàthàrà on ha.

⁴⁴ Taa. Kamàmà thataw harha nehxakon hatà. Ràà, nawanay mak hatà, yukryeka yamtar horye, omeroro hatà. Osonyhera harha nehxakon hakahpa tà, kamàm heno. 3 oras nenatày hatà, tawanye rma hatà. ⁴⁵ Àro wyaro rma hak ehtoko, Khoryenkom mòn yawonotho newaraxkay hatà. Thoko rma newaraxkay hatà, wom yatxarakaxa-hoho, Khoryenkom mòn yawonotho.

⁴⁶ Nàrwonàmye haxa hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Apa y, rokato ahosko, kekon hatà, Khoryenkomо wya. Ohyaw hak nahko, rokato, kekon hatà. Àro wyaro tàwya katxhe rma, wayehye hatà.

⁴⁷ Àto nehxakon hatà, arymano ynye ro komo yohà, 100 komo yohà rma. Txesusu wayehrà yonyey hatà. Tàwya xenyetxhe rma, onà wyaro nkekón hatà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomо, kekon hatà. Enyhoru me xaxa nahko hamà, moson heno, kekon xarha tà, Txesus hoko.

⁴⁸ Àsok hana nehxatxkon ha, toto kom ha. Txesusu wayehrà yonyxe ohsamnohtàkaxemo komo

rma mokyam nehxatxkon hatà. Tàwyanye xenytxehkatxhe rma, nosowankahetxkon hatà, toseryehokanàr komo ke hatà. Àro wyaro rma bân kom yaka harha totxownà hatà, tosowankahanàr kom me rma hatà. ⁴⁹ Àto nehxatxkon xarha tà, Txesus yakoronothro komo, woràskomo kom yakoro xarha. Moxe ro rma, omeroro nenytxehkatxownà hatà. Woràskomo komo rma, Karyeryeya yamtar hoye omohsahotho me nehxatxkon hatà, Txesus yakoro omohxemotho komo rma hatà.

Txesusu yekehàtho yonamàthàrà on ha.

⁵⁰ Taa. Peratusu hyaka toy hatà, horykomo. Xose rma noro hatà. Aryamateya honotho rma mok nehxakon hatà, Xukneya yamtar honotho rma hatà. Tosonytxaxemà ro komo kukur me nehxakon hatà. Enyhoru rma mok nehxakon hatà, yaworon xaxa hatà. ⁵¹ Kàkayaryet kom me Khoryenkom nànyaknyàrà hona ro nehxakon hatà. Horykomo komo yanwekye hatà, noro ha. Txesus hoko tosonytxantokonye rma, nanwehtxownà hatà. Áwyanye twayehkahorye naha mosonà tatoko rma, àna hamà kahra ro mak nexey hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, Xose.

⁵² Noro rma toy hatà, Peratusu hyaka. Txesusu yekehàtho yanàr xe wehxaha, rowya enamtoho me, kekon hatà, àwya. Àro ke narhoy hatà, Peratusu, àwya.

⁵³ Àro ke ekehàthàrà yowye hatà, yahkotohen hoye. Karamye hatà, wom ke, enyhoru rma ke. Nenamye hatà, toh yowtar yaka, onamno ytxoho yaka. Toto heno komo yonamtoho mehra

hak nehxakon hatà. ⁵⁴ Hokano ytxoho yawasàn yosnaka rma tà nenamye ha, Xuknewyana komo yosonyhoryetxho yawasàn ho rma hatà.

⁵⁵ Xose wenarye totxownà hatà, woràskomo komo. Karyeryeya yamtar hoye omohxemotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, Txesus yakoronotho komo rma hatà. Onamno ytxoho na totxownà hatà, Xose wenarye hatà. Toh yowtarà yonytxownà hatà. Enamrà xarha yonytxownà hatà. ⁵⁶ Àro wyaro tàwyanye xenyetxhe rma, totxownà harha tà, bàn kom yaka. Ownyaku thoxnyemà yonyhoryetxownà hatà, tàwyanye ekehàthàrà karyenàr horà. Hokano ytxoho yawasàn ho hokatxownà htxero hakahpa tà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro hatà.

24

Txesusu yasanàmàthàrà on ha.

¹ Sa, nemahye hatà, domenku. Enmahrà ro totxownà hatà, woràskomo komo. Onamno ytxoho na totxownà hatà. Ownyaku thoxnyemà yatxownà hatà. Tànenyhoryetxhàyamo rma yatxownà hatà. ² Tohu ymo ahutoho ymo yonytxownà hatà. Ewtar hotaye etakaxaho rma yonytxownà hatà. ³ Àro yaka nowomtxownà hatà. Ehxera mak nehxakon hatà, ekehàthàrà. ⁴ Henta haryhe, ketxkon hatà. Uhutwahra nehxatxkon hatà.

Àtoko rma nosonyhotxownà hatà, àwyanye, toto wyaron komo, asako. Thononke nehxatxkon hatà. Onkaxnyo ynye me nehxakon hatà, àhonon komo.

⁵ Noseryehyatzkon hatà, woràskomo komo. Àro ke newanatxownà hatà. Osompothàra rma nehxatxkon hatà.

Onà wyaro nketxkon hatà, asakon komo, àwyanye. Àsok tawro momohtxowà, xaro, ketxkon hatà. Àsok tawro momohtxowà, xaro. Onamno ytxoho yawohra nay hamà, àwayehpànà, karyheno, ketxkon hatà. Onehonàr komo rma, tan ehxera naha. ⁶⁻⁷ Nasanàmno ha, àwayehxemo kom waye, ketxkon hatà. Noro rwonàmàthràtho hutwahkahpàra ehtxoko. Karyeryeya yamtar ho rma hak tehtko, onà wyaro oskarymahra kat nehxakonà, owyanye, ketxkon hatà. Tahohsosom me na ha hampànà, Toto me Enusaho, toto komo wya, anhà komo wya, kahra kat nehxakonà, owyanye. Yahkotohen hona tamoyathosom me na ha hampànà, kahra kat nehxakonà. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, àwayehxemo kom waye, kahra kat nehxakonà, owyanye. Muhutwahkahyatzok katà, ketxkon hatà, asakon komo, woràskomo komo wya. ⁸ Àro ke, Txesusu rwonàmàthràtho hutwatxownà harha tà.

⁹ Taa. Àsnye ro totxownà harha tà, woràskomo komo. Txesus yakoronotho komo hyaka totxownà hatà. Omeroro nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye, ¹¹ komo wya, akoron komo wya xarha, omeroron komo wya.

¹⁰ Woràskomo rye mokyam nehxatxkon hatà, ekarymany komo. Anaro Maryeya hatà, Maknara honotho rma hatà. Anaro xarha Xoana hatà. Anaro xarha Maryeya rma rha hatà. Txaku yonà rma noro hatà. Anar komo xarha, wosà rye

rma mokyam nehxatxkon hatà. Maryeya yakoron komo rma nyamoro hatà.

Nekarymatxehkatxownà hatà, 11 komo wya, Txesusu nànyaknyàr komo wya. ¹¹ Àro wyaro hamà kahra mak nehxatxkon hatà, 11 komo. Yaworohra màketxow hamà, ketxkon mak hatà. Àtohnawo rma haxa orwonatxow hamà, ketxkon hatà, 11 komo, woràskomo komo wya. Txesusu yasanàmàthàr hoko, yaworo xaxa nay hamà, kahra nehxatxkon hatà.

¹² Petru haxa ryhe toy hatà, onamno ytxoho na. Karyhe toy hatà. Àhotawo newanay hatà, ewtar yaka tàwya xenytxoho me. Womutho marma yonyey hatà. Ekehàthàrà ehxera mak nehxakon hatà. Àro ke noseryehokekon hatà. Toseryehokanàr me rma toy hatà, bàn yaka harha, àsok tawro harha tawro me hatà.

Emaws hona tàtosom komo wya Txesusu yosony-hothàrà on ha.

¹³ Àro rma ho owto txko hona tetxkon hatà, toto komo, asako. Txesus yakorono tho kukur komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Emaws hona tetxkon hatà, owto txko hona. Xerusaryen hoye moxe nyhe nay hatà, Emawsà. 11 kerometrus me nay hatà, àmoxenonà. Àsna rma tetxkon hatà. ¹⁴ Asama yarye tàtonàr kom me nosonytxetxkon hatà. Txesusu wayhàthàr hoko nosonytxetxkon hatà, asanàmàthàrà yokarymatxho hoko xarha hatà.

¹⁵ Àro wyaro osonytxantokonye rma, hahnohtxownà hatà, Txesusu. Asama yarye toy hatà,

akoronye. ¹⁶ Txesus me noro yonyhera mak nehxatxkon hatà. Anar me tonyxem me nehxakon hatà, àwyanye.

¹⁷ Eten kom hoko mosonytxetxow harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Eten kom hoko mosonytxetxow harha, otonàr kom me, kekon hatà. Kràk, horohtxownà hatà. Ekhokaxaho rma yonytxownà hatà, Txesusu.

¹⁸ Neyukye hatà, anaro. Kàryeyopasà rma noro hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. Eten kom hok hana amna nosonytxan ha, kekon hatà. Eten kom hana kohoryatxok ha, Xerusaryen ho. Àro kom hoko rma amna nosonytxano. Enytxahra manaye, kekon hatà. Omeroron komo rma nenyttxetxok hamà. Xerusaryen hona omohxemo komo xarha nenyttxetxoko, tokarymaxem me rma haxa esnàr ke. Omoro marma enytxahra manay hamà, kekon hatà, Kàryeyopasà, Txesusu wya.

¹⁹ Eten kom hoko rma àro wyaro màken harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Txesusu yexetxhàràtho hoko ryhe àro wyaro amna nkehe, ketxkon hatà, àwya. Nasarye honotho rma noro ha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakonà. Ehonomnà me rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo wya, toto komo wya xarha, ketxkon hatà. Ehonomnà me rma eryehokano yeryakonà. Hananàhno yeryakon xarha, ehonomnà me rma rha, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo. ²⁰ Norotho rma yahohsetxoko, Peratusu wya, Khoryenkomo mân yonye ro yoh komo, horykomu komo xarha. Nahohsetxoko, àwya twayehkahorye

naha tawro horà, ketxkon hatà. Yahkotohen hona namoyathohetxoko, àwya, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo. ²¹ Amna ryhe, Khoryenkomo nànyaketxho me noro amna nenyaknan haryhe. Ehsayewyana komo yonyhoryeny me noro amna nenyaknan haryhe, ketxkon hatà.

Onà wyaro xarha amna nkehe, owya. Osorwawo ro nenmahyako, àwayhàtxhe, ketxkon hatà. ²² Amna yeryehokatxowà rma haxa mak ha, amna wosàn komo. Enmahrà ro totxow hatà, onamno ytxoho na, ketxkon hatà. ²³ Ekehàthàr yonyhera mak nahtxok hatà. Ehxera harha nahko hatà, ketxkon hatà. Àro ke ekarymaxe nomohtxow harha, amna hyaka. Kahe yawon komo ryhe amna nentyo, katxow xarha, amna wya. Tonyxerye harha naha, Txesusu, katxow hatà, kahe yawon komo, àwyanye, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo. ²⁴ Àro ke totxowà, amna kukur komo xarha, onamno ytxoho na. Woràskomo komo rwonàmàthàràtho yawo ro nenytxow hatà. Txesusu yonyhera rma nahtxok hatà, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo, Txesusu wya.

²⁵ Onà wyaro haxa nkekong hatà, Txesusu, àwyanye. Taywenyeke manatxow hamà, kekon hatà. Akàhpàra rma manatxow hamà. Thenyehra rma haxa nménhotxownà hatà, Kryestu hoko, amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanyè ro heno komo. Uhutwahra mak manatxow hamà, kekon hatà. Noro hoko yaworo xaxa nay hamà, ànmenhothàyamo, kahra mak manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. ²⁶ Teryewhamnohsom me xaxa mpànà nehxak

ha, Kryestu, ehonomnà me harha tehtxoho me. Àro wyaro xaxa mpànà nehxak ha, nyamoro heno nmenhotho yawo ro tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu, Kàryeyopas komo wya.

²⁷ Àtoko rma Khoryenkom karyehtanà hutwamohsoy hatà, àwyanye. Thoko rma àmenhosahonhàrà rma hutwamohsoy hatà. Moyses heno nmenhotho htxero hutwamohsoy hatà, àwyanye. Khoryenkomо rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha hutwamohsoy hatà. Thoko rma ànmenhothàyamo hutwamohsotàhkay hatà, Txesusu, omeroro, Kàryeyopas komo wya.

²⁸ Taa. Owto txko hahnohtxownà haxa hatà. Àsna àpa katxhàrà rma hahnohtxownà hatà. Txesusu ryhe, tåtosom me rma nehxakon hatà. Oknompàn me nenyatxkon hatà. ²⁹ Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Tano rma exko, amna hyawo, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Kokmamno hawe. Àro ke tano rma exko, amna hyawo, awanaka rma haxa esnàr ke, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, àmàn kom yaka toy hatà, Txesusu, àhyawonye rma tesnàr horà.

³⁰ Akoronye nasahxemtoy hatà. Noro ryhe, ekeyu yanàmye hatà, tasahxemtontokonye. Àro hoko nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Nowye hatà. Nekamye hatà, àwyanye. ³¹ Àtoko rma Txesus me harha nenytxownà hatà, Kàryeyopas komo. Nosomtatkay mak hatà, noro ha. Noro yonyhera harha nehxatxkon hatà.

³² Àsok hana tahko ha, ketxkon hatà, tàwyanye

rma. Teryehorye rma haxa tahko hamà, kàwya noro yonytxantoko. Asama yarye komoknàtoko, teryehorye rma haxa tahko, àwya Khoryenkom karyehtanà hutwamohsontoko. Teryewrye ro rma haxa nahko, keryehotatho, kàhnawo, weheto noruknutokono wyaro mak ha, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo, tàwyanye rma.

³³ Amamehra nasanàmtxownà hatà. Xerusaryen hona harha totxownà hatà. Àto nehxatxkon hatà, 11 komo, akoron komo xarha. Ohsamnohxemo komo rma yonytxownà hatà, Kàryeyopas komo.

³⁴ Onà wyaro nketxkon hatà, àton komo. Kohkomo nasanàmno hamà, àwayehxemo kom waye, ketxkon hatà. Yaworo xaxa nay hamà. Nosonyhon hatà, Semawu wya, ketxkon hatà.

³⁵ Kàryeyopas kom haka rha nekarymatxownà hatà, àton komo wya. Asama yarye tàtothèyamotho yokarymatxownà hatà. Nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye. Àwya ekeyu yownàtoko ryhe, Kohkom me harha amna nenyo, ketxkon xarha tà, Kàryeyopas komo, àwyanye.

Tàñhananàhrà rotho komo wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

³⁶ Àro wyaro Kàryeyopas komo wya ekarymantoko rma, Txesusu ryhe nosonyhoy hatà, àton komo wya, omeroron komo wya. Àwawony harha nehxakon hatà. Teryehorye hak nahko, oyowan komo, kekon hatà, àwyanye. ³⁷ Noskatokatxownà mak hatà, nyamoro ha, thenyehra rma haxa mak hatà. Mokro ymo ha okatonho, ketxkon hatà.

³⁸ Àsok tawro moseryehtxow harha, rohona, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro ro hutwahra manatxow harha. Àsok tawro, Txesus me mokro naye, okatonho me haxa kat naye, màketxow harha, ohnawonye, kekon hatà. ³⁹ Xenytxoko, ramorà, rohrorà xarha. Uro ryhe uro, kekon hatà. Uro ahetxoko, owyanye noro moson hamà katxho me, kekon hatà. Okatonho ehàmra nay hamà. Àyotxehpàra nay hamà. Uro ryhe, tuhnye wehxaha. Tàyotxehke xarha wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. ⁴⁰ Àro wyaro tànya katxhe rma, tamorà yonyhoy hatà, àwyanye. Tàhrorà xarha yonyhoy hatà, àwyanye.

⁴¹ Noro me naye, ketxkonà rma hatà. Ameryekahra mak àro wyaro nketxkon hatà. Teryehorye tehtxoho kom hoye ro haxa ryhe, noro me naye ketxkon hatà. Àsok tawro harha, ketxkon xarha tà. Àro ke, onà wyaro nkekón hatà, Txesusu, àwyanye. Woto ehxera naye, ohyawonye, kekon hatà. ⁴² Kana hoye nàmtxownà hatà, àwya. Etxesaho rma yàmtxownà hatà, àwya. ⁴³ Nahosày hatà, Txesusu. Nonoy hatà, àywéroronye.

⁴⁴ Taa. Onà wyaro nkekón xarha tà, Txesusu, àwyanye. Amnyehra, ohyawonye rma hak ryehtoko, koskarymekonà, owyanye, kekon hatà. Onà wyaro rma àkekónà. Rohoko àmenhosahonhàr yawo ro rma haxa wehxaha hampànà, àkekónà, owyanye, kekon hatà. Moyses heno nménhotho yawo ro wehxaha hampànà, àkekónà. Kho-ryenkomò rwonà yokarymanye ro heno komo nménhotho yawo ro xarha wehxaha hampànà, àkekónà. Wano komo karyehtan yawo ro xarha

wehxaha hampànà, àkekonà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

45 Àro wyaro tàwya katxhe rma, àmenhosahonhàrà hutwamohsoy hatà, àwyanye, enkukmahrany harha ehtxoho me. Khoryenkom karyehtanà rma hutwamohsoy hatà, àwyanye.

46 Onà wyaro katxho me rma naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, àwyanye. Teryewhamnohsom me naha hampànà, Kryestu, katxho me rma naha. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, àwayehxemo kom waye, katxho me xarha naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. **47** Tokarymaxem me naha hampànà, Kryestu, katxho me xarha naha. Xerusaryen hon komo htxero nenyttxetxhe hampànà, katxho me xarha naha. Anaro rha yana komo xarha, omeroron komo, nenyttxetxhe hampànà, katxho me xarha naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenyttxoko ketxhe hampànà, ekarymany komo, toto komo wya, katxho me xarha naha. Noseryewhokehe, Khoryenkom, ayanhànàthàyam hoko, ketxhe hampànà, katxho me xarha naha. Àro wyaro amna nkehe, owyanye, Kryestu yano me mak ha, ketxhe hampànà, ekarymany komo, toto komo wya, omeroron komo wya, katxho me xarha naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

48 Àro wyaro àmenhosahonhàr yawo ro ryehtxoho menyatxoko, omnyamo. Àro ke mekarymetxhe hampànà, onenyetxhàyamo, toto komo wya, kekon hatà. **49** Uro ryhe, royàm nàmrà ànyakyaha hampànà, ohyakanye. Rokato wàmyaha,

toto komo wya, kanyenhàr me naha, royàmà. Ànàmrà rma ànyakyaha, ohyakanye, kekon hatà. Noro yomokhàr ro rma haka tano rma hak ehtxoko, Xerusaryen ho rma haka. Kahe yaye tomohsomà rma, tahoxerye rma haxa mpànà oyeryatxhe ha, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu, ànhananàhrà rotho komo wya.

Kahe yaka Txesusu tothàrà on ha.

⁵⁰ Taa. Xerusaryen hoye natxownà hatà, Txesusu. Betanya màtkoso natxownà hatà. Àto tehtoko, natahoyotkay hatà. Khoryenkom hak oyowakryetxowà, kekon hatà, àwyanye. ⁵¹ Àro wyaro tàwya tatoko rma, àhyayeny toy hatà, Txesusu. Nasanàmye hatà, kahe yaka.

⁵² Onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà rotho komo. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Txesusu, ketxkon hatà.

Taa. Xerusaryen hona harha totxownà hatà, Txesusu nhananàhrà rotho komo. Teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà. ⁵³ Emahona ro Khoryenkom mân yawo nehxatxkon hatà. Apa y, ohxe xaxa manaha, ketxkonà roro hatà, Khoryenkomо wya.

Khoryenkom Karyehtanà
New Testament in Hixkaryána (BR:hix:Hixkaryána)
copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hixkaryána

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hixkaryána [hix], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hixkaryána

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d753c786-1774-5470-99e4-f5f0c0f85123